INTERNATIONAL
Herald Tribune
Published with The New York Times and The Washington Post
NEW YORK

S.U.A.: DILEMA PARTIDULUI REPUBLICAN

DUPĂ toți indicatorii obișnuiți, republicanii ar trebui să participe la alegerile din toamna aceasta — locale și pentru Congres — cu mari speranțe că își vor întări poziția în întreaga țară și se vor fortifica în vederea unui efort încununat de succes pentru redobîndirea președinției în 1980.

În țară există un fel de stare de spirit conservatoare, iar președintele Carter a pierdut mult teren în ultima vreme, dar, într-un fel, aceste tendințe ideologice și matematice nu-i conving pe politicieni sau măcar pe conducătorii republicani că partidul republican s-ar afla pe punctul unei reveniri spectaculoase.

Primul test real al opiniei alegătorului în alegerile la nivel de state nu indică o schimbare prea mare. În general, deținătorii posturilor — în principal democrați — au fost din nou aprobați, iar guvernatorii partidului democrat au obținut rezultate foarte bune în New York, California, Connecticut, Massachusetts și Colorado. Astfel, „Wall Street Journal" vorbea despre o „scădere" a speranțelor republicane în cursa pentru guvernatori, iar George Gallup afirma, în luna iunie, că republicanii nu pot conta pe cîștiguri foarte mari în alegerile din noiembrie pentru Congres.

Chiar la începutul verii, cînd popularitatea președintelui Carter scădea rapid, Gallup aprecia: candidații partidului democrat pentru Camera Reprezentanților se vor menține în cel mai rău caz și că, anul viitor, componența politică a Camerei va rămîne probabil foarte asemănătoare cu cea actuală — cam 60 la 40 în favoarea democraților. Dar de atunci președintele Carter a început să se bucure de un oarecare credit pentru adoptarea tratatului privind Canalul Panama, pentru proiectul său de reformă privind serviciile civile, precum și pentru perseverența cu care încearcă să găsească un gen de compromis, oricît de nesatisfăcător, în ce privește politica energetică și pentru politica sa în Orientul Mijlociu. Între timp, au început deja manevrele privind candidaturile prezidențiale pentru anul 1980, iar aici deosebirea dintre cele două partide majore este foarte interesantă.

În două rînduri, în decursul unei generații, cînd nu se aflau la Casa Albă, democrații și-au încercat norocul cu oameni relativ tineri — John Kennedy, în 1960, și Jimmy Carter, în 1976. Chiar și acum, cînd se află la Casa Albă, și au o mare majoritate atît în Camera Reprezentanților, cît și în Senat, ei continuă să aibă cîțiva candidați de rezervă mai tineri pentru cazul în care Carter ar da greș: guvernatorul Brown (California), guvernatorul Carey (New York) și senatorul Kennedy (Massachusetts).

Și republicanii au cîțiva tineri care promit: în special George Bush, din Texas, fost șef al C.I.A. și șef al misiunilor diplomatice americane în China și la Națiunile Unite; și Howard Baker, din Tennessee, liderul republican din Senat. Dar atenția principală a campaniei prezidențiale a republicanilor este concentrată asupra oamenilor și problemelor trecutului — Reagan, Ford și Connally — toți cunoscuți politicieni avînd în jur de 60 de ani. Cei trei s-au întîlnit în Texas, nu demult, pentru prima dată, în public, de la venirea lui Carter la Casa Albă, dar nu pentru a discuta viitorul partidului republican sau strategia pentru a-l înfrînge pe Carter, ci pur și simplu pentru a colecta fonduri — și ei au strîns sume impresionante. Supoziția republicanilor, cel puțin în rîndul celor trei, pare să fie că starea de spirit a poporului american a devenit conservatoare, că deși președintele Carter este o persoană plăcută și bine intenționată, alegătorii ar fi gata să-l respingă în favoarea a oricui altcuiva și în special în favoarea cuiva mai teatral (Reagan), mai dogmatic și elocvent (Connally), mai ferm și mai experimentat (Ford).

Există ceva în acest argument, dar nu prea mult, căci trece cu vederea cîteva puncte. În primul rînd este subestimat Carter. Dacă el a reușit să ajungă la Casa Albă de la Plains, Georgia, imaginați-vă ce poate face avînd ca platformă puterea Casei Albe.

În al doilea rînd, în timp ce republicanii se concentrează asupra lui Reagan, Ford și Connally, democrații se concentrează asupra menținerii bazei lor politice în Congres și în rîndul guvernatorilor din marile state electorale ca New York, California, Texas; iar toamna aceasta ei îi concurează pe guvernatorii republicani din Ohio, chiar din Illinois și Michigan.

Pentru republicani, perspectiva în alegerile din 1978 pentru Congres și la nivel de state și alegerile prezidențiale din 1980 nu este deloc ademenitoare. Ei sînt ca o echipă profesionistă de fotbal care continuă să se bazeze pe vechii jucători pe cale de a ieși din arenă, în loc de a se bizui pe cei tineri, care se afirmă.

Și, deși campania prezidențială pentru 1980 pare îndepărtată, totuși este tîrziu. Kennedy și Carter au cîștigat, ducînd o campanie asiduă și timpurie, dar republicanii sînt încă divizați și în afara puterii și, după cum știe toată lumea, nici măcar nu vorbesc serios despre scopurile lor și despre cine îi poate conduce.

James Reston

Życie Gospodarcze
VARȘOVIA

PERU: BILANȚUL REFORMEI AGRARE

ȚĂRANII peruvieni sînt indieni sau metiși, iar latifundiarii — albi, în acest fel exploatarea economică împletindu-se cu cea rasială. În domeniul forțelor de producție în agricultură domnea o stagnare cronică. Agrocomplexele moderne, profilate pe produse pentru export, erau doar niște oaze în puzderia de gospodării pitice, înapoiate sub aspect tehnic, pe fundalul marilor gospodării latifundiare. Nu era dezvoltată ramura producției de alimente destinate pieței interne.

Pentru înlăturarea unei astfel de situații s-au desfășurat îndelungate lupte țărănești care au provocat represiuni sîngeroase, însă au obligat păturile conducătoare ale claselor avute inițial la promisiuni, iar ulterior la realizarea reformei agrare. În perioada 1962—1964 au fost promulgate în acest sens patru decrete, dar realizarea lor practică a fost modestă, fiind atribuite 0,6 milioane hectare unui număr de 19 000 familii (în condițiile în care aveau dreptul să primească pămînt circa 1 milion de familii). În această situa-

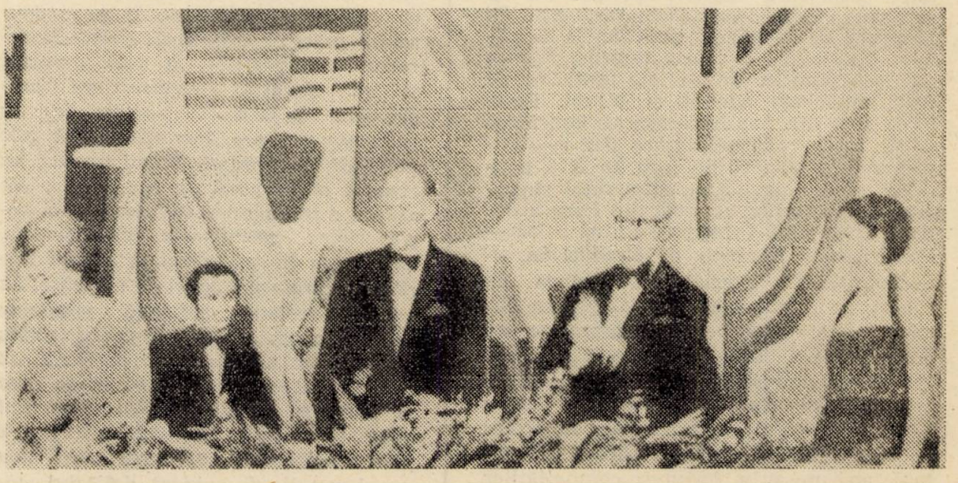

Brasilia. Președintele Franței, Valéry Giscard d'Estaing (centru), care a efectuat, între 4—8 octombrie, o vizită în Brazilia, s-a întîlnit cu președintele țării-gazdă, Ernesto Geisel. Între cele două state a fost semnat un acord de cooperare tehnologică industrială

ție, răscoalele țărănești au reizbucnit în iunie 1969, constituind preludiul unei noi faze a reformei agrare. La 24 iunie 1969, guvernul militar al președintelui Velasco Alvarado a promulgat un nou decret cu privire la reforma agrară, realizarea lui devenind parte componentă a activității reformatoare a președintelui.

Reforma își propunea atingerea a două scopuri : transformarea structurii agrare a țării, precum și creșterea producției și productivității muncii în agricultură, a veniturilor maselor largi ocupate în agricultură. Sistemul de latifundii și proprietăți trebuia înlocuit printr-un sistem mai echitabil de proprietate asupra pămîntului. Decretul prevedea atît posibilitatea creării de gospodării cooperatiste, cît și de gospodării individuale fără a da însă prioritate nici uneia dintre forme. Statul a preluat finanțarea reformei. Proprietarii expropriați trebuiau să primească despăgubiri, pe baza declarației de impozit din anul premergător reformei, în bani și obligații.

În 1969 a fost aprobat și decretul cu privire la apă, în condițiile lipsei apei în unele regiuni ale țării, lichidîndu-se astfel sistemul inechitabil și învechit al proprietății asupra resurselor de apă. Statul a preluat integral controlul asupra folosirii apei și instalațiilor legate de ea.

Procesul realizării reformei agrare a început prin exproprierea marilor complexe agricole din zona de coastă, una din cele trei mari regiuni ale țării, alături de Sierra și Selva. În primul an al reformei au fost expropriate 11 la sută din suprafața totală a gospodăriilor agricole, pentru ca ulterior ritmul să scadă. Astfel, pînă la sfîrșitul anului 1976 a fost expropriată 34 la sută din suprafața gospodăriilor agricole, ajungîndu-se la 8,1 milioane hectare, față de 10,3 milioane propuse, îndeosebi datorită rezistenței opuse de proprietarii de pămînt și burghezia urbană, legați între ei prin numeroase fire sub aspect economic și politic. Termenul de realizare a reformei a fost amînat de cîteva ori. În iunie 1976, guvernul a anunțat oficial încheierea primei etape a reformei și trecerea la etapa a doua vizînd creșterea producției agricole.

Prin introducerea reformei agrare au intervenit schimbări esențiale în domeniul agricol în Peru, care cuprinde în prezent un multisistem format din sectorul gospodăriilor de grup, sectorul așa-numitelor mici gospodării particulare, precum și sectorul micilor gospodării țărănești. În proporție de 98 la sută, suprafețele de pămînt distribuite în cadrul reformei agrare au fost date în proprietate grupelor de foști muncitori agricoli și țărani. Peste 93 la sută din familiile care au beneficiat de pe urma reformei agrare sînt cele cuprinse în gospodării de grup. În 1976, ponderea acestui sector pe ansamblul suprafeței gospodăriilor agricole din Peru a depășit 52 la sută. Principala formă a lor — Cooperativas Agrarias de Producción, — dezvoltate în special în regiunea de coastă, au primit 4 500 hectare pentru fiecare cooperativă. De fapt, suprafața lor reală variază între cîteva sute și cîteva zeci de mii de hectare.

O creație originală a reformei agrare peruane o constituie Sociedades Agricolas de Interés Social, cu responsabilitate limitată, apărute prin fuziunea comunităților țărănești cu cooperativele de prestații. Venitul comun realizat se împarte între unitățile economice și nu nemijlocit între membrii comunităților țărănești și ai cooperativelor de prestații. Pe la jumătatea anului 1976 existau 57 astfel de societăți, cu 2,6 milioane hectare, furnizînd de lucru unui număr de circa 60 000 de familii de țărani și muncitori agricoli.

O trăsătură caracteristică a funcționării cooperativelor agricole de producție și a societăților agricole cu caracter social a constituit-o și rămîne influența mare a statului, garantată juridic și asigurată în fapt printr-un sistem financiar, de desfacere și aprovizionare (au fost create firme de stat pentru desfacerea produselor agricole și care furnizează mijloacele de aprovizionare).

A treia formă de gospodării de grup o reprezintă tradiționalele comunități țărănești (în perioada 1969—1976 au fost create 235 astfel de comunități cu circa 653 000 hectare, deci cu o medie de 2 800 hectare pentru fiecare comunitate, însă calculat pe o familie — circa 10 hectare). Aceasta nu este mult dacă se ține seamă că respectivele comunități se află în zone muntoase unde predomină pășunile sărace. Totalul lor este estimat la circa 1 400, cu 6,4 milioane hectare. Creșterea numărului și suprafeței comunităților țărănești în perioada reformei agrare a fost modestă, deoarece prioritatea a fost atribuită cooperativelor de producție și societăților agricole cu caracter social ca forme ce garantează o eficiență economică sporită față de comunitățile înapoiate.

Care sînt rezultatele și concluziile ? În primul rînd, reforma agrară din Peru a tulburat bazele economice și politice ale puterii latifundiarilor. Totuși, aprecierea oficială potrivit căreia în 1976 a fost atins unul din scopurile fundamentale ale reformei, respectiv lichidarea latifundismului, este exagerat de optimistă. În pofida reducerii simțitoare a concentrării pămîntului în grupul gospodăriilor particulare cu peste 100 hectare, el continuă să dețină 38 la sută din suprafețele de terenuri particulare. Reforma a cuprins în primul rînd regiunea de coastă, lăsînd însă neatinse fermele întinse din Sierra și Alta Selva, unde au fost expropriate numai cele mai capitalizate averi. Reforma agrară peruană nu a lichidat latifundismul.

În al doilea rînd, avantajele nemijlocite rezultate din reforma agrară au fost resimțite de circa 280 000 de beneficiari (reprezentînd circa 18 la sută din populația activă ocupată în agricultura peruană) și familiile lor. Trebuie spus că este mult comparativ cu alte țări din America Latină, care au efectuat reforma agrară (în afara Cubei), dar este încă puțin față de necesitățile statului peruan.

În al treilea rînd, se pune problema durabilității efectelor reformei. Situația politico-socială din țară este labilă. În prezent, sectorul așa-numitelor gospodării particulare mijlocii în agricultură a obținut în mod practic sprijinul guvernului. Activitatea sectorului gospodăriilor de grup este serios criticată pentru rezultatele economice obținute. Perspectivele acestui sector, la fel ca și direcțiile de evoluție a întregii agriculturi, sînt neclare. Cea mai plauzibilă variantă pare a fi modernizarea capitalistă a agriculturii.

Dificultăți în negocierile C.E.E. — Grecia

Negocierile între C.E.E. și Grecia, în vederea aderării Atenei la Piața comună, prevăzută pentru 1980, întîmpină, în momentul de față, dificultăți majore, au anunțat surse informate de pe lîngă sediul C.E.E din Bruxelles. Reuniunea ministerială între Consiliul miniștrilor de externe ai „celor nouă" și responsabilii greci cu tratativele privind aderarea, s-a precizat, a fost amînată și ea. Această întîlnire era programată pentru 16 octombrie, la Luxemburg. Pare, într-adevăr, că cele nouă țări membre ale Pieței comune nu reușesc să se pună de acord între ele asupra a trei aspecte importante ale negocierilor : problemele instituționale, chestiunea liberei circulații a muncitorilor și durata perioadei de tranziție. La acestea trebuie adăugată problema delicată a agriculturii, domeniu pentru care Grecia nu dorește o perioadă de tranziție, ceea ce înseamnă că ea vrea să participe pe deplin, din momentul aderării, la Piața comună agricolă. Pe plan instituțional, aderarea unui nou membru tulbură, evident, delicatul mecanism al hotărîrilor adoptate de către așa-numita „majoritate calificată". Anumite țări — în special Franța și Marea Britanie — apreciază că acest aspect trebuie să fie reglementat mai întîi de către „cei nouă" și apoi să fie discutat cu Atena. În domeniul social, R. F. Germania ar dori o perioadă tranzitorie foarte lungă (cel puțin 12 ani) înainte de a subscrie la libera circulație a muncitorilor. În spatele acestei exigențe se află, evident, preocupările guvernului vest-german în legătură cu afluxul muncitorilor portughezi și mai ales spanioli în R.F.G., aceste două țări fiind și ele, alături de Grecia, candidați la intrarea în C.E.E. În sfîrșit, deși „cei nouă" nu au abordat pînă în prezent nici chestiunea perioadei tranzitorii care va fi cerută Greciei pînă la aderarea deplină, Comisia europeană a apreciat intervalul necesar la cinci ani, cu o prelungire posibilă de pînă la șapte sau chiar opt ani, pentru sectoarele sensibile. Dificultăți au apărut și în legătură cu cererile grecești formulate în cadrul negocierilor privind domeniul agriculturii. La Bruxelles, se apreciază că produsele agricole grecești (vin, citrice, fructe și legume), vîndute în medie cu prețuri mai mari cu 50 la sută față de cele practicate în cadrul C.E.E., nu pot intra dintr-o dată în Piața comună, fără a fi supuse unei perioade tranzitorii. Pentru deblocarea situației create de aceste dificultăți, doi miniștri greci, J. Boutos (agricultură) și George Kontogeorgis (însărcinat cu problemele privind aderarea), au primit misiunea de a discuta la sediul C.E.E. din Bruxelles.

(Agenția „France Presse")

Ciad - guvern de uniune națională

Gheorghe Coadă, Slatina. Revista noastră a scris, inclusiv la această rubrică, despre măsurile vizînd reglementarea situației din Ciad. Vă prezentăm cîteva detalii în legătură cu ultimele evoluții care au condus la constituirea guvernului de uniune națională din această țară. Astfel, la sfîrșitul lunii august a.c., la N'Djamena a fost promulgată o „Cartă fundamentală a Ciadului", care reprezintă cadrul constituțional al țării pînă la definitivarea noilor instituții. Ca urmare, au fost dizolvate Consiliul Militar Superior, guvernul provizoriu și Consiliul comandamentului forțelor armate din nord (C.C.F.A.N., ce era condus de Hissene Habre). Apoi, general-

lul Felix Malloum, fost președinte al Consiliului Militar Superior, a fost desemnat președinte al Republicii Ciad, iar Hissene Habre a devenit prim-ministru al guvernului de uniune națională. După depunerea jurămîntului ca președinte al țării, Felix Malloum a declarat că revenirea la o viață constituțională normală a fost amorsată. „Restabilirea păcii în Ciad este în centrul activității noastre și nu vor fi precupețite nici eforturile și nici energia pentru a acționa în interesul și pentru progresul țării", a spus generalul Malloum. Referindu-se la obiectivele cabinetului condus de Habre, președintele ciadian arăta că acestea constau în a pune „bazele unei dezvoltări dinamice a țării, ținînd seama de aspirațiile diferitelor pături sociale. Întreaga activitate a cadrelor de conducere va urmări întărirea unității naționale care implică în mod necesar o reconciliere națională totală", arăta președintele Malloum. În afara celor de mai sus, „Carta" mai prevede : crearea unui Comitet al apărării și securității compus din 16 membri (cîte opt de fiecare parte), instituirea unui organ consultativ — Consiliul Național al Uniunii, o reformă a sistemului educativ în care, de acum înainte, araba și franceza vor deveni limbile oficiale ale țării.

În ce privește guvernul condus de Habre, el a fost format la 1 septembrie a.c., are 20 de membri și cuprinde personalități ce au făcut parte din fostul Consiliu Militar Superior și C.C.F.A.N. În fine, la jumătatea lunii trecute, guvernul ciadian a lansat un apel solemn tuturor tendințelor opoziției din țară pentru reluarea dialogului în vederea realizării păcii, unității naționale și reconstrucției țării. Se preciza, în context, că guvernul este dispus „să reînnoiască dialogul" (între altele cu FROLINAT, condus de Abba Siddick) și reafirma „voința sa fermă și hotărîrea de a acționa în sensul unei reconcilieri totale și definitive". Totodată, se exprima regretul autorităților de la N'Djamena că se continuă luptele între forțele armate guvernamentale și diferite grupări de opoziție. **(În imagine,** noul premier Hissene Habre).

Kurt Waldheim

Vasile Lăutaru, București. **1.** Deși revista noastră a abordat acest subiect, răspundem solicitării dv., prezentînd cîteva date biografice despre secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim. S-a născut la 21 decembrie 1918 la Sankt Andrä-Wördern, în apropierea Vienei, într-o familie de funcționari. Este absolvent al Academiei consulare din Viena (1937—1939) și, totodată, și doctor în drept al Universității din capitala Austriei (1944). Pășind în cariera diplomatică în 1945, a ocupat postul de prim-secretar al Legației Austriei la Paris (1948—1951) și a condus departamentul de personal al Ministerului Afacerilor Externe al țării sale (1951—1955). În 1955, a fost numit observator permanent al Austriei pe lîngă Națiunile Unite, devenind, după primirea acestei țări în O.N.U., șeful misiunii austriece. În perioada 1956—1960, Kurt Waldheim a reprezentat Austria în Canada, la început ca ministru plenipotențiar, apoi ca ambasador. La încheierea acestei misiuni, a condus departamentul politic pentru vest din Ministerul austriac al Afacerilor Externe (1960—1962), devenind apoi, pînă în iunie 1964, director general al afacerilor politice în cadrul aceluiași minister. Din 1964 pînă în 1968, a fost reprezentantul permanent al Austriei la Națiunile Unite. Din ianuarie 1968 pînă în aprilie 1970, a fost ministrul afacerilor externe al Austriei. După plecarea sa din guvern, a fost ales președinte al Comitetului de garanți al A.I.E.A., iar în octombrie 1970 a redevenit reprezentantul permanent al țării sale la O.N.U., post pe care l-a ocupat pînă la alegerea sa — la 22 decembrie 1971, pentru perioada 1 ianuarie 1972—31 decembrie 1976 — ca secretar general al Organizației Națiunilor Unite. Între timp, în aprilie 1971, a candidat, din partea Partidului Populist, la postul de președinte al Republicii Austria. La 8 decembrie 1976, în urma recomandării Consiliului de Securitate, Adunarea Generală a O.N.U. l-a confirmat pe Kurt Waldheim în funcția de secretar general al Organizației Națiunilor Unite pentru un nou mandat de 5 ani.

2. La cealaltă întrebare vă vom răspunde într-un număr viitor.

Victor Ivanovici, București. **1.** De-a lungul istoriei Vaticanului, mai mulți Papi s-au aflat în această funcție o perioadă mai scurtă decît Ioan Paul I : Urban VII — 12 zile în septembrie 1590 ; Leon XI — 15 zile în aprilie 1605 ; Celestino IV — 16 zile în 1241 ; Sisinnio — 20 zile în 708 ; Teodoro II — 20 zile în 897 ; Marcello II — 22 zile în 1555 ; Damaso II — 22 zile în 1048; Pius III — 25 zile în 1503. Cel mai mult timp s-a aflat în scaunul pontifical Pius IX — 32 de ani între 1846 și 1878.

2. La festivitățile de la Cape Canaveral, pentru comemorarea a două decenii de zboruri spațiale americane, președintele Carter a oferit medalia spațială a Congresului unor astronauți americani : soției lui Virgil Grissom (care a pierit în incendiul lui Apollo 1, în 1967), Neil Armstrong, Frank Borman, Charles Conrad, John Glenn și Allen Shepard. Armstrong, primul pămîntean care a păsit pe Lună, în vîrstă de 48 de ani, este acum profesor la Universitatea din Cincinatti. Borman (50 ani), comandantul misiunii Apollo 8, care a înconjurat Luna pentru prima oară, este președinte al companiei Eastern Airlines. Conrad (48 ani), a participat la patru zboruri spațiale și a fost comandantul lui Skylab 1. Glenn (57 ani), primul american care a înconjurat Pămîntul în spațiu, este senator din partea statului Ohio. Shepard (55 ani), primul american lansat în spațiu, în 1961, lucrează la o firmă de distribuire a berei din Texas.

Ion Gheorghiu, Brașov. „Pactul de la Moncloa", semnat, în octombrie 1977, de guvernul Suarez și opoziția democratică, expiră în luna decembrie. Pentru reînnoirea lui, la Madrid au început o serie de întîlniri-negocieri. Dintre acestea, deosebit de importantă este considerată reuniunea de la 28 septembrie — așa-numita „zi de reflecție" — cînd, pentru prima oară de la instaurarea noului regim, reprezentanți ai guvernului, organizațiilor patronale și sindicatelor s-au așezat la aceeași masă **(în imagine)** pentru a negocia un acord economic al forțelor sociale pe perioada 1979—1981. Obiectivele prioritare ale acestui acord ar fi, potrivit vicepreședintelui guvernului spaniol, Fernando Abril Martorell : stăvilirea inflației (în jur de 18 la sută în 1978) și problema șomajului.

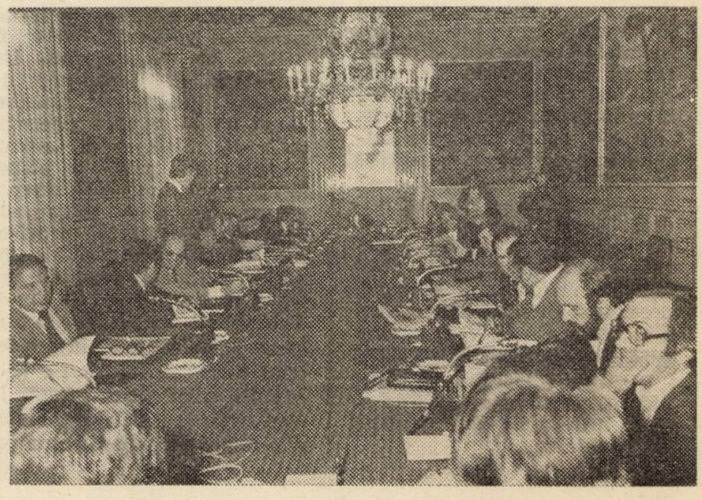

POSTA REDACȚIEI

Spital-monument

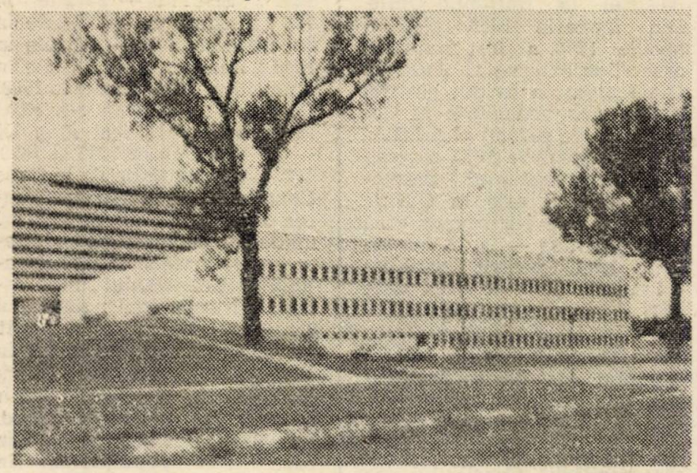

Ion Vlad, Tîrgoviște. Între victimele celui de-al doilea război mondial s-au numărat și 13 milioane de copii și adolescenți. În memoria acestora, în 1968 a fost lansat proiectul construirii unui spital-monument, la Miedzylesie, lîngă Varșovia — Centrul de sănătate al copilului (între victimele războiului au fost 2 200 000 de copii polonezi). Acest centru și-a deschis deja porțile : primele trei pavilioane-policlinice au fost date în folosință la 4 iunie 1977, iar primii bolnavi au fost spitalizați la 15 octombrie 1977. Construcția părții clinice va fi gata la 1 ianuarie 1979. Data coincide, în mod deliberat, cu debutul Anului Internațional al Copilului, proclamat de Adunarea Generală a O.N.U. În scrisoarea adresată președintelui Comitetului pentru construirea monumentului, după ce a vizitat Centrul, secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, arăta : „Îmi este imposibil să-mi imaginez o mai bună modalitate de a cinsti memoria milioanelor de copii care au pierit în timpul războiului decît construirea unui astfel de așezămînt". Spitalul-monument a fost construit pe baza fondurilor sociale, a donațiilor în bani sau materiale, din Polonia, ca și din aproape toate țările lumii.

Octav Blaga, Caransebeș. În nr. 39 al revistei am publicat un articol despre audierile din cadrul Comitetului de investigații al Camerei Reprezentanților privind asasinarea lui J. F. Kennedy. (Un „serial" de genul celui solicitat de dv. nu-și are rostul, întrucît informațiile noi nu sînt concludente). La sfîrșitul lunii septembrie, cînd s-au încheiat amintitele audieri, se pare că membrii Comitetului s-au aflat în posesia unor informații care nu contraziceau, în mare, concluziile Comisiei Warren, deși nu elucidau motivul care a determinat actul lui Oswald. Louis Stokes, președintele Comitetului, a declarat că investigațiile încă mai continuă și că rezultatele vor fi anunțate în luna decembrie. „Nu s-a putut răspunde oricărei întrebări și nu toate răspunsurile sînt satisfăcătoare", a declarat Stokes. Au fost audiați 59 martori ; în afara celor amintiți din nr. 39 — Gerald Ford (și alți doi foști membri ai Comisiei Warren), precum și Richard Helms, fost director al C.I.A. Vom reveni.

Ștefan Gheorghe, Pîncota, jud. Arad. Vă sugerăm să adresați întrebările dv. revistei „Magazin istoric".

Ilie Teodorescu, Orăștie. Bazele americane din Turcia au fost închise în vara lui 1975, după ce, ca urmare a crizei cipriote din iulie-august 1974, Congresul american impusese embargoul parțial asupra livrărilor de arme către această țară. Întrucît interdicția amintită a fost ridicată recent, Consiliul național de securitate de la Ankara a aprobat, săptămîna trecută, redeschiderea — cu începere de la 9 octombrie — a patru baze americane de supraveghere electronică de pe teritoriul Turciei. Este vorba, potrivit precizărilor oficiale, de instalațiile de la Sinop, Pirinçlik, Belbasi și Kargaburun. Un comunicat al Consiliului de Miniștri preciza că funcționarea lor se va face, deocamdată, în baza unui „statut tranzitoriu", pînă la elaborarea „unui nou acord de cooperare defensivă între cele două țări". Statutul provizoriu, adaugă comunicatul, „fixează condițiile generale potrivit cărora instalațiile vor fi utilizate ca instalații ale forțelor armate turce, în așa fel încît folosirea lor să fie profitabilă celor două părți". În conformitate cu reglementările tranzitorii, bazele nu vor putea fi utilizate în afara obiectivelor autorizate de guvernul turc. Trecerea prin spațiul aerian turc a avioanelor și elicopterelor militare americane, ca și aterizarea sau decolarea lor vor fi supuse regimului aplicat aparatelor militare ale țărilor membre ale N.A.T.O. Pe de altă parte, zborurile în interiorul Turciei ale avioanelor și elicopterelor militare americane, a căror prezență pe teritoriul țării este permisă, vor face obiectul unei aprobări prealabile. Statutul tranzitoriu — care ar urma să rămînă în vigoare pe timp de un an — prevede, de asemenea, accelerarea operațiunilor de transferare către Turcia a instalațiilor militare de la Karamursel (de pe țărmul Mării Marmara), potrivit hotărîrilor anterioare.

Radu Pascu, Pitești. Declarația comună pe care guvernele statelor Costa Rica și Venezuela au semnat-o, la 15 septembrie 1978, prevede angajamentul celor două țări de a-și acorda reciproc mijloacele, asistența și cooperarea necesare pentru menținerea suveranității și integrității lor teritoriale. Documentul a fost semnat în urma agravării situației din Nicaragua, stat vecin cu Costa Rica. În timpul evenimentelor din Nicaragua — unde insurecția populară a întîmpinat o sîngeroasă represiune din partea președintelui Somoza — numeroase incidente între forțele progresiste și cele guvernamentale au avut loc lîngă granița cu Costa Rica. Pe motivul că ar urmări insurgenții ce s-ar fi refugiat în această țară și că în Costa Rica s-ar afla punctul de pornire către Nicaragua a membrilor Frontului sandinist de eliberare, aviația nicaraguană a lansat o serie de atacuri în țara vecină, în zonele de frontieră. Or, se știe că o caracteristică inedită a acestui stat, respectiv Costa Rica, o constituie faptul că nu întreține nici un fel de armată, ci numai o gardă de păstrare a ordinii, de circa 2 000 de oameni. În consecință, Costa Rica a semnat cu Venezuela documentul deja menționat. Declarația comună a fost înaintată la O.N.U. pentru a fi distribuită în calitate de document oficial al Organizației.

Ilie Stan, Cluj-Napoca. Cel mai mare port carbonifer din lume se va construi la Goajira (Columbia). Producătoare de cărbune, Columbia își va spori considerabil exporturile la acest produs tocmai prin construirea marelui port, precum și a unei căi ferate. Ministrul minelor și energiei al acestei țări, Eduardo Gaitan Duran, a amintit de complexul carbonifer de la Cerrejon, unde se află cele mai mari rezerve de cărbune din America Latină. În ceea ce privește alte resurse ale Columbiei, ea se numără printre primele cinci țări din lume în raport cu potențialul hidroelectric ; posedă, de asemenea, importante rezerve de nichel (pe locul doi în lume în ce privește calitatea), cupru și gaz.

Florica Stoica, București. 1. Se asistă chiar în prezent la o încercare „feminină" de cucerire a unui pisc himalayan. O echipă de 10 alpiniste americane și-a propus ascensiunea pe vîrful Annapurna (8 095 m) din centrul Nepalului. În cazul în care nu va interveni o înrăutățire a stării vremii — a declarat conducătoarea grupului Arlene Blum (33 de ani) — se va putea ajunge în vîrf între 12—16 octombrie. Doar patru expediții au reușit pînă acum escaladarea Annapurnei.

2. Fostul premier Indira Gandhi își va prezenta candidatura la alegerile parlamentare parțiale, care se vor desfășura în India în luna noiembrie — a anunțat secretarul Partidului Congresului — I. Indira Gandhi a fost deputat al statului indian Uttar Pradesh din nordul țării și a pierdut mandatul în urma alegerilor legislative din 1977. În viitoarele alegeri, ea intenționează să candideze pentru o circumscripție dintr-un stat din sud — Karnataka. Răspunzînd, recent, unei întrebări, primul ministru Morarji Desai a considerat că o revenire în cadrul parlamentar i-ar „permite doamnei Gandhi o viziune mai bună" asupra problemelor țării.

LUMEA

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 10 Internațional 18 50 81. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM — serviciul import-export presă — Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. 2001, telex 011226, București.

C.P.C.S.

adas
ADMINISTRAȚIA ASIGURĂRILOR DE STAT

ASIGURAREA MIXTĂ DE VIAȚĂ

Printre numeroasele forme de asigurări facultative puse la dispoziția cetățenilor de către ADAS este și „asigurarea mixtă de viață".

Această asigurare constituie un sprijin bănesc pentru cel care o contractează sau pentru familia sa în cazul survenirii unor evenimente neprevăzute asigurate și totodată dă posibilitatea asiguratului să economisească în mod planificat o anumită sumă de bani pe care o va primi la expirarea poliței.

Asigurarea mixtă de viață se practică și în alte trei variante, realizate prin extinderea protecției asupra unui număr mai mare de persoane, prin majorarea cuantumului sumei asigurate în cazul survenirii unor anumite evenimente asigurate, ori prin prelungirea în timp a prestațiilor ADAS.

Astfel, în **„asigurarea familială mixtă de viață"** se pot cuprinde toți membrii familiei în vîrstă de la 5 ani la 65 de ani, oricare dintre aceștia putînd încasa suma asigurată.

Prin **„asigurarea mixtă de viață și suplimentară de accidente"**, în cazul urmărilor accidentelor cuprinse în asigurare, suma înscrisă în poliță se plătește majorată de 6 ori.

Prin **„asigurarea mixtă de viață cu pensie pentru urmași"** se garantează primirea eșalonată a unor sume de bani de către urmașii asiguratului.

Asigurările menționate prezintă o serie de avantaje, dintre care enumerăm :

- Sînt accesibile tuturor persoanelor în vîrstă de la 16 ani pînă la 65 de ani,
- Se pot contracta pe termen de la 5 la 15 ani,
- Primele de asigurare sînt convenabile, diferențiate în funcție de vîrsta persoanei ce se asigură, de durata asigurării și de suma asigurată și pot fi achitate și în rate,
- La expirarea asigurărilor la care primele au fost plătite pentru întreaga durată prevăzută în poliță, sumele asigurate se majorează cu 10%,
- Asigurările participă la tragerile de amortizare lunare și speciale,
- Sumele cuvenite pentru cazurile de invaliditate permanentă parțială se plătesc majorate cu 25%.

Pentru a beneficia neîntrerupt de toate foloasele ce le oferă asigurările ,este necesar ca ratele de primă să fie achitate la termenele stabilite.

Pentru relații suplimentare și contractarea de asigurări, cei interesați se pot adresa responsabililor cu asigurările din unitățile socialiste, agenților și inspectorilor de asigurare sau, direct, oricărei unități ADAS.

adas
ADMINISTRAȚIA ASIGURĂRILOR DE STAT

TELEVIZOARE CU CIRCUITE INTEGRATE

Dacă ați avea un televizor cu circuite integrate, ați putea urmări — în condiții excepționale — cele mai pasionante întreceri fotbalistice ale campionatului național !

Realizate în baza celor mai noi scheme tehnice utilizate pe plan mondial, televizoarele cu circuite integrate au fiabilitatea mărită și consumul de energie electrică redus cu 33%. Stabilizatorul inclus în interiorul televizorului asigură calitatea deosebită a imaginii și sunetului chiar la variații mari de tensiune. Utilizîndu-se la construcția lor module funcționale, operațiunile de depanare sînt simplificate. Mai mult, termenul de garanție pentru buna lor funcționare s-a majorat la 12 luni.

A ÎNCEPUT CAMPIONATUL NAȚIONAL DE FOTBAL 1978—1979 !

Următoarele tipuri de televizoare pot fi cumpărate și cu plata în 24 de rate lunare, acontul fiind de numai 15% din prețul de vînzare :

Denumirea televizorului	Diagonala ecranului	Prețul
Olt	44	2920 lei
Snagov	47	2920 „
Sirius	50	3050 „
Diamant	61	3600 „
Lux	65	4000 „

Noul dv. televizor cu circuite integrate vă așteaptă în magazinele și raioanele specializate ale comerțului de stat.

Lei 2

ROMÂNIA ÎN CONŞTIINŢA LUMII

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

Nr. 43 19 octombrie 1978

O.N.U. La încheierea dezbaterilor generale

ROMÂNIA — acţiune energică şi constantă în direcţia soluţionării problemelor cardinale ale u[lumii]

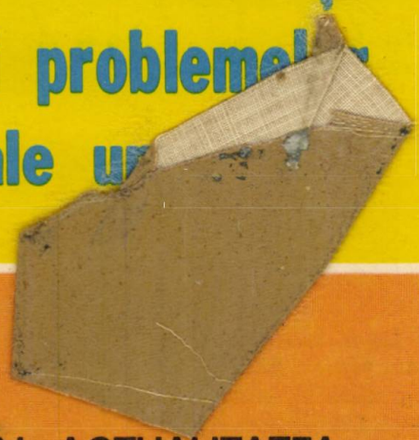

SINTEZE

Ţările în curs de dezvoltare şi comerţul mondial: evoluţii şi cerinţe

DIN ACTUALITATEA INTERNAŢIONALĂ

• Negocierile egipteano-israeliene pentru încheierea unui tratat de pace • Dezbateri economico-sociale în parlamentul canadian • Criza belgiană: cauze şi implicaţii

Reportaj pe glob: ZAMBIA

PRIMIRI LA TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

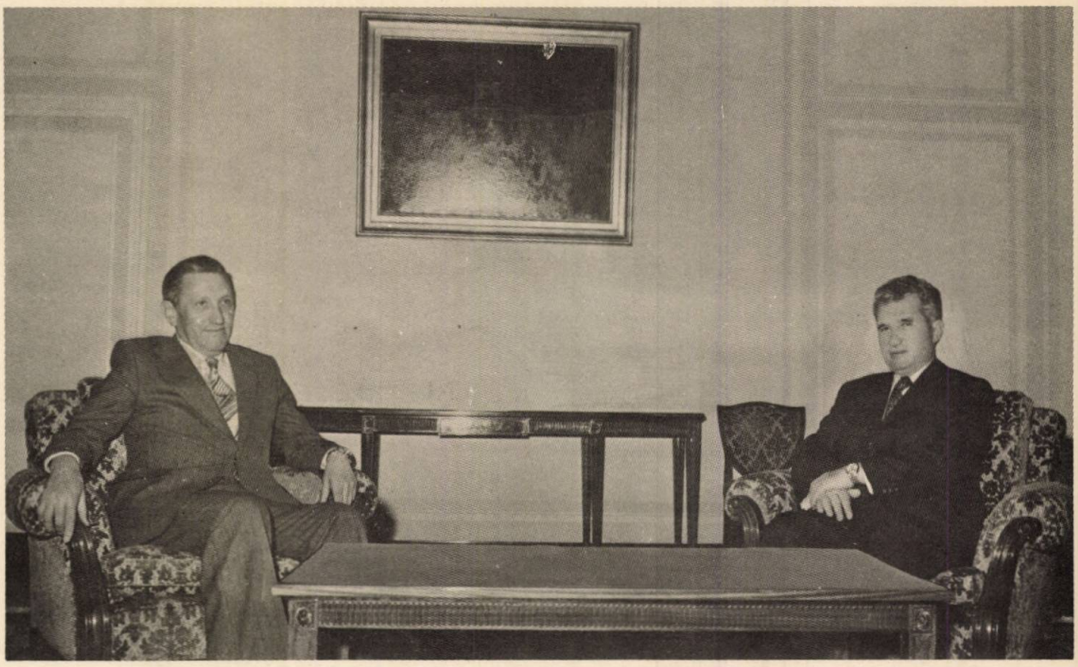

Tovarășul Antonio Maidana, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist Paraguayan, care a făcut o vizită în țara noastră, la invitația C.C. al P.C.R.

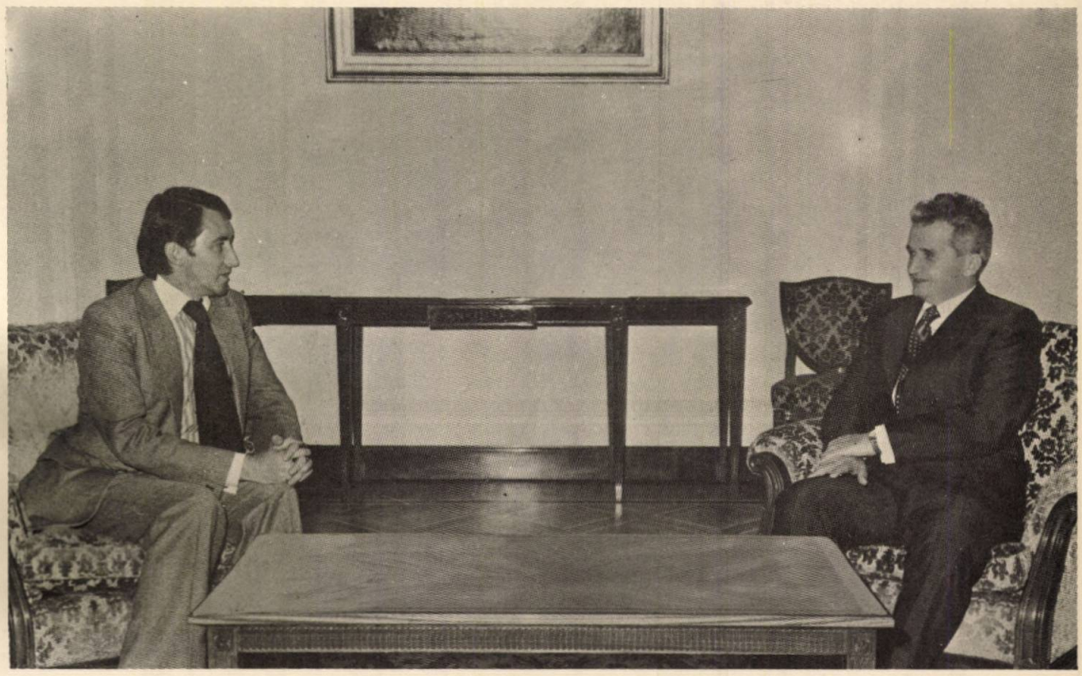

David Steel, liderul Partidului Liberal din Marea Britanie, care a făcut o vizită în țara noastră, la invitația Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste

Delegația parlamentară finlandeză, condusă de Ahti Pekkala, președintele Parlamentului, vicepreședinte al Partidului de Centru, care a vizitat țara noastră, la invitația Marii Adunări Naționale

LUMEA

Săptămînal de politică externă

apare în limbile română, engleză, franceză, rusă, germană, spaniolă

43 (782)

19 octombrie 1978

ARTICOLE, CORESPONDENTE

România și problemele prioritare de pe agenda O.N.U. Vasile Gliga 2

Vizita de prietenie a delegației P.C.U.S. 4

Orientul Mijlociu. De la Camp David la „Blair House" 9

Liban. Reuniunea interarabă de la Beit Ed Dine. I. Crăciun 10

Brasilia. Noul președinte și sensul reformelor. Anca Voican 11

Ottawa. „Urgențele inseparabile" ale noii sesiuni parlamentare. Stelian Țurlea 12

Bruxelles. Labirintul crizei. Eugeniu Obrea 13

Dezvoltarea colaborării interbalcanice – în interesul popoarelor din regiune. Ion Madoșa 18

Treizeci și trei de ani de la crearea O.N.U. Alexandru Balaci 19

India. 18 luni de guvernare „Janata" : proiecte, acțiuni, perspective. Liana Enescu 20

Somalia. Priorități actuale și programe de perspectivă 28

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Interviuri cu : Antonio Maidana, David Steel, Ahti Pekkala, Paul-Rudolf Jolles 5–7

Un nou volum consacrat României. Nicolae Ceaușescu : „Momente ale istoriei poporului român" 8

DIN ȚĂRILE SOCIALISMULUI

R.S. Vietnam. Quang Nam-Da Nang : renașterea unei provincii. Ilie Olteanu 15

REPORTAJ PE GLOB

Copperbelt – centura „aurului roșu". Crăciun Ionescu 16

SINTEZE

Țările în curs de dezvoltare în comerțul internațional : evoluții și cerințe. Dr. Ilie Șerbănescu 22

1000 + 1 24–25

ÎN LUMEA ȘTIINȚEI

Energia – criza consumului și bogăția resurselor 26

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA MONDIALĂ 29

PROFIL

Daniel Arap Moi, președintele Republicii Kenya 30

POȘTA REDACȚIEI 31–32

La Roma, un nou volum consacrat României

NICOLAE CEAUȘESCU:

„Momente ale istoriei poporului român"

O.N.U. la a XXXIII-a aniversare

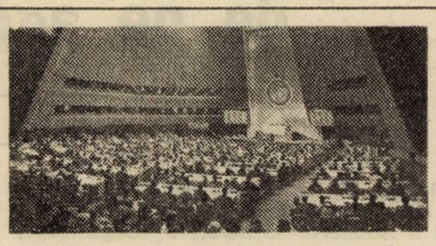

Dezvoltarea colaborării interbalcanice – în interesul popoarelor din regiune

DIN ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

WASHINGTON

Negocierile egipteano-israeliene pentru încheierea unui tratat de pace

BRASILIA

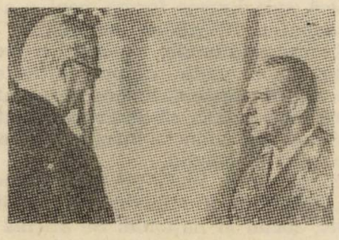

Noul președinte și sensul reformelor

OTTAWA. **„Urgențele inseparabile" ale noii sesiuni parlamentare**

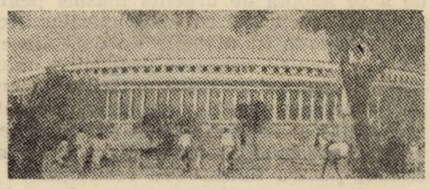

DOCUMENTAR

INDIA. 18 luni de guvernare „Janata"

ÎN LUMEA ȘTIINȚEI. Energia – criza consumului și bogăția resurselor

NAȚIUNILE UNITE

La încheierea dezbaterilor generale

ROMÂNIA și problemele prioritare de pe agenda O.N.U.

Vasile Gliga

Recent, au luat sfîrșit dezbaterile politice generale ale celei de-a XXXIII-a sesiuni a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite.

Lucrările Adunării Generale se desfășoară în condițiile ascuțirii contradicțiilor în viața internațională, ale intensificării luptei pentru reîmpărțirea zonelor de influență, pentru întărirea dominației în diferite zone ale lumii și cîștigarea de noi poziții dominante. Există tendința, în ultimul timp, de a se recurge la forță, la mijloacele militare, pentru a se promova interese de dominație, pentru a se dobîndi și consolida zone de influență. De asemenea, se intensifică tendința de a folosi mijloacele economice, constrîngerea economică, sub diverse forme, pentru a întări dominația diferitelor monopoluri și societăți multinaționale, pentru a crește influența unor state asupra diferitelor zone. Aceste tendințe și fenomene negative confirmă, încă o dată, că destinderea internațională se află abia la începuturile sale, fiind deosebit de fragilă.

În același timp, însă, pe plan mondial au loc mutații profunde de ordin politic, economic, social și național. Se afirmă tot mai puternic voința popoarelor, lupta lor pentru libertate și independență, pentru a pune capăt definitiv vechii politici imperialiste, colonialiste și neocolonialiste de dominație, de agresiune și dictat, pentru a deveni stăpîne pe destinele lor, pentru a-și asigura dezvoltarea economică și socială liberă și independentă. Așa cum arăta tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, secretarul general al partidului, în expunerea din 3 august 1978 la ședința activului central de partid și de stat, **„în opoziție cu tendințele de reîmpărțire a zonelor de influență și dominație, se afirmă tot mai puternic o politică nouă de colaborare între state, pe baza deplinei egalități în drepturi, a principiilor independenței și suveranității naționale, a neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc — singura care poate asigura o evoluție democratică a vieții politice mondiale, raporturi de prietenie și colaborare între toate națiunile, întărirea securității și păcii generale".**

Dezbaterile generale au pus în evidență, o dată mai mult, justețea și realismul aprecierilor partidului nostru, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, asupra problemelor cardinale ale lumii contemporane. Aprecierile și pozițiile de principiu ale României prezentate de șeful delegației țării noastre, ministrul afacerilor externe, în problemele de importanță majoră aflate pe ordinea de zi a Adunării Generale, au fost primite cu un larg interes în rîndul delegațiilor participante, în multe țări. Numeroase delegații au apreciat că, de la precedenta sesiune a Adunării Generale, situația internațională s-a înrăutățit, au subliniat, ca un motiv de serioasă îngrijorare, tendințele unor state și grupuri de state spre împărțirea lumii, a zonelor de influență. Participanții au exprimat preocuparea lor față de această evoluție și au insistat asupra necesității sporirii rolului Organizației în viața politică și economică mondială, astfel încît să-și poată îndeplini, în cît mai bune condiții, misiunea încredințată de popoare, aceea de instrument de bază în opera de edificare a unei lumi mai drepte și mai bune, a păcii, securității și cooperării.

În centrul dezbaterilor s-a aflat una din problemele de care depind pacea și securitatea omenirii, și anume **lichidarea subdezvoltării și instaurarea unei noi ordini economice internaționale**, capabile să asigure stabilirea unor raporturi de cooperare echitabile între toate statele și să stimuleze dezvoltarea mai rapidă a țărilor rămase în urmă, progresul economic, tehnologic și social în lumea întreagă. Este cunoscut că dialogul și negocierile concrete referitoare la instaurarea noii ordini internaționale sînt departe de a corespunde așteptării popoarelor. A reieșit cu claritate tendința țărilor capitaliste dezvoltate de a-și impune punctele de vedere și a promova, în continuare, o politică de dominație politică și economică.

Țările în curs de dezvoltare au pus accentul pe necesitatea angajării unor negocieri de fond și scoaterea din impas a dialogului din cadrul O.N.U. privind multiplele aspecte ale instaurării noii ordini. Așa cum se arăta în declarația finală a țărilor în curs de dezvoltare adoptată la reuniunea miniștrilor de externe ai acestor țări, care a avut loc recent la New York, impasul acestor negocieri este consecința absenței voinței politice necesare din partea majorității țărilor dezvoltate, în principal a celor puternic industrializate, de a se angaja în negocieri autentice și de fond pe care le reclamă edificarea noii ordini economice internaționale. Țările în curs de dezvoltare au insistat asupra necesității de a se adopta de urgență măsuri pentru diminuarea cît mai rapidă a marilor decalaje existente în nivelele de dezvoltare a statelor, pentru creșterea producției industriale și agro-alimentare a țărilor în curs de dezvoltare, pentru asigurarea accesului neîngrădit al acestor țări la știință și tehnologia modernă, a formării cadrelor necesare, pentru înlăturarea restricțiilor și măsurilor protecționiste care împiedică pătrunderea produselor țărilor în curs de dezvoltare pe piețele țărilor dezvoltate, pentru acordarea asistenței financiare și stabilirea unui sistem financiar și de credit care să favorizeze dezvoltarea tuturor țărilor.

În acest sens, a fost subliniată importanța eforturilor viitoare pe care trebuie să le întreprindă Organizația Națiunilor Unite, statele membre. Așa cum declara ministrul de externe român la reuniunea miniștrilor de externe ai țărilor în curs de dezvoltare, România acordă o atenție specială relansării lucrărilor Comitetului plenar al Adunării Generale, ca și finalizării negocierilor în curs în celelalte organisme din sistemul Națiunilor Unite — singurul cadru adecvat și pe deplin reprezentativ pentru reglementarea unor astfel de probleme. Concepem, de asemenea, Comitetul plenar ca avînd un rol primordial în pregătirea corespunzătoare a sesiunii speciale a Adunării Generale din 1980, consacrată instaurării noii ordini economice internaționale și adoptării de măsuri în perspectiva viitorului deceniu. S-a pus, de asemenea, cu multă acuitate problema adoptării, de către sesiunea specială din 1980, a unei noi strategii internaționale a dezvoltării, sub forma unui document clar, angajant pentru toate statele, care să definească principiile și căile pentru lichidarea subdezvoltării și promovarea de relații economice echitabile între state. În acest scop, România a supus atenției participanților ideea organizării, de către „Grupul celor 77" și țările nealiniate, a unei reuniuni a țărilor în curs de dezvoltare înaintea sesiunii speciale din 1980, în scopul stabilirii unei concepții clare și a unui program unitar de acțiune în eforturile lor pentru înfăptuirea noii ordini economice internaționale.

Încetarea cursei înarmărilor, dezangajarea militară și dezarmarea, cu precădere dezarmarea nucleară, au constituit teme de acută actualitate ale dezbaterilor generale. Practic, fiecare țară membră a Națiunilor Unite a constatat cu îngrijorare semnele tot mai evidente ale înrăutățirii situației internaționale, pe fundalul intensificării competiției în domeniul înarmărilor. Au fost evidențiate, cu neliniște, de către multe delegații, tendințele unor state și grupări de state spre o nouă reîmpărțire a lumii, a zonelor și sferelor de influență.

A fost evasiunanimă aprecierea că negocierile de dezarmare, fie ele multilaterale sau de alt gen, nu s-au soldat cu rezultate notabile, în nici un domeniu. Acordurile parțiale încheiate pînă în prezent, care nu conțin măsuri de dezarmare propriu-zisă, fiind — în cel mai bun caz — simple instrumente de control asupra armamentelor, nu au putut frîna cursa înarmărilor, care se desfășoară într-un ritm din ce în ce mai susținut.

După cum se cunoaște, România, în acțiune conjugată cu țările în curs de dezvoltare, mici și mijlocii, nealiniate, a depus eforturi consecvente în vederea examinării și adoptării unor măsuri concrete, eficiente de către guverne și forurile de tratative pentru a se pune capăt cursei înarmărilor, pentru reducerea cheltuielilor militare, pentru înfăptuirea dezarmării. Am

acționat și acționăm în acest fel pornind de la necesitățile și realitățile lumii contemporane, de la experiența istorică, știut fiind că țara noastră a fost, numai în secolul acesta, teatrul de război în cele două mari conflagrații mondiale. România a fost, în ultimii 15 ani, autoare sau coautoare, practic, la toate marile inițiative adoptate de Organizația Națiunilor Unite, inclusiv Deceniul dezarmării și convocarea unei sesiuni speciale a Adunării Generale dedicată dezarmării. Tot ea este inițiatoarea punctului privind consecințele cursei înarmărilor, reprezentînd sorgintea a două foarte apreciate rapoarte ale secretarului general al O.N.U., rapoarte cunoscute acum în întreaga lume.

Alături de delegații marii majorități a națiunilor, reprezentanții României au subliniat că astăzi, mai mult ca oricînd, trebuie să se înțeleagă faptul că spirala înarmărilor nu se confundă cu simpla acumulare cantitativă de arme, așa cum uneori s-a încercat a se demonstra. Prin origine, prin scopuri și consecințe, prin dinamica sa, cursa înarmărilor este, înainte de toate, un fenomen politic, iar nu tehnic. Ea se înscrie printre factorii esențiali de aplicare a unor practici de presiuni, de intervenție în afacerile interne ale unor popoare, de menținere și stimulare a unor focare de tensiune și conflicte în diferite regiuni și zone geografice ale lumii.

Numeroși participanți la dezbaterile generale au subliniat faptul că competiția înarmărilor, cu componenta sa cea mai periculoasă — înarmarea nucleară — își amplifică, în condițiile prezente, caracterul irațional la scară mondială. În același timp, a devenit de ordin axiomatic adevărul că orice pas în plus în perfecționarea armamentelor conduce, inevitabil, la o reducere corespunzătoare a însăși securității naționale, inclusiv a securității statelor cel mai puternic înarmate. De aici trebuie să rezulte rolul deciziei politice, responsabile față de destinele omenirii în declanșarea procesului dezarmării, ca singura cale de a învinge inerția impusă de cursa tehnologică a înarmărilor. De aici trebuie să rezulte instaurarea unor raporturi noi internaționale, garanția că relațiile dintre state se vor baza pe principiile independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne ale altor țări, egalității depline în drepturi, renunțării la forță sau la amenințarea cu forța, respectării dreptului fiecărui popor de a-și decide propria soartă.

S-a afirmat cu putere conceptul conform căruia acum, după încheierea lucrărilor primei sesiuni speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite dedicate dezarmării, este necesar să se afirme concret voința politică a guvernelor în direcția adoptării unor măsuri de dezangajare militară și dezarmare. Mulți vorbitori au arătat că va trebui să se abandoneze conceptul de simplu control asupra armamentelor și să se adopte o strategie care să fie fondată pe abordări noi, îndrăznețe, inspirate din voința politică de a urni din punctul mort negocierile de dezarmare, de a declanșa procesul dezarmării.

Din păcate, în cursul sesiunii Adunării Generale s-au făcut simțite și unele poziții statice, nedoritoare de înnoiri, atît în ceea ce privește activitatea Comisiei dezarmării, cît și a noului Comitet pentru dezarmare. Spre exemplu, prima întrunire a Comisiei dezarmării, încheiată recent la New York, s-a rezumat doar la unele reglementări minore, de ordin procedural, nelăsînd să se întrevadă voința politică de a da organismelor O.N.U. forța și substanța de negociere necesare. În condițiile creării unor noi organisme de negocieri, mai democratice, este nevoie de o dinamică a dezarmării care, pornind de la coordonatele escaladării înarmărilor pe plan mondial, să acționeze procesul pe latura sa descendentă, reducînd și eliminînd, în etape succesive, factorii de neîncredere și suspiciune care au stimulat, pe parcursul a atîtor ani, acumularea și perfecționarea continuă de armamente.

România și numeroase alte state, care acționează insistent în direcția realizării prin tratative a unor măsuri reale, substanțiale de reducere și eliminare a armamentelor, au relevat că programul de dezarmare, cu obiectivul final — tratatul de dezarmare generală și completă —, precum și măsurile ajutătoare — parțiale sau regionale — trebuie să se înfăptuiască sub egida Organizației Națiunilor Unite, forumul internațional cel mai reprezentativ.

Așa cum s-a convenit la sesiunea specială, se impune necesitatea de a informa pe larg opinia publică mondială — arbitrul final al destinelor umanității —, asupra progreselor înregistrate în negocierile de dezarmare.

În opinia țării noastre, împărtășită de numeroase alte state, **realizarea unei securități autentice și a unei păci durabile în Europa și în celelalte continente și regiuni ale lumii** este indisolubil legată de adoptarea unor măsuri hotărîte de dezarmare, în primul rînd de dezarmare nucleară, de reducere progresivă a bugetelor militare ale tuturor statelor, a efectivelor forțelor armate naționale, de retragere a trupelor de pe teritoriile altor state și lichidarea bazelor militare străine, de creare a unor zone libere de arme nucleare în diferite regiuni ale globului, inclusiv în regiunea europeană din care facem parte — Balcanii. Interesele securității și păcii reclamă necesitatea depășirii diviziunii lumii în blocuri militare opuse, desființarea simultană a Organizației Tratatului de la Varșovia și a Pactului Atlanticului de Nord și, ca un prim pas în această direcție, reducerea treptată a activității blocurilor militare.

În acest spirit, s-a subliniat faptul că trebuie să se acorde toată atenția pregătirii temeinice a viitoarei reuniuni pentru securitate și cooperare de la Madrid din 1980, care să răspundă așteptărilor popoarelor, să ducă la adoptarea unor măsuri care să asigure dinamizarea procesului de destindere, securitate și colaborare în Europa.

O altă problemă care a revenit și în acest an în atenția Adunării Generale este aceea a **participării directe a tineretului la viața social-politică.** Ca urmare a inițiativei României, la care au devenit coautori 46 state, Adunarea Generală a adoptat prin consens rezoluția prin care a hotărît proclamarea Anului internațional al tineretului și înscrierea acestei chestiuni pe ordinea de zi a viitoarei sesiuni, care urmează să desemneze perioada cea mai potrivită pentru acest eveniment, să stabilească mijloacele și căile de marcare a lui. Rezoluția adoptată subliniază importanța participării directe a tineretului la modelarea viitorului omenirii, necesitatea folosirii energiilor, entuziasmului și capacităților creatoare ale tinerilor, în vederea întăririi independenței țărilor, a progresului economic, social și cultural al popoarelor, în scopul instaurării unei noi ordini economice internaționale, al menținerii păcii mondiale și al promovării cooperării și înțelegerii în lume.

Comunitatea internațională și-a spus cuvîntul în favoarea **soluționării politice, prin tratative, a tuturor problemelor internaționale litigioase,** fiind convinsă că numai pe această cale se pot evita agravarea și extinderea conflictelor, se pot găsi soluții reciproc acceptabile pentru toate statele interesate. S-a afirmat cu pregnanță conceptul conform căruia Organizația Națiunilor Unite, toate statele trebuie să acționeze în mod ferm pentru eliminarea forței din relațiile internaționale, pentru soluționarea pe cale pașnică a oricăror diferende dintre state.

Problema soluționării conflictului din Orientul Mijlociu s-a aflat, și în acest an, în centrul preocupării Națiunilor Unite. În cvasiunanimitate, statele lumii s-au pronunțat pentru o soluție politică, pe calea tratativelor, a conflictului din Orientul Mijlociu, care să asigure retragerea Israelului din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, soluționarea problemei poporului palestinian, recunoașterea dreptului său la autodeterminare, inclusiv crearea unui stat palestinian independent, respectarea integrității și suveranității tuturor statelor din zonă. Ele cer o rezolvare efectivă, judicioasă, a tuturor problemelor din Orientul Mijlociu, obținerea unei soluționări globale, prin tratative, cu sprijinul deplin și participarea activă a O.N.U., la care să ia parte Egiptul, Siria, Iordania, Libanul, Organizația pentru Eliberarea Palestinei — reprezentantul legitim și recunoscut al poporului palestinian —, Israelul, precum și copreședinții Conferinței de la Geneva — U.R.S.S. și S.U.A. —, alături de alte state dornice să contribuie la instaurarea unei păci juste și trainice în această zonă.

Numeroase state din regiunea Mediteranei și din alte zone geografice ale lumii s-au pronunțat pentru o soluționare politică a litigiului din Cipru, pe calea tratativelor dintre reprezentanții celor două comunități, pe baza respectării independenței, suveranității și integrității teritoriale a Republicii Cipru, care să asigure convietuirea și conlucrarea pașnică a celor două comunități.

România și numeroase alte state au subliniat necesitatea ca popoarele africane să fie lăsate să-și rezolve singure problemele dintre ele, pe calea tratativelor, excluzîndu-se orice intervenție din afară, în așa fel încît de aici să rezulte întărirea unității și solidarității statelor africane — condiție esențială pentru apărarea și consolidarea suveranității și independenței lor naționale.

Ca și în trecut, s-au bucurat de sprijin la O.N.U. inițiativele constructive ale R.P.D. Coreene pentru înfăptuirea marelui ideal național al poporului coreean — reunificarea independentă, pașnică și democratică a țării, fără nici un amestec străin.

Ținînd seama de rolul O.N.U., de contribuția adusă de Organizație de-a lungul anilor la sprijinirea luptei pentru eliberare și independență națională a popoarelor coloniale, la lichidarea colonialismului, și la această sesiune majoritatea vorbitorilor s-a pronunțat cu hotărîre pentru lichidarea definitivă a vestigiilor colonialismului, a politicii de discriminare rasială și de apartheid. Reprezentanții a numeroase state participante au subliniat necesitatea de a se depune eforturi susținute, de a se folosi toate căile, pentru lichidarea ultimelor rămășițe ale colonialismului, mai ales în Africa australă. A fost reafirmat sprijinul pentru mișcările de eliberare națională, pentru lupta popoarelor din Namibia și Rhodesia, pentru a-și cuceri cît mai repede deplina independență națională, pentru lupta poporului din Africa de Sud împotriva politicii de apartheid, a discriminării rasiale.

Ca un factor comun al tuturor problemelor examinate în cursul dezbaterilor generale, fie ele politice, economice, sociale, militar-strategice, s-a evidențiat necesitatea ca la soluționarea lor să participe toate țările. Apropierea O.N.U. de universalitate trebuie să se oglindească și în structura sa, creîndu-se condițiile ca toți membrii Națiunilor Unite să fie în măsură a-și spune cuvîntul în mod egal, să aibă drepturi egale în toate activitățile Organizației. Dezbaterile de la cea de-a XXXIII-a sesiune a Adunării Generale au pus în evidență **necesitatea imperioasă a creșterii eficienței O.N.U. în viața internațională,** pentru ca aceasta să-și îndeplinească misiunea ce i-a fost încredințată de popoare — aceea a edificării unei lumi a păcii, securității și înțelegerii.

Primirea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a delegației Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, condusă de Andrei Gromîko, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., ministrul afacerilor externe al U.R.S.S.

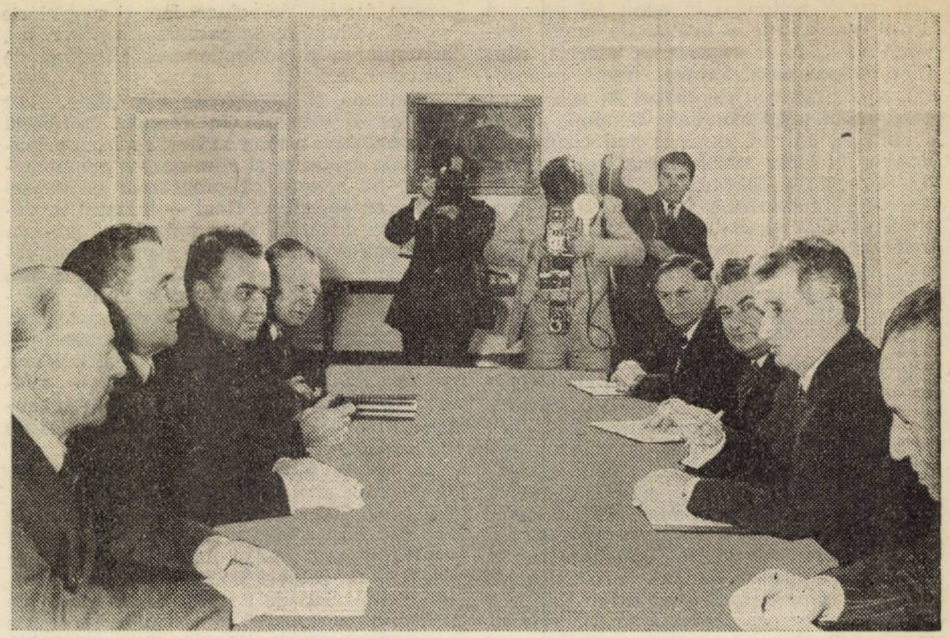

Vizita de prietenie a delegației P.C.U.S.

La invitația Comitetului Central al Partidului Comunist Român, între 13 și 15 octombrie a.c. s-a aflat într-o vizită de prietenie în Republica Socialistă România o delegație a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice alcătuită din A. A. Gromiko, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., ministrul afacerilor externe al U.R.S.S., conducătorul delegației, B. N. Ponomariov, membru supleant al Biroului Politic, secretar al C.C. al P.C.U.S., K. V. Rusakov, secretar al C.C. al P.C.U.S., V. I. Drozdenko, membru al C.C. al P.C.U.S., ambasadorul U.R.S.S. în Republica Socialistă România.

Momentul central al vizitei l-a constituit primirea delegației de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, căruia i-a fost transmis, din partea Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S. și personal a tovarășului Leonid Ilici Brejnev, un cald salut prietenesc. Mulțumind, tovarășul Nicolae Ceaușescu a rugat să se transmită din partea Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. și a sa personal un cald salut prietenesc tovarășului Leonid Ilici Brejnev.

Întrevederea, desfășurată într-o atmosferă prietenească, a dat expresie satisfacției față de dezvoltarea relațiilor dintre P.C.R. și P.C.U.S., dintre România și Uniunea Sovietică, în spiritul înțelegerilor realizate cu prilejul întîlnirilor dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Leonid Ilici Brejnev. Totodată, a fost relevată dorința comună de a se adînci și în viitor conlucrarea, solidaritatea și prietenia frățească dintre partidele, țările și popoarele noastre, în folosul cauzei socialismului și comunismului, al păcii, securității și colaborării internaționale. Au fost abordate, de asemenea, unele probleme actuale ale vieții politice mondiale, ale mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

În timpul vizitei, au avut loc convorbiri între delegația P.C.U.S. și delegația P.C.R., alcătuită din Paul Niculescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., viceprim-ministru al guvernului român, conducătorul delegației, Ștefan Andrei, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ministrul afacerilor externe, Vasile Mușat, secretar al C.C. al P.C.R., Gheorghe Badrus, membru supleant al C.C. al P.C.R., ambasadorul țării noastre în U.R.S.S.

Desfășurate într-o atmosferă de lucru sinceră, tovărășească, convorbirile dintre cele două delegații au prilejuit examinarea unui cerc larg de probleme ale relațiilor dintre P.C.R. și P.C.U.S., dintre România și Uniunea Sovietică, precum și probleme actuale ale situației internaționale și ale mișcării comuniste mondiale.

Cele două delegații au examinat multilateral mersul realizării înțelegerilor convenite la întîlnirile dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al P.C.R., președintele Republicii Socialiste România, și tovarășul Leonid Ilici Brejnev, secretarul general al C.C. al P.C.U.S., președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. S-a evidențiat cu satisfacție de către participanții la convorbiri faptul că, în ultimul timp, au fost înfăptuiți o serie de pași concreți pentru traducerea în viață a programului pe termen lung de colaborare româno-sovietică menționat în Declarația comună din anul 1976. Au fost examinate, de asemenea, căile dezvoltării în continuare a legăturilor reciproce și colaborării dintre România și Uniunea Sovietică, atît pe bază bilaterală, cît și multilaterală.

În cursul convorbirilor, delegațiile română și sovietică au subliniat hotărîrea României și U.R.S.S. de a acționa împreună cu celelalte țări participante la Tratatul de la Varșovia, de a-și spori contribuția la cauza destinderii, securității, colaborării între state și păcii în Europa.

Exprimînd, în cursul schimbului de păreri asupra problemelor internaționale, îngrijorarea față de încercările forțelor imperialismului și reacțiunii de a complica situația în lume, delegațiile P.C.R. și P.C.U.S. au pus în evidență însemnătatea ce revine sporirii eforturilor întreprinse, împreună și în mod individual, de țările socialiste, pentru continuarea și adîncirea procesului destinderii, lichidarea prin mijloace pașnice a focarelor de încordare, încetarea cursei înarmărilor și înfăptuirea dezarmării, în primul rînd a dezarmării nucleare, renunțarea la folosirea forței în relațiile dintre state, interzicerea tuturor tipurilor de arme de distrugere în masă, inclusiv a bombei cu neutroni. Apreciind că hotărîrile sesiunii Consiliului N.A.T.O. din mai 1978 de a spori cheltuielile militare ale statelor membre ale acestei organizații contravin intereselor cauzei destinderii, stimulează cursa înarmărilor, ridică noi obstacole în calea dezarmării, delegațiile au exprimat hotărîrea României și U.R.S.S. de a contribui și în viitor activ la înfăptuirea prevederilor Actului final al Conferinței general-europene, la dezvoltarea unei colaborări largi, reciproc avantajoase între toate statele, indiferent de sistemele lor sociale, la adoptarea de măsuri de dezangajare militară și de dezarmare pe continent și la pregătirea temeinică a viitoarei reuniuni de la Madrid.

În cadrul convorbirilor, cele două delegații au reafirmat solidaritatea României și Uniunii Sovietice cu lupta popoarelor pentru lichidarea deplină a colonialismului și neocolonialismului, a rasismului și apartheidului, pentru afirmarea dreptului suveran al fiecărui popor de a fi stăpîn pe bogățiile sale naționale și de a-și alege în mod liber calea dezvoltării sale, ceea ce ar crea premise importante și pentru realizarea noii ordini economice internaționale.

Delegațiile P.C.R. și P.C.U.S. au reafirmat hotărîrea partidelor lor de a contribui, prin toate mijloacele, la întărirea unității mișcării comuniste mondiale, a tuturor forțelor revoluționare și democratice ale contemporaneității în lupta pentru pace, democrație, independență națională și socialism. Reprezentanții celor două partide au relevat marea importanță a prevederilor documentului adoptat de Conferința de la Berlin a partidelor comuniste și muncitorești din Europa.

Convorbirile de la București au confirmat intenția fermă a Partidului Comunist Român și a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice de a edifica și în viitor relațiile dintre cele două țări în spiritul Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală din anul 1970 și al Declarației româno-sovietice din anul 1976, pe baza principiilor marxism-leninismului și solidarității internaționale, egalității în drepturi, independenței, încrederii reciproce, respectului și întrajutorării tovărășești. Cele două delegații și-au exprimat încrederea că schimbul de vederi care a avut loc va contribui la adîncirea prieteniei și colaborării dintre P.C.R. și P.C.U.S., dintre Republica Socialistă România și U.R.S.S., dintre popoarele român și sovietic, în interesul reciproc, al cauzei păcii și socialismului.

„Profundă recunoștință pentru solidaritatea manifestată de P.C.R., de poporul român"

Antonio Maidana

prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist Paraguayan

La invitația C.C. al Partidului Comunist Român, ne-a vizitat țara tovarășul Antonio Maidana, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist Paraguayan. Oaspetele a fost primit de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, întrevederea desfășurindu-se într-o atmosferă tovărășească, de caldă prietenie.

La încheierea vizitei în țara noastră, primul secretar al C.C. al P.C. Paraguayan a avut amabilitatea de a acorda un interviu revistei „Lumea".

— Prima dv. vizită în România a culminat cu întrevederea la cel mai înalt nivel, cu secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu. La sfîrșitul convorbirii avute și în lumina acesteia, vă rugăm să abordați cîteva aspecte actuale ale relațiilor între Partidul Comunist Român și P.C. Paraguayan.

— În primul rînd, doresc să-mi exprim satisfacția pe care mi-a produs-o întrevederea cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, ca și profunda mea recunoștință pentru partidul comunist și poporul român, care mi-au oferit ocazia de a cunoaște îndeaproape realizările socialiste din România. Consider că, datorită acestei vizite, relațiile dintre partidele noastre, care nu sînt recente, ci deja tradiționale, se vor putea consolida și întări. Revenind la întrevedere, ea a fost foarte cordială și frățească. Ne-am expus unul altuia, în mod foarte clar și sincer, după părerea mea, pozițiile partidelor noastre în problemele de politică internă și internațională. Dar, pentru mine, această întrevedere, pe lîngă faptul că a fost atît de cordială și fraternă, a fost și foarte utilă, ajutîndu-mă să cunosc și mai direct multe aspecte și detalii ale politicii P.C.R., raportată la viața de azi și realizările României socialiste.

— La București, exponentul cel mai autorizat al partidului nostru v-a făcut cunoscute profundele noastre sentimente de solidaritate militantă, sentimentele de prietenie ale partidului nostru comunist, ale poporului român față de eroica luptă a poporului dv. Vă rog să vă referiți, în acest context, la tradițiile și perspectivele legăturilor dintre partidele noastre.

— Așa cum am arătat tovarășului Nicolae Ceaușescu, noi apreciem solidaritatea manifestată de P.C.R., de poporul român, cu lupta poporului paraguayan și, mai ales, cu lupta dusă pentru punerea în libertate a deținuților politici, dintre care mulți au stat în temniță chiar 19 ani, cum este cazul meu ; iată, deci, că, în acest sens, avem, așa cum spuneam, suficiente motive de gratitudine pentru această solidaritate. De altfel, tocmai solidaritatea internațională a permis punerea noastră în libertate, ca și a altor tovarăși de-ai mei. Participarea P.C.R. la această campanie de solidaritate mondială este pentru noi un motiv de a întări relațiile noastre tradiționale, legăturile noastre frățești care, fără îndoială, se vor lărgi și mai mult în viitor. Poporul nostru se simte foarte stimulat știind că are în lupta împotriva imperialismului un aliat atît de puternic, respectiv țările socialiste. În legătură cu aceasta, un rol important joacă strîngerea relațiilor dintre partidele comuniste, în cazul nostru, dintre P.C.R. și P.C.P., și, implicit, dintre popoarele noastre. Noi, comuniștii paraguayeni, am apreciat, în acest sens, la justa ei valoare, invitația pe care P.C.R. ne-a adresat-o de a veni să cunoaștem îndeaproape realitățile României socialiste și credem că această vizită va contribui la strîngerea în continuare a relațiilor dintre partidele și popoarele noastre. Sperăm ca, pe viitor, aceste relații să fie și mai strînse, căci pentru noi constituie și vor constitui un mare stimulent cuvintele spuse în acest sens de președintele Nicolae Ceaușescu și solidaritatea pe care P.C.R. și-o manifestă față de poporul meu și lupta noastră împotriva imperialismului.

— Aceasta este prima dv. călătorie în România, primul dv. contact cu realitățile românești. Știu că ați făcut o serie de vizite prin unități industriale, cooperative agricole de producție și că ați vizitat centrul universitar Brașov. Care este impresia cea mai pregnantă ce-o duceți cu dv. ?

— Fără îndoială, sînt multe de subliniat printre realizările importante ale socialismului în România. În puține cuvinte, în spațiul restrîns de care dispunem, vă pot spune că unul dintre lucrurile care impresionează puternic este dezvoltarea economică a țării dv., capacitatea producției industriale care, după cum sînt informat, are un înalt caracter competitiv pe piața internațională, ceea ce reflectă un progres nu numai în cantitate, ci și în calitate. Prin comparație, desigur, cu ceea ce a fost România în epoca antebelică, capitalistă, și imediat după război, acestea sînt succese importante. Această dezvoltare economică este, fără îndoială, baza construirii socialismului și comunismului. Trebuie să vă spun că alt aspect care mi s-a părut interesant este efortul ce se face pentru a lărgi participarea maselor la conducerea cooperativelor și a întreprinderilor. Am vizitat, așa cum spuneam, fabrica de tractoare și, efectiv, am avut ocazia de a cunoaște drumul pe care l-a parcurs aceasta de la un model de tractor la altul, de la primele tractoare produse, care constituie o complicată secțiune a industriei grele, reflectînd, desigur, nivelul de dezvoltare economică a României.

— Referindu-ne la Paraguay, forțele antidictatoriale din țara dv. sînt astăzi foarte ample. Cum vedeți dv. posibilitatea realizării unei unități a tuturor acestor sectoare într-un front amplu, așa cum il numiți într-un recent document de partid, „un front național și antidictatorial, un front de luptă comună și organizată" ?

— După cum se știe, Paraguayul se află de 40 de ani dominat de dictatura militară, în permanentă stare de urgență și represiune teroristă. Represiunea s-a extins asupra diferitelor sectoare. De aceea, noi credem că în Paraguay există condiții pentru crearea unui front foarte amplu și că astăzi mai mult decît oricînd aceste condiții sînt propice. Încă de anul trecut, partidele din opoziția burghezo-moșierească nu mai participă la alegeri, trecînd astfel la o atitudine de opoziție mai directă față de dictatură. De curînd, Partidul radical-liberal autentic, Partidul revoluționar febrerist și Partidul democrat-creștin au subscris la un acord de unitate, declarîndu-l deschis mișcărilor și partidelor interesate. Noi, comuniștii, am arătat încă de mult că drumul spre schimbările democratice pe care le cerem este drumul luptei unite a tuturor forțelor antidictatoriale, al luptei unite a muncitorilor, țăranilor, studenților, comercianților și industriașilor, luptă care, în opinia noastră, va decide, în ultimă instanță, formarea și consolidarea unui adevărat front național antidictatorial, care, desigur, va ține seamă de acordurile dintre partide ; dar, după părerea noastră, un astfel de front nu va fi doar rezultatul acordurilor dintre conducătorii de partide, ci al luptei poporului. Partidul nostru muncește și luptă pentru a impulsiona și organiza această luptă a maselor în vederea realizării acestui front. Și credem că condițiile ne sînt din ce în ce mai favorabile. Climatul, ambianța de indignare din Paraguay împotriva politicii represive și de aservire a țării monopolurilor străine, pe care o duce dictatura, se resimt și în rîndurile armatei și, cu drept cuvînt, credem că există sectoare patriotice ale forțelor armate care nu mai sînt dispuse să continue a fi instrumente ale dictaturii, ale monopolurilor imperialiste, ale reprimării luptei poporului. Plenara C.C. al P.C.P. din luna iunie a acestui an a dat publicității o platformă de luptă, de unitate. Această platformă, desigur, nu urmărește numai obiective politice imediate, ci și obiectivele economice ale clasei muncitoare, țăranilor, revendicări ale studenților, în legătură cu lupta pentru recuperarea bogățiilor naturale ale țării noastre, care se află în mîinile monopolurilor imperialiste, pentru lichidarea latifundiilor, inițierea unei reforme agrare profunde, în legătură cu lupta pentru ca țara noastră să ducă o politică internațională independentă, de pace și colaborare internațională, de relații cu toate statele socialiste, pe baza avantajului reciproc și a respectului mutual. Această platformă prevede și o serie de puncte față de care manifestăm o coincidență perfectă cu alte forțe politice ale țării : ridicarea imediată a stării de urgență, eliberarea tuturor deținuților politici, amnistia generală. Există, deci, o bază minimă pentru formarea unui front amplu. Desigur, procesul ulterior va depinde de raportul de forțe și, substanțial, de munca noastră, a comuniștilor, în rîndul maselor.

Interviu realizat de Ileana Scipione

„Am identificat o serie de domenii ale colaborării româno-britanice"

David Steel

liderul Partidului Liberal din Marea Britanie

David Steel, liderul Partidului Liberal din Marea Britanie, a făcut, recent, o vizită în România, la invitația Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste. Cu acest prilej, oaspetele a fost primit de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU.

Înainte de plecare, liderul Partidului Liberal din Marea Britanie a acordat un interviu colaboratoarei noastre Catinca Ralea. **Convorbirea a debutat printr-o precizare : oaspetele a ținut să ne spună că a mai vizitat România în urmă cu patru ani, dar a fost o vizită scurtă și particulară. Pe atunci – a spus el – nu deținea funcția de lider al Partidului Liberal, astfel că aceasta a fost prima sa vizită oficială în țara noastră.**

„Prezența mea în România – **a spus de la început oaspetele** – a fost stimulată de vizita președintelui Nicolae Ceaușescu în Marea Britanie ; cu acea ocazie, îmi exprimasem dorința de a veni în România". **Rememorînd vizita, în Marea Britanie, a șefului statului român, David Steel ne-a declarat :** „Aceasta a fost prima vizită oficială a unui șef de stat socialist ; ea a avut o imensă semnificație. Opinia publică din Marea Britanie a reușit, cu acel prilej, să cunoască mai bine politica externă a României și a fost impresionată de vigoarea și spiritul ei de independență".

În continuare, oaspetele s-a referit la întrevederea sa cu președintele Nicolae Ceaușescu : „Am avut o convorbire lungă, mult mai lungă decît la Londra, care a abordat un foarte mare număr de probleme – de la dezarmare pînă la educația școlară. A fost o convorbire cît se poate de interesantă și s-au evidențiat o serie de puncte în care am fost cu totul de acord, s-au degajat multe acțiuni care trebuie întreprinse". „Dezarmarea – **a subliniat, în context, David Steel** – este una din aceste probleme în care s-au evidențiat puncte de vedere comune. Aș merge mai departe, spunînd că atît partidul meu, cît și Frontul Unității Socialiste se preocupă foarte mult de faptul că dezarmarea bate pasul pe loc. Și cred că simțim de ambele părți că, dacă opinia publică ar fi mai bine informată despre cantitatea de arme care se produc și se stochează, ea ar putea să exercite o mai mare presiune în favoarea dezarmării. Și nu mă refer numai la dezarmarea nucleară – care, desigur, este prioritară –, dar și la dezarmarea în domeniul armelor convenționale. După părerea mea, în Anglia, această problemă nu este considerată cu importanța cuvenită în cadrul agendei politice, cum, din păcate, nu este nici în alte țări".

Impresiile culese în timpul vizitei în România, dezvoltarea relațiilor bilaterale româno-britanice – acestea au fost subiectele abordate în continuare :

„E foarte greu să rezumi, într-un timp scurt, impresii multe și variate, așa cum am avut eu în cursul acestei vizite". „România – **remarca interlocutorul nostru** – este singura țară socialistă care a fost vizitată de liderii celor trei partide politice britanice, reprezentate în parlament". „Aceasta – **și-a exprimat el opinia** – constituie o trăsătură distinctă a politicii românești, politica unei țări deschise". **Reluînd firul impresiilor produse de realitățile românești, David Steel aprecia :** „Am învățat foarte mult în cursul vizitei mele în România, în primul rînd în domeniul politicii interne, al chestiunilor sociale, al chestiunilor legale, al organizării cooperativelor, în domeniul administrării locuințelor și, bineînțeles, al industriei. Am avut ocazia fericită de a vizita Tîrgul Internațional de la București, astfel încît, într-o singură dimineață, am putut surprinde dezvoltarea României într-un domeniu foarte important, ceea ce, altfel, n-aș fi putut realiza decît după mai multă vreme. Mă refer, cu deosebire, la dezvoltarea industriei constructoare de mașini, pe care o consider impresionantă. Am avut, apoi, o serie de discuții politice cu miniștri români, discuții legate de comerț – capitol important pentru ambele țări – și am identificat o serie de domenii ale colaborării, domenii în care România și-ar putea dezvolta exportul către Marea Britanie".

Abordînd problema comerțului pe planul mai larg, internațional, David Steel ne-a declarat : „Aș dori, bineînțeles, să se realizeze un sistem mai stabil de schimburi comerciale, care să contribuie la dezvoltarea generală în lume. Mă refer, în primul rînd, la țările în curs de dezvoltare ; și știu că aceasta este și preocuparea României. Și chiar dacă va mai trece multă vreme pînă la realizarea acestui obiectiv, sînt convins că, avînd un țel clar conturat, putem să învingem greutățile ce apar pe parcurs. În ceea ce privește țările lumii a treia, un lucru important este, între altele, realizarea unor prețuri adecvate, mai ridicate pentru materiile prime, astfel încît aceste țări în curs de dezvoltare să beneficieze de condiții mai bune decît pînă acum".

Problemele africane, cu deosebire cele ale Africii australe, s-au dovedit, în continuare, un subiect predilect al interlocutorului nostru : „Am fost la un moment dat președintele mișcării împotriva apartheidului în Marea Britanie, iar problemele și politica africană m-au interesat întotdeauna. Și, bineînțeles, Africa de Sud este una din zonele cu probleme. Este foarte important să facem cît mai multe presiuni asupra guvernului din Africa de Sud. Este greșit să continuăm să încurajăm firmele să investească bani în Africa de Sud. Trebuie să facem presiuni asupra guvernului nostru în favoarea unei schimbări pașnice. Altfel, există un pericol grav de escaladare, cu timpul, a confruntărilor militare în Africa australă. În ce privește Namibia, sper că presiunea opiniei publice și hotărîrile Națiunilor Unite vor fi, pînă la urmă, respectate – mă refer la realizarea unui sistem echitabil de alegeri în Namibia, astfel încît această țară să poată să se îndrepte către independență. În caz contrar, nu văd nici o țară care ar recunoaște o Namibie artificială, ale cărei alegeri să fi fost «aranjate» de către guvernul sud-african".

În încheiere, liderul Partidului Liberal a sintetizat astfel impresiile la capătul vizitei sale în România :

„Cel mai util lucru pentru mine a fost cunoașterea anumitor aspecte ale realităților românești, ale felului în care este organizată viața, aspecte din care putem să învățăm și noi, cu toate că țările noastre se bazează pe concepții filozofico-politice diferite. Putem respecta aceste diferențe fundamentale și, în același timp, să învățăm unii de la alții".

„Perspective promițătoare în comerțul româno-elvețian"

Paul-Rudolf Jolles

secretar de stat în Departamentul Federal al Economiei Publice, directorul Diviziei de Comerț din Elveția

Paul-Rudolf Jolles, secretar de stat în Departamentul Federal al Economiei Publice, directorul Diviziei de Comerț din Elveția, a vizitat, de curînd, România. La încheierea vizitei, oaspetele a avut amabilitatea să acorde un interviu colaboratorului nostru, Andrei Magheru.

„Există o bază trainică pentru aprofundarea, în continuare, a raporturilor româno-finlandeze"

Ahti Pekkala

președintele Parlamentului finlandez

Între 9–14 octombrie, o delegație parlamentară finlandeză, condusă de Ahti Pekkala, președintele Parlamentului, vicepreședinte al Partidului de Centru, a făcut o vizită în România, la invitația Marii Adunări Naționale. Oaspeții au fost primiți de președintele NICOLAE CEAUȘESCU.

De asemenea, ei au avut o serie de întîlniri și convorbiri cu deputați români, cu alte persoane din conducerea unor ministere și instituții, au vizitat o serie de obiective economice și cultural-edilitare din Capitală și din țară. La încheierea vizitei, domnul Ahti Pekkala a acordat cu amabilitate următorul interviu pentru revista noastră.

— Întîlnirea delegației noastre cu președintele Nicolae Ceaușescu — **a spus, la început, oaspetele** — a fost momentul cel mai de seamă din programul vizitei. Prilejul pe care ni l-a oferit președintele s-a concretizat într-o discuție ce ne-a adus o deosebită satisfacție. Astfel, în timpul convorbirii au fost abordate multiple și importante sfere ale colaborării bilaterale — politice, economice și de alt gen. Am constatat că între țările noastre nu sînt probleme divergente, că raporturile generale dintre ele sînt foarte bune, că există o bază trainică pentru dezvoltarea lor viitoare. Aș sublinia, în acest sens, că există încă multe rezerve și posibilități pentru adîncirea acestor raporturi, îndeosebi în domeniul economic.

În cursul discuțiilor, președintele Nicolae Ceaușescu s-a referit la probleme multiple, complexe, ale situației internaționale. A fost abordată, astfel, chestiunea principală a actualității, securitatea și pacea în lume. Membrii delegației noastre au urmărit, cu deosebit interes, opiniile domniei-sale în legătură cu situația în Europa. Împărtășim punctul de vedere al președintelui Nicolae Ceaușescu privind caracterul extrem de periculos pentru destinderea și pacea în lume al acumulării în Europa a unor cantități masive de armament. De asemenea, am luat cunoștință de concepția președintelui Nicolae Ceaușescu în legătură cu necesitatea și posibilitățile de rezolvare a stării conflictuale din Orientul Mijlociu. Pentru aceste rațiuni doresc să subliniez, încă o dată, că întîlnirea cu președintele României a constituit momentul culminant al vizitei noastre în România.

— Ați evidențiat cursul pozitiv al relațiilor româno-finlandeze. Cum apreciați rolul deținut de parlamentele celor două țări în impulsionarea acestui curs ?

— Într-adevăr, în impulsionarea acestui curs parlamentele dețin un rol important. La întîlnirea cu președintele Nicolae Ceaușescu am subliniat cu satisfacție faptul că schimburile de păreri și contactele între parlamentarii din țările noastre au fost și sînt de natură să contribuie la adîncirea prieteniei, mai bunei cunoașteri și apropierii dintre popoarele noastre, la extinderea conlucrării bilaterale, la promovarea idealurilor de pace și colaborare generală între națiuni. Parlamentarii, în calitatea lor de reprezentanți ai popoarelor, sînt capabili, cred, să contribuie concret la un progres mai rapid al destinderii, iar, în consecință, rolul lor în rezolvarea problemelor lumii se cere a fi consolidat.

— Ce anume considerați că ar fi specific raporturilor cu colegii deputați români ?

— Contactele cu colegii deputați români — l-aș menționa, în primul rînd, pe cel cu președintele Marii Adunări Naționale — au fost extrem de pozitive. Am avut mai multe întrevederi și discuții cu deputații români, am fost informați pe larg despre activitatea forului legislativ suprem din România, despre problemele și modalitățile sale de lucru. Apreciez ca foarte interesante modalitățile de lucru ale Marii Adunări Naționale și mă refer, cu deosebire, la faptul că proiectele de legi, înainte de a fi votate, sînt supuse unor largi dezbateri populare, ceea ce înseamnă că poporul dispune de întreaga posibilitate de a participa în mod direct la elaborarea legilor. Am aflat, de asemenea, un fapt ce ne-a produs un viu interes și satisfacție, că Marea Adunare Națională primește, rezolvă și are în atenție idei conținute într-o bogată corespondență adresată de populație forului legislativ suprem al țării.

— Vizita a constituit, desigur, prilejul unui contact direct cu realitatea românească contemporană. Ce impresii ați cules cu prilejul ei ?

— Și din acest punct de vedere vizita a fost foarte reușită. Am putut să ne formăm o imagine cuprinzătoare despre viața economică și culturală a României, despre frumusețea naturală a țării, despre munca harnică a poporului român. Menționez că ne-au produs o impresie deosebită vizitele la cîteva obiective industriale, anume la Întreprinderea de mașini grele București, la șantierele navale din Constanța. Am fost ultima oară în România în 1969 și am remarcat, acum, progresul uriaș înregistrat, în această perioadă, în toate domeniile de activitate, dezvoltarea impetuoasă a întregii societăți românești.

Interviu realizat de Radu Toma

— Domnule ministru, v-aș ruga, mai întîi, să ne spuneți cîteva cuvinte despre contactele stabilite în România.

— Am avut prilejul să am convorbiri foarte aprofundate cu primul adjunct al ministrului comerțului exterior și al cooperării economice internaționale, apoi am fost primit de ministrul finanțelor, Paul Niculescu. În cele din urmă, am avut o întrevedere cu ministrul afacerilor externe, Ștefan Andrei, care ne vizitase țara în iunie, anul acesta. Am venit în România pentru a asista la ziua Elveției, organizată în cadrul Tîrgului Internațional București, unde țara mea participă cu un pavilion național de o destul de mare anvergură. 80 de firme elveține prezintă produsele lor. Acest lucru mi-a permis să vizitez și pavilionul românesc, care m-a impresionat în mod profund. Totodată, am avut prilejul să răspund invitației ministrului comerțului exterior și al cooperării economice internaționale, pentru a face un tur de orizont privind perspectivele relațiilor dintre țările noastre. Convorbirile pe care le-am avut au confirmat faptul că perspectivele sînt promițătoare.

— Care sînt, după părerea dv., domeniile cele mai favorabile cooperării româno-elveține ?

— Investițiile și mașinile-unelte cu un înalt grad de tehnicitate în care Elveția are o îndelungată tradiție și experiență. Vom realiza o cooperare în industrie între firme elveține și întreprinderi românești.

— Ați vizitat la TIB'78 și standul României...

— Am fost foarte impresionat de produsele industriei constructoare de mașini. Nu sînt inginer, dar cunosc destul de bine producția similară din țara mea, pentru a putea aprecia stadiul progresului tehnic pe care l-ați atins în producerea mașinilor-unelte, în domeniul electronicii etc. Am văzut și cîteva tipuri de locomotive care m-au interesat foarte mult, unele dintre ele fiind rodul cooperării mai vechi dintre România și Elveția. Iată un domeniu de cooperare care și-a arătat din plin utilitatea.

În Italia — un nou volum consacrat României

„Momente ale istoriei poporului român"

— extrase din operele președintelui NICOLAE CEAUȘESCU —

Noul volum, ce poartă semnătura președintelui Nicolae Ceaușescu, apărut în prestigioasa editură italiană „Editori Riuniti" din Roma, este o expresie a interesului pe care opinia publică italiană îl manifestă față de istoria poporului român, de luptele sale pentru libertate socială și națională. Totodată, noua apariție editorială este o expresie a largului interes pentru realizările României socialiste, pentru dinamica sa politică internațională și, mai ales, pentru personalitatea președintelui Nicolae Ceaușescu, a cărui contribuție determinantă la toate succesele poporului român este, astăzi, un fapt larg recunoscut pe plan internațional.

Paginile acestei lucrări vorbesc, prin glasul președintelui țării, despre biruința eforturilor desfășurate de poporul nostru de-a lungul anevoiosului drum prin secole, pentru a-și construi, în libertate și demnitate, prezentul și viitorul. Moto-ul, înscris pe prima pagină și aparținînd președintelui Nicolae Ceaușescu, sintetizează cum nu se poate mai clar această biruință : **„Un popor, care prin luptă și-a cucerit independența, prin luptă a răsturnat jugul asupritorilor, știe să-și mențină cuceririle".**

Primul capitol al cărții, intitulat **„Comuniștii — continuatorii celor mai luminoase tradiții de luptă revoluționară a poporului român"**, evidențiază ideea că România, cu o istorie și un trecut de peste 2 000 de ani, își datorează propășirea luptelor duse de forțele cele mai avansate ale societății, ale clasei muncitoare, ale țărănimii, intelectualității, ale tuturor oamenilor muncii din țara noastră, fără deosebire de naționalitate, că istoria României este însăși istoria luptelor pentru libertate națională și socială ale poporului său, a luptei revoluționare a clasei muncitoare, în frunte cu Partidul Comunist Român. Comuniștii — se relevă în lucrare — sînt continuatori ai celor mai bune tradiții de luptă pentru libertate socială și națională, a tot ceea ce poporul român are mai bun, iar Partidul Comunist Român este rezultatul unui întreg proces de dezvoltare economico-socială, continuatorul celei mai luminoase tradiții revoluționare din România.

Poporul român care — se subliniază în alte extrase publicate în volum — a știut să-și păstreze, în condiții grele, caracteristicile sale naționale, are un trecut cu care se poate mîndri ; datorită luptei sale, el și-a cucerit locul ce-i revine în marea familie a popoarelor lumii care îl respectă și îl prețuiesc.

Istoria — se relevă în capitolul consacrat „Științei și cercetării istorice" — trebuie să prezinte întregul proces al luptei revoluționare în complexitatea sa, pornindu-se de la analiza științifică a realităților sociale, a prezentării faptelor nu după dorințele subiective ale oamenilor sau potrivit necesităților politice de moment, după criterii de conjunctură, ci așa cum s-au întîmplat ele, conform adevărurilor vieții.

Studierea istoriei — subliniază președintele Nicolae Ceaușescu — „trebuie să conducă la concluzii pentru activitatea practică în lupta împotriva politicii de dominație imperialistă, colonialistă și neocolonialistă, pentru apărarea dreptului popoarelor la o viață liberă, la afirmarea nestingherită a ființei lor naționale, la dezvoltarea lor progresistă, conform propriei voințe, fără nici un amestec din afară". Se subliniază, de asemenea, că, pornindu-se de la interdependența strînsă și de la unitatea dialectică dintre politica internă și externă, dintre evenimentele internaționale și realitățile interne, studierea istorico-socială trebuie să contribuie la cea mai profundă înțelegere a întregii activități desfășurate pe plan internațional de Partidul Comunist Român și Republica Socialistă România. În context, se scoate în evidență concepția președintelui Nicolae Ceaușescu referitoare la rolul națiunii în epoca contemporană, la lupta comună a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, pentru dezvoltarea economico-socială a României.

În capitolul consacrat începutului istoriei poporului nostru, volumul relevă, citind documente istorice și descoperiri arheologice, procesul de formare și dezvoltare a poporului român. Sînt evidențiate, în acest context, caracterul unitar al dezvoltării poporului român, raporturile dintre Principatele Române, ca factor esențial în asigurarea entității statale și apărarea independenței. Sînt prezentate, apoi, momentele constituirii statului național, încununare a luptei maselor populare pentru progres, unitate și dezvoltare de-sine-stătătoare. Se relevă, de asemenea, importanța și semnificația revoluțiilor de la 1821 și 1848, a Unirii Principatelor și a proclamării independenței depline a României, precum și a încheierii, din 1918, a procesului de formare a statului național unitar român.

Pornindu-se de la originile și dezvoltarea mișcării muncitorești și socialiste în țara noastră, de la pătrunderea și răspîndirea ideilor marxiste pe meleagurile noastre, lucrarea subliniază importanța creării partidului politic al clasei muncitoare, pe baza principiilor socialismului științific, rolul său în în viața socială și politică a României.

După o analiză a situației economice și social-politice a țării în anii de început ai secolului XX, este urmărită dezvoltarea mișcării revoluționare din România în perioada dintre cele două războaie mondiale, scoțîndu-se în relief lupta forțelor democratice, în frunte cu Partidul Comunist Român, împotriva pericolului fascist, pentru apărarea independenței, suveranității și integrității țării. Este prezentată pe larg lupta forțelor revoluționare patriotice, în frunte cu Partidul Comunist Român, împotriva dictaturii militare fasciste și a războiului antisovietic. Un loc central îl ocupă reflectarea mișcării de rezistență antifascistă a poporului nostru, politica de alianțe promovată de P.C.R., insurecția națională armată antifascistă și antiimperialistă din August 1944. Este relevată, totodată, participarea României la războiul antihitlerist.

În continuare, volumul înfățișează revoluția democrat-populară din România, lupta forțelor populare, organizate și conduse de către Partidul Comunist Român, pentru consolidarea puterii democratice-revoluționare, pentru trecerea la revoluția socialistă.

Ultima parte a lucrării este consacrată ilustrării rezultatelor obținute de către poporul român în edificarea societății socialiste, succeselor obținute în toate domeniile vieții economice și sociale. În conducerea operei de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate — se relevă în volum — P.C.R. insistă îndeosebi asupra educării socialiste a maselor, a însușirii concepției revoluționare despre lume și viață și asupra lărgirii orizontului de cunoștințe și de cultură al întregului popor, asupra formării unei atitudini înaintate față de muncă și de societate.

Tradițiile de solidaritate internaționalistă ale poporului român sînt ilustrate pe larg, relevîndu-se că, „acționînd în spiritul bogatelor sale tradiții internaționaliste, Partidul Comunist Român întărește colaborarea și solidaritatea internațională cu toate partidele comuniste și muncitorești, militează activ pentru întărirea unității și coeziunii lor pe baza stimei și respectului reciproc. Pornind de la necesitatea întăririi unității clasei muncitoare, partidul nostru dezvoltă, în același timp, relații de colaborare și solidaritate cu partidele socialiste și social-democrate, cu mișcările de eliberare națională, cu alte partide și organizații revoluționare, în dorința de a promova o largă colaborare internațională cu toate forțele progresiste în lupta pentru o politică de pace și securitate, pentru democrație, pentru soluționarea problemelor popoarelor în conformitate cu interesele lor".

Noul volum apărut în Italia — expresie a gîndirii și acțiunii președintelui Nicolae Ceaușescu, gîndire și acțiune închinate destinelor socialiste ale României și puse în slujba făuririi unei lumi mai drepte și mai bune — poartă în el mesajul de mare clarviziune politică și umanism revoluționar, mesajul de pace și prietenie pe care primul bărbat al țării îl transmite popoarelor de pe toate continentele.

ORIENTUL MIJLOCIU

De la Camp David la „Blair House"

Președintele Jimmy Carter, la Casa Albă, împreună cu conducătorii delegațiilor Egiptului și Israelului la convorbirile privind elaborarea tratatului de pace dintre cele două țări, în timpul ceremoniei inaugurale care a avut loc la 12 octombrie. De la stînga la dreapta : ministrul israelian de externe, Moshe Dayan, ministrul egiptean al apărării, generalul Kamal Hassan Ali, și șeful Executivului american

La o lună de la semnarea acordurilor realizate la Camp David, negociatorii egipteni și israelieni se află din nou, față în față, pentru elaborarea tratatului de pace dintre cele două țări. Convorbirile — începute la 12 octombrie și prevăzute a continua mai multe săptămîni — se desfășoară în clădirea reședinței „Blair House" din Washington. Delegația egipteană este condusă de noul ministru al apărării și producției militare, Kamal Hassan Ali, iar cea israeliană de ministrul de externe, Moshe Dayan. Ca și la reuniunea tripartită de la Camp David, S.U.A. participă ca „partener deplin", fiind reprezentate de o delegație condusă de secretarul de stat, Cyrus Vance. Întrucît, însă, acesta întreprinde, în prezent, mai multe călătorii peste hotare, el a fost înlocuit, temporar, de către ambasadorul itinerant pentru Orientul Mijlociu, Alfred Atherton.

Negocierile actuale — continuare a contactelor și convorbirilor egipteano-israeliene din ultimul an — erau prevăzute de unul dintre cele două acorduri realizate la Camp David : „Cadrul pentru încheierea unui tratat de pace între Egipt și Israel". Cu o singură condiție : Israelul să accepte, în prealabil, desființarea coloniilor cu populație israeliană create în Peninsula Sinai, de-a lungul celor 11 ani de cînd acest teritoriu egiptean a fost ocupat prin forță. Votul Knesseth-ului, la 27 septembrie, fiind favorabil, s-a trecut deîndată la stabilirea măsurilor concrete pentru reluarea dialogului dintre cele două țări.

Prin documentul amintit, cîteva dintre problemele de bază ale raporturilor egipteano-israeliene erau reglementate : restabilirea suveranității depline a Egiptului asupra Peninsulei Sinai, pînă la frontiera recunoscută pe plan internațional, ca și retragerea forțelor israeliene din acest teritoriu, în urma semnării tratatului de pace. Acum, pe masa noilor negocieri de la Washington se află, în special, aspecte concrete ale aplicării clauzelor amintite : calendarul retragerilor israeliene succesive din Sinai ; redesfășurarea forțelor O.N.U. din peninsulă ; stabilirea punctelor pentru construirea a noi stații de supraveghere electronică ; garantarea liberei circulații în Canalul Suez și Golful Akaba ; determinarea zonelor unde forțele și armamentele vor fi limitate ; evaluarea compensațiilor pe care părțile le solicită reciproc. Diferite alte probleme, de aceeași natură, au fost soluționate, în bună parte, prin acordul-cadru semnat, după Camp David.

La ceremonia de deschidere a actualelor lucrări, desfășurată la Casa Albă, conducătorul delegației egiptene sublinia, însă, că obiectivul primordial îl reprezintă „reglementarea globală a problemei Orientului Mijlociu". Aceasta înseamnă, potrivit precizărilor oficiale făcute la Cairo, că Egiptul privește și încheierea tratatului de pace cu Israelul ca parte integrantă a eforturilor pentru reglementarea politică, prin negocieri pașnice, a întregii situații din regiune. „O soluție globală — a subliniat ministrul egiptean al apărării — trebuie să asigure drepturile legitime ale poporului palestinian și să-i permită să joace un rol constructiv în Orientul Mijlociu" ; de aceea, a spus el, Egiptul va încuraja alte guverne arabe să se ralieze eforturilor de căutare a unei soluții de ansamblu. În același sens, președintele Carter insista, cu ocazia ceremoniei inaugurale, asupra interconexiunii dintre cele două acorduri realizate la Camp David — „Cadrul pentru încheierea unui tratat de pace între Egipt și Israel" și „Cadrul pentru pace în Orientul Mijlociu". „Un tratat de pace între Egipt și Israel — sublinia șeful Executivului american — ar trebui să fie însoțit de realizarea de progrese spre înfăptuirea dispozițiilor acordului asupra cadrului general privind Cisiordania, Gaza și o soluție echitabilă a problemei palestiniene". Evitînd să se refere la aceste aspecte — fundamentale pentru o reglementare justă și durabilă a întregii situații din regiune —, ministrul israelian de externe a exprimat speranța țării sale de a realiza succese la actualele convorbiri, în ciuda unor obstacole care mai persistă.

Ca și reuniunea tripartită de la Camp David, negocierile de la Washington se desfășoară după formula convorbirilor plenare și bilaterale, acestea din urmă — atît între delegațiile egipteană și israeliană, cît și între delegația americană și fiecare dintre cele două părți — fiind considerate un mijloc potrivit pentru pregătirea soluțiilor finale. De la început, participanții au căzut de acord să nu creeze comitete de lucru separate pentru problemele politice, militare și economice aflate pe agendă, convenind că ele formează un tot unitar și, deci, nu pot fi despărțite. Tot de la început, după scurte consultări, părțile au acceptat ca negocierile să se desfășoare pe baza unui proiect de tratat pregătit de experți ai Departamentului de Stat, cuprinzînd — potrivit numărului de duminică al cotidianului egiptean „Al Ahram" — două documente : primul, referitor la retragerea israeliană, măsurile de securitate, implantările israeliene din Sinai și libertatea de circulație în zona Canalului Suez ; celălalt, referitor la comerț, turism și schimburi culturale. Ambele documente, însumînd 60 de pagini, fac obiectul unui studiu aprofundat din partea delegațiilor egipteană și israeliană, care prezintă diferite alte sugestii și contra-propuneri, inclusiv privind punctele de dezacord. Pînă în prezent, în ciuda faptului că informațiile despre reuniune nu sînt prea numeroase, au fost menționate, totuși, atmosfera pozitivă a convorbirilor, ca și realizarea de progrese constante asupra chestiunilor în discuție. „Unele articole ale tratatului au fost elaborate definitiv" — a menționat, luni, purtătorul de cuvînt unic al reuniunii, George Sherman, fără a preciza, însă, importanța lor și adăugînd că asupra altor puncte continuă să existe divergențe. Pe de altă parte, a fost relevat ritmul „satisfăcător" al lucrărilor, ambele părți manifestîndu-și dorința de a ajunge la un acord de pace înaintea expirării termenului de trei luni stabilit prin acordurile de la Camp David și, de preferat, înainte de 19 noiembrie, data împlinirii unui an de la stabilirea actualelor contacte și eforturi diplomatice, prin vizita președintelui Sadat la Ierusalim. În caz de reușită, tratatul de pace ar urma să fie parafat la Washington și semnat, ulterior, de către șeful statului egiptean și premierul israelian.

Evident, posibila normalizare a relațiilor dintre Egipt și Israel — subliniind însemnătatea tratativelor directe pentru soluționarea litigiilor dintre state — reprezintă doar o parte a reglementării generale a periculosului focar de încordare din Orientul Mijlociu, care dăinuie de peste 30 de ani, provocînd mari suferințe popoarelor din regiune, amenințînd constant pacea și securitatea pe un plan mai larg. O soluționare globală, justă și durabilă a conflictului impune continuarea eforturilor, pe scară cît mai largă, pentru rezolvarea ansamblului problemelor din regiune, asigurîndu-se retragerea Israelului din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, soluționarea problemei poporului palestinian, inclusiv crearea unui stat propriu, independent, respectarea integrității și suveranității tuturor statelor din zonă. O reglementare generală a situației din regiune evidențiază necesitatea participării tuturor părților interesate, a unor tratative la care să ia parte Egiptul, Siria, Iordania, Libanul, Organizația pentru Eliberarea Palestinei — reprezentantul legitim al poporului palestinian —, Israelul, ca și alte țări interesate. Este necesar ca aceste tratative să se desfășoare cu sprijinul și participarea directă a Organizației Națiunilor Unite, asigurîndu-se ca la ele să ia parte, de asemenea, Uniunea Sovietică și S.U.A. — copreședinți ai Conferinței de la Geneva cu privire la Orientul Mijlociu —, precum și alte țări care doresc să-și aducă contribuția la cauza instaurării păcii în regiune.

I. M.

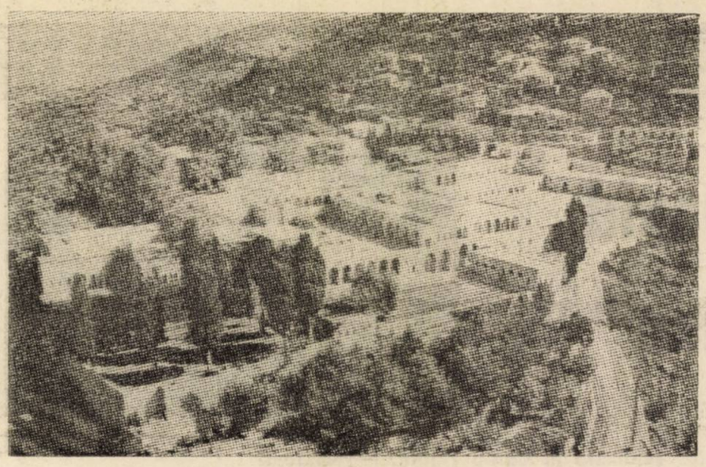

Palatul Beit Ed Dine din munții Libanului, unde a avut loc recenta reuniune interarabă

LIBAN

Reuniunea interarabă de la Beit Ed Dine

În palatul Beit Ed Dine, situat la 45 km sud-est de Beirut, a început, în după-amiaza de 15 octombrie a.c., reuniunea reprezentanților a șapte țări arabe participante la Forța arabă de descurajare din Liban sau sprijinitoare din punct de vedere financiar a acesteia. Nivelul reprezentării : miniștrii afacerilor externe a patru țări (Liban, Siria, Arabia Saudită, Kuweit), ministrul de stat al afacerilor externe din Emiratele Arabe Unite, ambasadori din Qatar și Sudan.

Reuniunea interarabă de la Beit Ed Dine a țărilor participante și susținătoare ale Forței arabe de descurajare, al cărui mandat expiră la 26 octombrie, a fost convocată la cererea Libanului pentru a discuta activitatea, în continuare, a „căștilor verzi", cu misiunea inițial stabilită de a menține pacea și a contribui la reinstaurarea autorității legale libaneze asupra ansamblului acestei țări, atît de greu încercată în ultimii ani. În preajma reuniunii, președintele Libanului, Elias Sarkis, a întreprins un turneu de șase zile în mai multe țări arabe, avînd convorbiri la nivel înalt la Damasc, Djeddah, Abu Dhabi, Doha, Kuweit, Amman.

Forța arabă de descurajare (FAD) a luat ființă la 26 octombrie 1976, ca urmare a hotărîrilor reuniunilor interarabe la nivel înalt ținute la interval de cîteva zile la Ryad și Cairo. (Libanul se afla atunci în a 19-a lună de război civil, într-un moment extrem de critic, cînd furia ostilităților ce cuprinsese aproape întreaga țară amenința să o dezmembreze complet și să-i provoace distrugeri ireparabile. Pierderile umane ajunseseră la 60 000 morți — în cea mai mare parte necombatanți —, pagubele materiale se ridicau la multe miliarde de dolari).

Cei 30 000 de militari ai Forței arabe de descurajare (1 000 sudanezi, 1 200 din Arabia Saudită, 1 500 din Emiratele Arabe Unite și restul sirieni) au fost plasați sub autoritatea directă a președintelui Republicii Liban, în funcția de comandant-șef fiind numit un ofițer superior libanez. La cererea guvernului libanez, mandatul FAD a fost, la un interval de șase luni, de trei ori reînnoit pînă în prezent.

La mijlocul lunii noiembrie 1976, „căștile verzi" au intrat în Beirut și principalele orașe libaneze, întrepunîndu-se între taberele combatante și făcînd ca războiul civil să ia practic sfîrșit. Prezența lor în aceste condiții a întrunit, în general, consensul părților în conflict, dar reconcilierea națională așteptată după încetarea ostilităților nu s-a produs, tendințe centrifuge acționînd în continuare, în unele cazuri nu lipsite de influențe străine. Au survenit mutații chiar în cadrul fostelor tabere combatante, aliații de ieri devenind dușmani înverșunați și invers. „Frontul libanez" — cum se intitulează coaliția conservatoare creștină ale cărei miliții cunoscute încă sub numele de „forțele libaneze unite" au continuat să controleze partea estică a Beirutului și alte regiuni ale țării — a intrat, treptat-treptat, în conflict cu „Forța arabă de descurajare" și incidentele tot mai frecvente s-au transformat pînă la urmă într-o gravă confruntare armată, conducînd la distrugerea unor largi zone din partea estică a Beirutului.

Ostilitățile de la începutul lunii octombrie, dintre FAD și milițiile „Frontului libanez", au readus atmosfera tragică din cursul războiului civil, amplificată prin folosirea pe scară largă a artileriei de calibru greu. Conform declarațiilor ministrului libanez al afacerilor sociale, Assad Rizk, 350 000 de persoane s-au refugiat, numai în aceste săptămîni, din Beirut în munții înconjurători, adăpostindu-se în școli, mînăstiri sau doar în simple corturi instalate la umbra pinilor. Alte 150 000 de persoane continuă să rămînă în zonele expuse, trăind în condiții precare, în clădiri avariate sau printre dărîmături. Viața economică a fost din nou complet dezorganizată la Beirut ; 75 la sută din întreprinderile industriale nu funcționează ; băncile sînt închise, turismul este mort, se simte din ce în ce mai mult lipsa de alimente, de apă și curent electric.

În situația gravă în care se află Libanul astăzi, populația greu încercată a acestei țări a urmărit cu deosebit interes lucrările reuniunii de la Beit Ed Dine, așteptînd măsuri menite să împiedice reluarea ostilităților și să conducă la instaurarea unui climat de pace pe ansamblul teritoriului libanez, la reconcilierea națională. Într-un comunicat publicat marți după-amiază, la încheierea reuniunii, reprezentanții celor șapte țări arabe au pus accentul pe „unitatea Libanului, a independenței sale, a suveranității, cît și a securității teritoriului său în cadrul regimului său democratic". În continuare, se subliniază, de asemenea, necesitatea „exercitării puterii de stat asupra ansamblului teritoriului libanez" și „eliminarea tuturor obstacolelor care împiedică stabilirea unei puteri centrale puternice". Documentul prevede între altele : lichidarea tuturor „aspectelor militare" — desființarea barajelor, baricadelor, interdicția portului de arme ; aplicarea strictă a rezoluțiilor reuniunilor interarabe la nivel înalt de la Ryad și Cairo din octombrie 1976 ; interzicerea tuturor mijloacelor ilegale de informații, cum ar fi ziare și posturi de radio fără autorizație ; stabilirea calendarului pentru reconstituirea unei armate naționale libaneze.

În esență, se relevă necesitatea realizării unei reconcilieri între părțile libaneze în conflict, de natură să asigure unitatea țării și eliminarea cauzei exploziei de pe scena libaneză.

La Beit Ed Dine, unde s-a ținut recenta reuniune interarabă, într-o aripă a palatului se află un muzeu de istorie al Libanului. În prima sală a acestuia este expus drapelul independenței libaneze înălțat în zilele memorabile din noiembrie 1943, cînd poporul libanez a ieșit în stradă cerînd și dobîndind libertatea țării, suveranitatea sa națională. Pe pînza decolorată de vreme a drapelului se disting semnăturile liderilor libanezi de acum 35 de ani, care, trecînd peste adversități politice, au înțeles că numai reconcilierea națională poate să aducă independența patriei lor. Este o prezență semnificativă, cu valabilitate și pentru timpurile actuale cînd reconcilierea tuturor forțelor naționale apare ca o necesitate pentru ca Libanul să trăiască.

I. Crăciun

Ultimele confruntări armate de la Beirut au provocat grave distrugeri în partea de est a capitalei libaneze

BRASILIA

Noul președinte și sensul reformelor

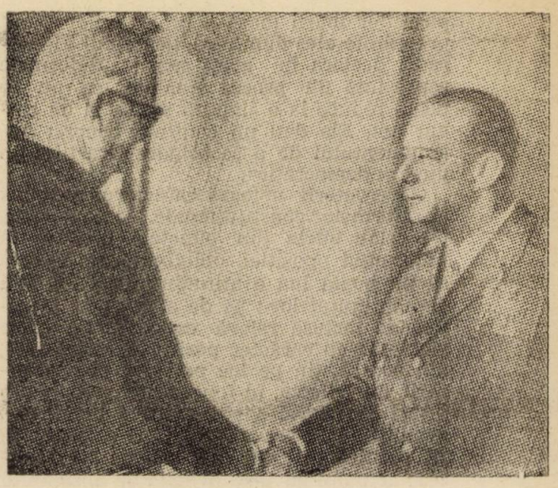

Transfer de putere la Brasilia: Ernesto Geisel (stînga) și succesorul său, generalul Joao Baptista Figueiredo, desemnat președinte prin votul colegiului electoral

Colegiul electoral brazilian a ales cel de-al 26-lea președinte al țării: generalul Joao Baptista Figueiredo, candidat din partea majorității guvernamentale, reprezentată de Alianța renovatoare națională. Ales pentru o perioadă de șase ani, noul președinte își va prelua mandatul la 15 martie 1979, cînd îl va înlocui pe generalul Ernesto Geisel.

Desemnat în urmă cu cîteva luni drept unic candidat guvernamental la președinție, generalul Joao Baptista Figueiredo a reprezentat, în fapt, încă din acel moment, virtualul președinte al Braziliei pentru anii 1979—1985.

Conform tradiției instituite odată cu actualul regim, președintele în funcție are dreptul de a-și alege succesorul. Ulterior, modalitatea de desfășurare a alegerilor prezidențiale pune, de asemenea, în evidență un anumit specific: votul este indirect, el exprimîndu-se public, în cadrul unui colegiu electoral, compus din membri ai parlamentului și delegați ai adunărilor legislative regionale. Majoritatea celor din colegiu (362 din 589) sînt afiliați ai partidului de guvernămînt — Alianța renovatoare națională (ARENA), ceilalți aparținînd Mișcării democratice braziliene (M.D.B.), singurul partid legal al opoziției. Sînt cele două formațiuni care alcătuiesc parlamentul, cei doi poli ai politicii oficiale. La alegerile prezidențiale de duminică, opoziția a fost reprezentată de generalul în retragere Euler Bentes Monteiro.

Regimul își vede conturată, prin victoria generalului Figueiredo, continuitatea politică în structurile create de forțele armate aflate la putere încă din 1964. În preajma transferului prerogativelor prezidențiale, au avut loc, totuși, o serie de evenimente semnificative, care introduc unele schimbări în cadrul stabil dat. Guvernul președintelui Geisel a propus, luna trecută, o listă de reforme constituționale, aprobate de parlament și urmînd a intra în vigoare la 1 ianuarie 1979. În aceste reforme, se elimină toate „prevederile de excepție" care funcționau în ultimii ani în Brazilia, deschizîndu-se astfel pentru țară — așa cum s-a afirmat — un proces „treptat, dar sigur" de democratizare. Este vorba, în primul rînd, de abrogarea „Actului instituțional nr. 5" — document adoptat în 1968 și în virtutea căruia președintele beneficiază de puteri nelimitate. El permitea, de pildă, suspendarea activității Congresului, înlocuirea guvernatorilor de provincii, retragerea mandatelor deputaților și senatorilor, demiterea funcționarilor de stat și a ofițerilor, privarea de drepturi politice pe lungi intervale de timp. La aceste măsuri excepționale s-a recurs destul de frecvent, ceea ce a dus la contestarea lor de către opoziție și, în general, de către opinia publică braziliană. Căci legislația în vigoare devenise, de fapt, principalul obstacol în fața desfășurării normale a vieții politice din Brazilia.

Cadrul reformelor este mai larg: se prevede, de asemenea, crearea de noi partide politice (în afara celor două acceptate în prezent), restabilirea principiului inviolabilității parlamentare și autonomia puterii legislative și judiciare. În același timp, reformele acordă președintelui dreptul de a decreta starea de asediu sau de urgență, ori de cîte ori se consideră că securitatea statului ar fi periclitată. Reformele constituționale nu prevăd, în schimb, revenirea la sistemul alegerii prin vot direct a președintelui țării, a guvernatorilor de provincii și a tuturor senatorilor și nu ridică problema libertăților sindicale sau a amnistiei generale.

„Aceste reforme nu au pretenția de a fi perfecte sau exhaustive. Este vorba de o primă etapă a unui proces care va continua în timpul guvernului condus de succesorul meu" — a precizat președintele în funcție, Ernesto Geisel. Deci, nici în opinia inițiatorilor, reformele nu echivalează cu reinstaurarea deplină a democrației. În orice caz, puterea executivă nu va mai putea conduce în dezacord total cu Congresul, respectiv să dizolve parlamentul atunci cînd acesta refuză să aprobe legile propuse spre ratificare. Astfel privite, modificările apar ca un pas înainte, ele răspunzînd as-

Săptămîna trecută, au avut loc în R.S.F. Iugoslavia convorbiri între Iosip Broz Tito, președintele R.S.F.I., președintele Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, și Enrico Berlinguer, secretar general al P.C. Italian. Au fost examinate probleme actuale ale relațiilor internaționale, activitatea desfășurată, în ultimul timp, de U.C.I. și P.C.I. pe plan internațional, dezvoltarea colaborării dintre cele două partide

Președintele Sudanului, Gaafar El Nimeiri, aflat în vizită oficială în R. A. Egipt, a avut o întrevedere cu președintele Anwar El Sadat

piraţiilor marii mase a brazilienilor. Noul preşedinte ales duminică, generalul Figueiredo, declara în acest sens : „Reformele reprezintă un proces dinamic, ce nu se poate reduce la o singură etapă, la un singur act. Ele dau un conţinut concret angajamentului de a se asigura Braziliei un guvern democratic".

Observatorii notează caracterul complex al reformelor constituţionale. Pe de o parte, ele reiau unele din punctele înscrise în programul opoziţiei, obligînd-o pe aceasta să nu poată lua o atitudine negativă faţă de conţinutul lor ; pe de altă parte, modificările incluse relevă concomitent unele elemente cu caracter pozitiv şi altele care, din contră, ţin pe loc procesul democratizării. Se reflectă, în fond, confruntările din însuşi interiorul vieţii politice braziliene, evoluţia lentă şi contradictorie a deschiderii politice pe care şi-a propus s-o realizeze actualul guvern. Armata, în ansamblul ei, s-a dovedit a nu fi ocolită de unele dispute între adepţii liberalizării vieţii politice şi cei ce rămîn fideli conducerii autoritare. Desemnarea generalului Figueiredo ca succesor la preşedinţie a provocat, la vremea sa, nemulţumiri în cadrul ierarhiei militare. Însuşi faptul că, din partea opoziţiei, la alegerile prezidenţiale a candidat un general în retragere este simptomatic.

Un alt aspect al problemei îl constituie faptul că, deşi armata deţine ferm puterea, ea a resimţit, totuşi, necesitatea unui dialog cu opoziţia. Motivele sînt multiple : evitarea vidului politic în jurul conducerii militare şi ascuţirea nemulţumirilor la adresa măsurilor autoritare ale regimului. Dar începutul de deschidere politică faţă de opoziţie a fost repede blocat : unele norme electorale mai elastice introduse de guvern s-au soldat cu un avans considerabil al Mişcării democratice braziliene la alegerile senatoriale din 1977. Liberalizarea a fost amînată, preferîndu-se imobilismul politic. În acelaşi timp, însăşi forţa opoziţiei a scăzut, în cadrul ei apărînd contradicţii interne puternice. Astfel că, azi, M.D.B. nu este în măsură să se constituie într-o alternativă politică, urmînd, mai curînd, să îndeplinească rolul său iniţial, conferit de conducerea militară, şi anume acela de opoziţie limitată şi moderată.

Presează, de asemenea, o serie de probleme economice. În timpul perioadei cînd se credea în teoria „miracolului dezvoltării" braziliene, ritmul creşterii economice a fost accelerat în mod forţat. Inflaţia n-a încetat să crească, datoria externă devenind considerabilă şi apăsătoare. Ca „ţară industrială subdezvoltată", cum o numea unul din marii săi economişti, Brazilia s-a dezvoltat asimetric, atît în ceea ce priveşte echilibrul ramurilor economice, al regiunilor, cît şi privitor la repartiţia socială a venitului naţional şi a avantajelor anilor de prosperitate. Aceste disparităţi s-au dovedit generatoare de tensiuni sociale, mai ales la Sao Paulo, plămînul economic al Braziliei şi centrul celor mai multe greve muncitoreşti.

Opoziţia legală îşi concentrează acum eforturile în vederea alegerilor legislative directe de la 15 noiembrie, adevărata necunoscută în viitorul imediat. Pentru Senat, reforma electorală din 1977 va bloca, în mod sigur, avansul opoziţiei, o treime din senatori fiind desemnaţi direct de către puterea executivă. În schimb, în Camera Deputaţilor rezultatul se aşteaptă a fi foarte strîns. Cercurile guvernamentale nu sînt mai puţin preocupate de următorul scrutin, chiar dacă ele şi-au asigurat continuitatea la putere prin alegerile prezidenţiale. Este moştenirea politică pe care o vor lăsa guvernului al cărui mandat începe la 15 martie, anul viitor.

Anca Voican

OTTAWA

„Urgenţele inseparabile" ale noii sesiuni parlamentare

Noua sesiune parlamentară canadiană îşi începe lucrările într-un moment în care unele sondaje indicau doar 41 la sută din sufragii pentru partidul liberal de guvernămînt. Sesiunea — ultima dinaintea alegerilor — va aduce schimbări ? „Discursul tronului" prezintă două „urgenţe inseparabile" : „întărirea Canadei prin consolidarea unităţii ei şi unitatea Canadei prin întărirea economiei ei".

O analiză a vieţii politice, economice, sociale din Canada solicită, credem, mai întîi luarea în considerare a cîtorva trăsături distincte, definitorii, de ordin general, independente de partidul care deţine puterea, trăsături care ilustrează situaţia particulară a acestei ţări în Occident. În primul rînd, Canada este una din puţinele state industrializate care dispun de un uriaş teritoriu bogat în resurse minerale, necunoscute în întregime. În ciuda dificultăţilor social-economice, a elementelor de criză structurală proprie sistemului, în sine, aceste rezerve fac ca viitorul să fie privit cu oarecare seninătate şi, în consecinţă, să nu existe dezbateri politice cu un caracter prea pronunţat pesimist în legătură cu dezvoltarea ţării aşa cum se întîmplă în alte state occidentale. În al doilea rînd, tot datorită acestor rezerve, cît şi unei politici economice mai flexibile, evitînd un protecţionism excesiv, Canada a reuşit să facă faţă recesiunii lumii occidentale mai bine decît alte ţări, cu excepţia poate a Japoniei. Aceasta nu a exclus, însă, manifestarea a o serie de slăbiciuni structurale ale economiei şi, îndeosebi, ale industriei, în contextul unei conjuncturi economico-financiare nefavorabile, determinînd menţinerea şi agravarea unor coordonate negative, ce păreau multora trecătoare în urmă cu doi-trei ani. În al treilea rînd, sistemul politic federal canadian se remarcă printr-o putere de decizie relativ mare a guvernelor provinciale (spre deosebire de statele din S.U.A.) care determină o anumită limitare a acţiunilor federale. Aceasta face ca, nu o dată, ceea ce e considerat necesar la nivelul provinciilor — conduse, uneori, de guverne conservatoare — să contravină dispoziţiilor cabinetului de la Ottawa. În sfîrşit, încă un aspect particular, dar cu o incidenţă mai generală : primul ministru al Canadei este personalitatea politică occidentală care se află de cel mai mult timp în această funcţie (10 ani), ceea ce a asigurat o certă continuitate în guvernarea treburilor ţării.

Înţelegerea acestor caracteristici, în întrepătrunderea lor intimă, determină o mai lesne înţelegere a ceea ce se petrece în Canada de mai multă vreme şi a principalelor dosare care stau, acum, în faţa parlamentului federal. Pe primul plan se află, în mod evident, *starea economică*. Reuniunea la nivel înalt din iulie, de la Bonn, a însemnat pentru Canada — sînt de părere toţi observatorii — „un decisiv punct de cotitură". Premierul Pierre Elliott Trudeau s-a întors în ţară ferm decis „să schimbe direcţia economică", deşi — susţine, spre exemplu, John Best, în „The Times" — ar fi greu de precizat ce l-a influenţat. Primul ministru îşi luase, între altele, angajamentul unei rate a creşterii economice de 5 la sută, deşi foarte puţini indicatori păreau să ofere o bază concretă pentru această cifră. În urmă cu o jumătate de an, o conferinţă economică naţională încercase elaborarea unui plan de

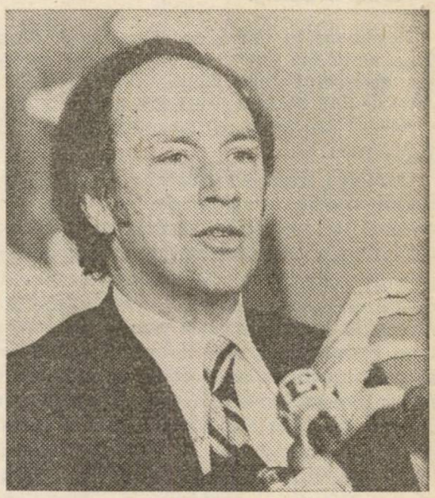

Premierul Pierre Elliott Trudeau : alegerile vor avea loc în primăvară

redresare, înţeles şi conceput de Pierre Elliott Trudeau ca „o poliţă de asigurare pentru viitor". Diferenţele destul de marcate dintre opţiunile provinciilor au împiedicat, însă, stabilirea unui dialog activ. Lunile următoare au înregistrat evoluţii puse în valoare de concluziile Consiliului economic al Canadei (organism format din economişti, oameni de afaceri şi reprezentanţi ai unor organizaţii canadiene) : „perspectiva pentru următorii cinci ani este de creştere relativ modestă, de inflaţie persistentă, şomaj ridicat şi deficit foarte mare al balanţei de plăţi". Inflaţia, oscilînd la 9,4 la sută, se arată greu de controlat. Şomajul se ridică la peste 8,5 la sută din forţa de muncă şi se prevede, pentru lunile de iarnă, 10 la sută. Cele mai optimiste previziuni abia indică o creştere economică de 4,4 la sută. Deficitul bugetar atinge — după unele calcule — o cifră enormă pentru această ţară : 12 miliarde dolari. Iar situaţia monedei naţionale, în ciuda devalorizării cu 13 la sută, anul trecut, continuă să îngrijoreze : după ce, astă-iarnă, coborîse brusc, faţă de dolarul american, pînă la nivelul cel mai scăzut al anilor '40, în timpul verii a atins nivelurile şi mai joase ale depresiunii din anii '30. Totul pare să indice că, deşi „ţara nu e bolnavă cronic", cum susţine premierul Trudeau, e totuşi departe de a fi „sănătoasă într-o lume dificilă".

Apare limpede că aceste persistenţe şi, implicit, dificultatea îndeplinirii angajamentelor luate la Bonn, constituie fundamentul recentelor măsuri anunţate de guvernul federal — şi reluate în „discursul tronului" —, precum şi al schimbărilor radicale din politica partidului liberal. Ministrul finanţelor, Jean Chrétien, a prezentat un program de austeritate care pre-

vede, în principal, reducerea cu aproximativ 2,5 miliarde dolari, pînă în 1980, a cheltuielilor publice curente și proiectate (acestea includ reduceri în aproape 190 activități și eliminarea a 5 000 posturi guvernamentale). Guvernul mai intenționează să-și înăsprească poziția în negocierile cu sindicatele salariaților publici. Ceea ce, firește, introduce un element în plus de tensiune socială. Potrivit ministrului finanțelor, creșterea economică reală va depinde, în mare măsură, de cît de repede balanța comercială își va reveni din dezechilibrul mare atins în cursul verii. Alte priorități ale momentului asupra cărora se insistă în programul guvernamental : expansiunea industrială, crearea de locuri de muncă, reducerea impozitelor.

Programul de austeritate este, însă, numai ultimul act al unui lanț de modificări esențiale, petrecute în timp, în politica guvernului liberal. În urmă cu mai puțin de trei ani, primul ministru producea nu puțină neliniște în cercurile de afaceri prin considerații publice referitoare la necesitatea unei mai mari intervenții a guvernului în economie. Tendința pare să fie, acum, contrară. În urmă cu patru ani, liberalii desfășuraseră o amplă campanie de opoziție față de controlul prețurilor și salariilor. Între timp, le-au impus pe amîndouă și, cu toate acestea, n-au reușit să controleze inflația. Unii comentatori sînt chiar de părere că multe din punctele esențiale ale programului electoral din 1974 n-au fost îndeplinite. Fapt este că prezența partidului liberal la conducerea Canadei de 15 ani — longevitate de excepție printre țările occidentale — este însoțită, de la o vreme, de o anume uzură, remarcată nu numai în modul de a răspunde problemelor țării, cît, mai ales, în tendințele tot mai centrifuge pe plan local. În consecință, o altă modificare substanțială remarcată în politica liberală o constituie acordarea unei mai mari atenții problemelor legate de consolidarea unității confederației. Așadar, o a doua „urgență" pentru actuala sesiune parlamentară, ultima dinaintea alegerilor, o constituie *unitatea națională* și *problema constituției.*

În fața clădirii Parlamentului din Ottawa arde în permanență o torță dedicată unității naționale. Veșnic prezent, simbolul ei — se admite în mod deschis — impune o consolidare pe plan politic.

Unul din aspecte îl alcătuiesc domeniile puterii provinciale, în mod tradițional foarte ample. Ottawa a încercat să le reducă în ultimul deceniu, dar împotrivirea a fost substanțială și privind domenii diverse ca energia, resursele naționale, dezvoltarea economică, justiția, locuințele, utilizarea pămîntului, consumul (în total 61 de puncte). Provinciile doresc ca Ottawa să reducă impozitele federale (ceea ce se și intenționează), pentru ca ele să-și poată majora impozitele proprii. Resursele naturale se află tot sub jurisdicția provinciilor care doresc ca Ottawa să nu se amestece, și doar argumentele repetate că energia constituie o problemă națională diminuează, relativ, pretențiile provinciale. Guvernul federal este obligat la o politică flexibilă, suplă, în special datorită situației complet noi intervenite în ultimii doi ani : cea mai mare parte din venitul național brut provine, acum, din provinciile din est, în care resursele energetice au generat un „boom" industrial.

Pentru a imprima o altă evoluție raporturilor guvernului federal cu cele locale și a înlătura tensiunile actuale, Pierre Elliott Trudeau a propus astă-vară o reformă a constituției, în două etape. În afara redefinirii relațiilor cu Marea Britanie (Canada e singurul stat din Commonwealth care nu dispune de o constituție proprie), sînt, prin noua constituție, definite competențele guvernelor provinciale. „Discursul tronului" subliniază ideea că sînt necesare „progrese importante" în această direcție, înaintea desfășurării referendumului din Québec.

Mandatul guvernului liberal expiră la 30 iulie 1979. Primul ministru Pierre Elliott Trudeau a înlăturat speculațiile, anunțînd că alegerile vor avea loc la primăvară. Din 284 locuri ale Camerei Comunelor, partidul liberal dispune, acum, de 134. Va reuși Trudeau să se mențină la conducerea țării și după 1979 ? Observatorii politici sînt de părere că multe vor depinde de rezultatele obținute în sfera „urgențelor inseparabile".

Stelian Țurlea

Primul ministru Leo Tindemans anunțînd, într-o conferință de presă, acceptarea, de către regele Baudouin, a demisiei guvernului

BRUXELLES

Labirintul crizei

După 17 luni de la elaborarea sa, „pactul comunitar" a fost repus sub semnul întrebării printr-o controversă aparent juridică. Instabilitatea guvernamentală a condus spre labirintul crizei. După patru ani de prezență în fruntea guvernului, Leo Tindemans va abandona cu adevărat funcția de prim-ministru ? Sau asistăm doar la încă un episod al unei guvernări dificile prin animozitățile dintre cei ce, la Bruxelles, împart responsabilitățile puterii ?

„Cînd există neîncredere nu se mai poate continua". Primul ministru Leo Tindemans nu și-a mai disimulat decepția. Iritat de divergențele cu partenerii din coaliție, de deliberările fără rezultat și de polemicile care au urcat, mereu, cotele tensiunii, a recurs — din nou — la arma demisiei. Pentru a treia oară în patru ani. Ultima dată au fost suficiente patru zile pentru ca spiritele să se calmeze. De fapt, singura înțelegere la care s-a ajuns atunci, în vară, era aceea de a se continua dificila conviețuire. Nimic mai mult. Dezacordurile s-au conservat, la fel ca și convingerea că noi alegeri n-ar aduce nici o soluție. Au mai trecut cîteva luni fără ca atmosfera

După o săptămînă de consultări criza de guvern din Suedia s-a încheiat prin desemnarea liderului partidului liberal, Ola Ullsten (dreapta), în funcția de prim-ministru. Obținînd aprobarea parlamentului (mai exact spus, abținerea membrilor acestuia), Ullsten va forma noul guvern minoritar care, cel puțin teoretic, contează pe sprijinul social-democraților și al partidului de centru, pînă la alegerile ce se vor desfășura în septembrie 1979

politică să se limpezească. Climatul rămînea propice crizei. Corabia guvernamentală a navigat pe apele discordiei pînă cînd naufragiul n-a mai putut fi evitat. Neînțelegerile în materie comunitară au dus la demisia echipei ministeriale. „Cearta lingvistică" a devenit, în fond, un pretext pentru o ruptură greu de evitat și, totuși, nedorită.

Coaliția în fruntea căreia s-a aflat Tindemans poseda o soliditate parlamentară pe care o invidiau destui premieri ai unor guverne fragile, temători pentru fiecare vot pe care l-ar putea pierde. Cu 172 de deputați din 212, formația aflată la putere se baza pe partide care au întrunit 82,5 la sută din voturi la ultimele alegeri. Paradoxal, această largă coaliție suferea de fragilitate, o fragilitate care provenea din însuși caracterul ei. Pentru că, pe băncile guvernamentale, s-au regăsit partide extrem de diferite — de la social-creștini la socialiști. Trăsăturile caracteristice vieții politice belgiene se exprimă într-o fărîmițare a forțelor politice. Armonizarea pozițiilor a presupus o veritabilă artă a compromisului, dar prea des jocul politic s-a transformat într-o complexă echilibristică cu serioase eșecuri. Ceea ce explică starea conflictuală dintre partide și miniștri, neputința lor de a se pune de acord în probleme esențiale pentru țară. „Le Monde" constata că „însăși amploarea majorității reduce marja de manevră a primului ministru care trebuie să împace nu numai curente de opinie foarte diverse, ci și componentele lor lingvistice".

Criza economică persistentă (șomajul, inflația, slăbiciunea francului, deficitul bugetar) a agravat-o pe cea comunitară. Depresiunea zdruncină o economie care și-a întîrziat modernizarea, deplasîndu-și centrele de greutate din Valonia în Flandra. (vezi „Lumea" 21/1978). „Pierderea de viteză" a valonilor și dinamismul pe care îl afișează flamanzii complică raporturi ipotecate de neîncredere. Într-o asemenea ambianță a izbucnit conflictul cu epilogul cunoscut : demisia guvernului.

După o vară agitată în care s-au acumulat preludiile divorțului politic, toamna nu a ameliorat relațiile dintre componenții guvernului. André Cools, președinte al Partidului Socialist Belgian, într-un articol publicat în „Le Peuple", pretinde că social-creștinii sînt „prinși în contradicțiile lor interne, debusolați de interminabile războaie de succesiune, incapabili să-și asume pe deplin responsabilitățile puterii". Comentînd această luare de poziție, „Le Soir" observa că „tonul este semnificativ pentru exasperarea partidului socialist, exasperare care se regăsește, de altfel, și în alte partide francofone ale majorității". Socialiștii s-au arătat fermi : „Tot ceea ce era negociabil a fost negociat".

Demisia guvernului s-a precipitat. Ducîndu-se la palatul regal spre a anunța suveranului decizia sa, Tindemans declara ziariștilor că ar fi fost „victima unei conspirații". Aluzie la dificultățile întîlnite în sînul propriului său partid ?

Ieșirea din criza guvernamentală s-ar putea produce prin :

a) noi alegeri sau

b) „strîngerea cioburilor" și refacerea vechii majorități.

A doua posibilitate pare cea mai plauzibilă, deoarece nici un partid nu-și pune speranțe într-o schimbare cu ajutorul urnelor. Va fi, însă, posibilă o reîntoarcere la guvernul Tindemans ? Unii observatori cred că o singură schimbare ar putea să fie operată : cea a primului ministru.

Deocamdată, misiunea de a întreprinde negocieri prealabile a fost încredințată lui Paul Van den Boeynants, fost prim-ministru (de la 19 martie 1966 la 7 februarie 1968). La Bruxelles nu se mizează, totuși, pe acest deputat social-creștin în vîrstă de 59 ani, ci pe un tînăr avocat, 42 de ani, care a ocupat prim-planul scenei politice în această toamnă furtunoasă: Wilfried Martens, președintele partidului social-creștin flamand. Ar fi, însă, o greșeală să-l considerăm pe Tindemans un învins dispus să abandoneze lupta — se afirmă la Bruxelles. Șansele sale de a reveni în fruntea coaliției nu trebuie subestimate. În ultimă instanță, în criza belgiană orice soluție este posibilă. Inclusiv cea a reîntîlnirii cu urnele pe care nimeni sau aproape nimeni nu o dorește.

Eugeniu Obrea

Alegerile locale din Grecia

La 11 luni de la ultimele alegeri parlamentare, electoratul grec — apreciat la circa șase milioane de persoane cu drept de vot — s-a prezentat din nou în fața urnelor. De data aceasta, pentru a-i desemna pe membrii celor 264 consilii municipale și 5 776 consilii comunale. Luni, la anunțarea primelor rezultate, s-a precizat că au fost aleși 145 primari, care au întrunit majoritatea necesară de peste 50 la sută din sufragiile exprimate. În celelalte localități, în care majoritatea respectivă nu a putut fi realizată, vor fi organizate noi alegeri duminica viitoare. Potrivit legii electorale, la cel de al doilea tur de scrutin vor fi prezentate doar listele situate pe primele două locuri după operațiunile de vot de la 15 octombrie. Printre localitățile unde va fi necesară reluarea operațiunilor de votare, se află și capitala țării și alte orașe importante.

Chiar dacă, din punct de vedere oficial, candidații pentru alegerile municipale se prezintă ca „independenți", nimeni nu ignoră — potrivit agențiilor de presă — apartenența lor la o formațiune politică sau alta. De aceea, se așteaptă ca, în final, după consumarea turului de scrutin de la 22 octombrie, noua consultare electorală să ofere unele indicii, fie și parțiale, despre raportul forțelor politice din țară, la aproape un an de la alegerile parlamentare. La scrutinul de duminică, opoziția de stînga a prezentat liste comune în 20 de municipalități, iar în alte 22, candidații comuniști s-au prezentat pe liste proprii.

Actualele alegeri constituie cea de-a doua consultare electorală cu caracter local organizată în Grecia după revenirea țării la un guvern democratic, în vara lui 1974. Precedentul scrutin municipal, din martie 1975, a fost cîștigat, în cea mai mare parte, de candidații de stînga.

După zece ani de regim militar, Panama revine la sistemul guvernelor civile. La 11 octombrie, Adunarea națională a reprezentanților populari l-a ales — pentru perioada 1978—1984 — ca președinte al țării pe Aristides Royo (39 de ani, în centru), fost ministru al educației. Generalul Omar Torrijos (dreapta) păstrează postul de comandant șef al Gărzii Naționale, armata urmînd a colabora și a sprijini noul „guvern de unitate națională"

Pretoria. Miniștrii de externe ai statelor occidentale din „grupul de contact" în problema namibiană — S.U.A., Anglia, Franța, R.F.G. și Canada — s-au deplasat la Pretoria pentru a discuta cu reprezentanți ai regimului sud-african probleme referitoare la accesul Namibiei la independență. (Acceptînd inițial planul statelor din „grupul de contact", guvernul de la Pretoria l-a respins ulterior, trecînd la aplicarea unui program propriu ce urmează să debuteze la 24 noiembrie prin organizarea unor „alegeri" fără supravegherea și controlul O.N U.). Ei au vizitat și capitala Namibiei, Windhoek, unde au avut convorbiri cu reprezentanți ai Organizației Poporului din Africa de Sud-Vest (SWAPO), care s-au declarat de acord cu propunerile O.N.U. referitoare la soluționarea pașnică a problemei namibiene, precizînd însă că vor continua lupta în cazul în care Africa de Sud va persista în decizia unilaterală de a organiza un simulacru de alegeri în Namibia

DIN TARILE SOCIALISMULUI

R. S. VIETNAM

Quang Nam – Da Nang: renașterea unei provincii

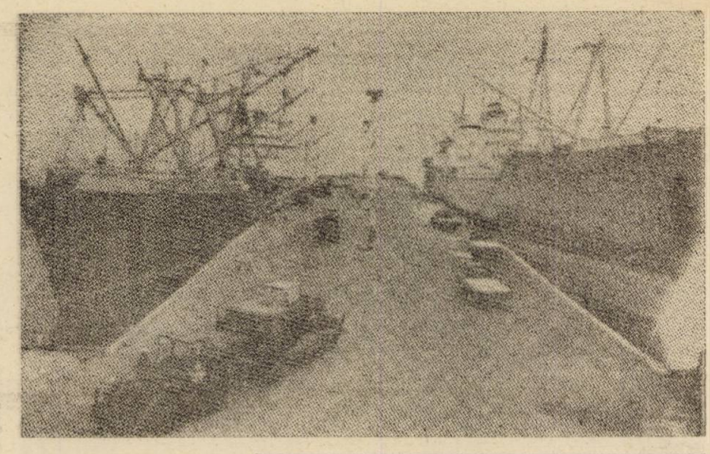

Imagine din portul Da Nang

În opera de dezvoltare socialistă, R. S. Vietnam a avut și are de rezolvat o seamă de situații decurgînd din condițiile specifice existente în această țară. Unele — cele mai multe — determinate de o evoluție istorică ale cărei particularități consistă, între altele, în existența unei îndelungate perioade de război, în dezvoltarea pe căi diferite a nordului și sudului țării ș.a. Alte condiții — mai puțin numeroase, dar cu influențe semnificative asupra strategiei economice — decurg din specificități demografice, climatice etc. Pornind de aici, revoluția socialistă din Vietnam — așa cum o definea Le Duan, secretar general al P.C. din Vietnam, la cel de-al IV-lea Congres al partidului — „este un proces al unor schimbări revoluționare permanente, integrale și radicale ; al îmbinării transformării cu construcția, înlăturînd vechiul și creînd noul". La același forum al comuniștilor vietnamezi erau trasate, pentru cincinalul 1976—1980, două sarcini fundamentale : asigurarea necesităților de trai ale poporului și realizarea acumulărilor necesare pentru construirea bazei tehnico-materiale a socialismului.

Direcțiile și sarcinile dezvoltării economice — așa cum sînt acestea definite de Congresul al IV-lea al P.C. din Vietnam — vizează concentrarea la maximum a forțelor întregii țări pentru realizarea unei importante dezvoltări a agriculturii ; dezvoltarea industriei ușoare și alimentare, inclusiv mica industrie și producția meșteșugărească ; reamenajarea și lărgirea întreprinderilor existente, depunerea tuturor eforturilor pentru a începe, cît mai curînd posibil, construirea unor obiective din ramura industriei grele, în special în construcția de mașini ; crearea de suficiente locuri de muncă, realizarea unei redistribuiri a muncii între diferitele ramuri și regiuni ale țării ; perfecționarea relațiilor socialiste în nord, realizarea transformării socialiste în sud ; înfăptuirea unei profunde schimbări pe planul organizării și conducerii economiei ; crearea unui sistem național de conducere economică și planificare; îmbunătățirea circulației și repartiției, a sistemului bancar și financiar, pentru ca economia națională să se unifice pe baze socialiste ; refacerea și dezvoltarea transporturilor și comunicațiilor, sporirea forțelor de construcție, dezvoltarea științei și tehnicii, pregătirea, din toate punctele de vedere, a progresului economic pe scară largă în anii ce vor urma după actualul plan cincinal. Reținem, ca un factor specific, în această ierarhie a priorităților naționale, locul important ce i se atribuie agriculturii, în dublul său rol de asigurare a nevoilor de trai și, totodată, de furnizor de materii prime pentru industrie. Este adevărat că, în acest an, agricultura R. S. Vietnam înfruntă serioase dificultăți datorate unor inundații fără precedent, atît în nordul, cît și în sudul țării. Dar, tot atît de adevărat este că situația creată va fi depășită, în primul rînd prin eforturile proprii ale poporului vietnamez și că, pe ansamblul cincinalului, sarcinile asumate vor fi realizate cu succes.

În cele ce urmează ne-am propus să relevăm modul în care aceste sarcini asumate sînt transpuse în viață într-una din zonele administrative ale țării, și anume în provincia centrală Quang Nam-Da Nang.

■

Quang Nam-Da Nang — cu cei 11 500 kmp și 1 500 000 locuitori — este una din marile provincii ale țării. Situată în centrul Vietnamului reunificat, această provincie se bucură de prestigiul unei bogate tradiții revoluționare în lupta împotriva asupririi străine. Eliberarea provinciei — la 29 martie 1975 — a marcat angajarea întregului său potențial, uman și material, la efortul general de reconstrucție socialistă a Vietnamului.

Abordînd perioada nouă a refacerii economice, Quang Nam-Da Nang — cu toate distrugerile suferite în urma războiului — beneficiază, totuși, de atù-uri importante: un ridicat potențial de forță de muncă, deschisă spre progres și capabilă să asimileze cu promptitudine tehnica nouă ; mari bogății naturale ; 200 000 hectare terenuri cultivabile și avantajele unei agriculturi tropicale ; posedă orezării întinse, dar și culturi specifice unui climat mai uscat ; este renumită pentru creșterea viermilor de mătase și prelucrarea mătăsii. Provincia — împădurită în proporție de 50 la sută — dispune de abundent material lemnos, ca și de resurse minerale : aur, zinc, cupru, cărbune ș.a. Mari sînt, de asemenea, posibilitățile hidroenergetice sau cele de pescuit (provincia are 150 km de litoral).

Trecerea de la lupta armată la edificarea socialistă a țării a pus, desigur, probleme serioase și în Quang Nam-Da Nang. De pildă, revenirea la căminele lor a peste 700 000 de persoane dispersate de război (fără a socoti alți 500 000 de oameni veniți din alte provincii). Organizația provincială a P.C. din Vietnam și administrația revoluționară a acestei zone au trecut la abolirea radicală a regimului feudal de proprietate asupra terenurilor agricole și la distribuirea orezăriilor țăranilor lipsiți de pămînt sau cu loturi foarte mici.

Începînd cu toamna anului 1975, în această provincie a început refacerea producției agricole. În ciuda penuriei de mijloace, a rigorilor impuse de intemperii, suprafețele cultivate, precum și randamentul culturilor au cunoscut o creștere notabilă în raport cu perioada dinaintea eliberării. Rezultatele bune din agricultură au însemnat pentru provincie o mare realizare, deoarece a putut fi îndepărtată definitiv amenințarea cu foametea, stabilizată viața populației și create condițiile pentru dezvoltarea altor activități. S-a trecut, de pildă, la edificarea bazelor materiale necesare agriculturii, mai cu seamă în domeniul hidraulicii. Pe de altă parte, a fost mobilizată populația rurală pentru aplicarea, cu ajutorul statului, a tehnicilor agricole moderne.

N-a fost neglijată nici exploatarea altor resurse naturale. A crescut considerabil producția de pește, s-a trecut la exploatarea și prelucrarea unor mari cantități de lemn prin punerea în funcțiune a unor întreprinderi de profil. În industrie și artizanat, numeroase unități au fost naționalizate, restaurate și puse în serviciu. Actualmente, provincia Quang Nam-Da Nang dispune de peste 1 500 de unități industriale și meșteșugărești, de la moderna uzină de construcții mecanice de la Da Nang și fabrica de materiale de construcții, pînă la întreprinderi de produse farmaceutice, de porțelan ș.a. În sfîrșit, pentru folosirea cît mai eficientă a forței de muncă, în afara a zeci de mii de angajați în unitățile de producție, au fost îndreptați peste 50 000 de oameni spre noile zone economice sau șantierele de construcții ale provinciei.

Care este contribuția specifică a provinciei la înfăptuirea sarcinilor trasate țării de Congresul al IV-lea al P.C. din Vietnam ?

Bazîndu-se pe bogățiile potențiale ale provinciei, factorii de răspundere de aici au hotărît să utilizeze mai bine mîna de lucru și capacitățile productive existente, pentru dezvoltarea simultană a agriculturii, pescuitului, silviculturii, industriei și artizanatului, transporturilor, comunicațiilor etc., în scopul ocupării integrale a forței de muncă, lecuirii rapide a rănilor războiului, normalizării și ridicării progresive a producției și calității vieții populației și, în același timp, în scopul edificării, pas cu pas, a bazelor materiale și tehnice ale economiei provinciei. Se are permanent în vedere, în aceste eforturi, că dezvoltarea agriculturii este sarcina centrală. În același timp, se acordă mare importanță impulsionării silviculturii și pescuitului. Industria și artizanatul trebuie — în concepția autorităților provinciei — să servească eficace acestor trei ramuri economice menționate.

În termeni concreți, provincia și-a propus să pună în circuitul productiv, pînă în 1980, 30 000 hectare de terenuri defrișate, să ajungă la 140 000 hectare terenuri cultivate, să producă 500 000 t produse alimentare, să reîmpădurească 150 000 hectare de teren, să obțină 4 milioane metri de stofă și mătăsuri, 50 000 tone ciment ș.a.m.d. Toate aceste eforturi vizează — așa cum o cere actuala etapă de dezvoltare pe care o parcurge Vietnamul — trecerea de la mica producție individuală la marea producție socialistă. Iar în provincia Quang Nam-Da Nang, ca peste tot în Vietnam, se încearcă și se reușește să se răspundă, cu fapte notabile, exigențelor dezvoltării socialiste.

Ilie Olteanu

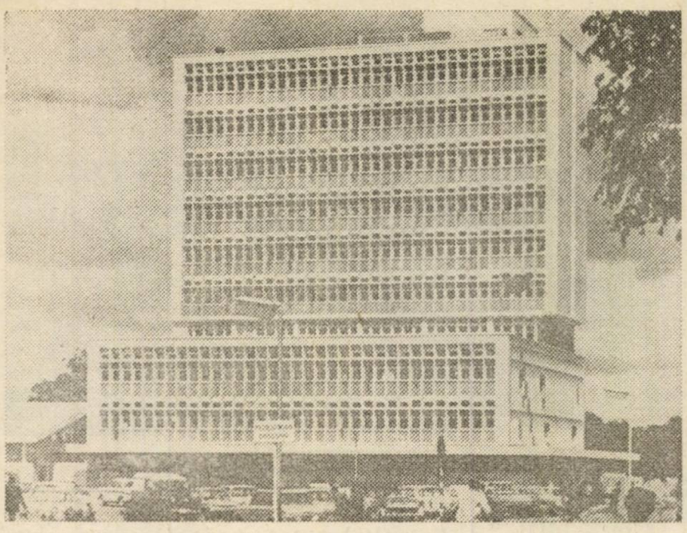

Vedere din Lusaka, moderna capitală a Zambiei ←

Peisaj industrial din Copperbelt →

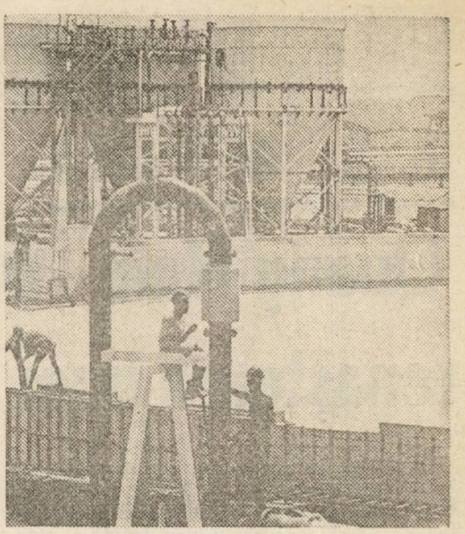

REPORTAJ PE GLOB

Copperbelt — centura „aurului roșu"

Crăciun Ionescu

Zăcămintele de cupru din Copperbelt sînt estimate ca fiind cele mai bogate din lume. Datorită minelor de „aur roșu" din această provincie, Zambia se situează pe primul loc în ierarhia mondială a exportatorilor de cupru, ocupînd a treia treaptă, din punct de vedere al producției, după S.U.A. și U.R.S.S. Copperbeltul este cea mai mică din cele opt provincii ale Zambiei, țară din Africa australă care se întinde pe o suprafață egală cu a Franței, Belgiei, Olandei, Luxemburgului, Elveției și Austriei luate împreună. Provincia „aurului roșu" înglobează 30 000 kmp din totalul de 752 000 kmp ai întregii țări. Dar în Copperbelt trăiește un sfert din populația de peste cinci milioane de locuitori ai Zambiei. Cinci din orașele centurei de aramă numără între 150 000 și 350 000 de locuitori. Înfățișarea foarte modernă a centrelor sale urbane, densa sa rețea de șosele asfaltate și căi ferate fac ca provincia Copperbelt să apară călătorului străin, de la prima vedere, ca cea mai dezvoltată zonă a Zambiei și, în același timp, principalul pion al progresului general al țării.

Zambia prezintă vizitatorilor săi splendide peisaje, multe aspecte inedite, ce atrag un număr important de turiști de la mari depărtări, din alte continente. La granița sudică, pe Zambezi, marele fluviu al Africii australe, lîngă orașul Livingstone, poate fi admirată celebra cascadă Victoria cu o cădere de 120 de metri ; întinsele lacuri Kariba, Bangwelu, Mweru, riurile Kafue și Luangwa, străbătînd meleaguri încîntătoare, constituie, de asemenea, puncte de atracție turistică ; ca să nu mai vorbim de cele nouă uriașe rezervații naturale unde se pot filma și fotografia, în deplină libertate, toate speciile faunei africane. Desigur, cei mai mulți dintre vizitatorii străini călătoresc în Zambia pentru un safari palpitant, dar cu totul lipsit astăzi de primejdii, rămînînd doar cu imaginea exotică a acestei țări africane. Fără a vizita, însă, Copperbeltul, nu poți să cunoști cu adevărat Zambia, pentru că „centura de cupru" este plămînul țării, prezentul și viitorul ei. Parafrazînd pe Herodot care considera Egiptul antic ca o creație a Nilului, se poate spune, pe bună dreptate, că Zambia modernă constituie creația cuprului, a „aurului roșu" din provincia Copperbelt.

Am pornit din Lusaka spre Copperbelt, în zori de zi, socotind că acoperim în tihnă distanța de circa 500 km ce desparte capitala Zambiei de centura de cupru. Șoseaua spre Copperbelt, înaintînd spre nord, străbate un peisaj de savană, multiplicat pînă la monotonie pe mari distanțe, cu iarba elefantului de pînă la trei metri înălțime, deasupra căreia plutesc, din loc în loc, coroanele rotunde ale diverselor specii de accacia, sau țîșnesc construcții ciudate din argilă sub forma unor conuri înalte, cu vîrfurile împodobite de flori sîngerii. Sînt operele arhitectonice ale furnicilor africane cunoscute sub numele de termite, rămase astăzi simple monumente ale naturii, deoarece specia, degenerînd, nu mai poate ridica construcții de asemenea proporții. După cum îmi povestea un prospector român, unora dintre termiterele aflate în perimetrele taberelor geologice li se găsesc o folosință practică, fiind transformate în cuptoare de pîine sau în bazine de apă pentru dușuri improvizate.

În sezonul uscat, savanei i se dă foc, kilometri întregi de ierburi înalte transformîndu-se într-un ocean de flăcări. Este un spectacol fantastic, iscusit dirijat de la zonă la zonă, după direcția vînturilor, operația avînd ca scop menținerea fertilității solului. La primii stropi de apă ai sezonului ploios, natura îngălbenită de arșița soarelui sau înnegrită de trecerea focului începe să regenereze ; în scurt timp diversele nuanțe de verde — culoarea dominantă a drapelului zambian — acoperă din nou peisajul și încîntă privirea.

Odată cu momentul festiv al reînnoirii naturii, zambienii își sărbătoresc și ziua renașterii naționale — aniversarea dobîndirii independenței de stat la 24 octombrie 1964 — care a deschis noi orizonturi oamenilor acestor pămînturi, dăruite cu uriașe bogății ale solului și subsolului, devenite acum un bun al țării, al poporului.

Primul popas îl facem după 150 de km de mers prin savană, pe parcurs neîntîlnind pe marginea șoselei betonate decît două mici hanuri, complet izolate în imensitatea ierburilor înalte. Ne aflăm la Kabwe, oraș modern cu peste o sută de mii de locuitori, reședința administrativă a provinciei Centrale. La sfîrșitul secolului trecut, un explorator australian care lucrase la marile mine de zinc și plumb de la Broken Hill, de pe cel de al cincilea continent, a descoperit aici, în plină savană africană, bogate zăcăminte din metalele amintite. Mina înființată de el a botezat-o tot Broken Hill, denumire sub care era cunoscut, pînă de curînd, și orașul Kabwe. Mina funcționează și în prezent, fiind cea mai veche din Zambia, iar existența ei a determinat extinderea prospecțiunilor spre nord, conducînd la descoperirea bogatei centuri de cupru.

Se știa că, încă din Evul mediu, negustorii arabi de pe coasta Oceanului Indian aduceau aramă din Katanga (azi provincia zaireză Shaba, la graniță cu Copperbeltul). Membrii tribului Lunda desfășurau, de multe secole, o activitate primitivă în această direcție, dar primul zăcămînt propice unei exploatări comerciale a fost descoperit de un geolog european, printr-o simplă întîmplare. Acesta, pornind singur la vînătoare în savană, a împușcat, într-o seară, o antilopă Roan pe care a găsit-o abia la lumina dimineții. Antilopa rănită căzuse pe un afloriment al minereului de cupru, și aici avea să ia ființă, în anul 1925, Roan Antelop Mine, lîngă orașul Luanshya de astăzi. Cu timpul, au fost înființate și alte mine de cupru — în total zece, dintre care opt numai în provincia Copperbelt, și întreaga regiune, unde în trecut nu exista nici măcar un orășel, s-a transformat într-o zonă modernă, puternic industrializată și urbanizată.

Cam la jumătatea drumului dintre Lusaka și extremitatea nordică a Copperbeltului, în dreptul lui Kapiri Mposhi, șoseaua se bifurcă, o arteră lungă de aproape 2 000 km, construită în anii independenței, îndreptîndu-se spre est, prin Tanzania, pînă la coasta Oceanului Indian. Începînd din 1975, cînd a fost inaugurată, o cale ferată — urmînd un traseu dificil de 1 859 km prin junglă și savană, trecînd peste 2 000 de poduri și viaducte și prin 19 tuneluri — leagă Kapiri Mposhi de capitala tanzaniană Dar Es Salaam, de pe țărmul oceanului. Aceste lungi artere de circulație rutieră și feroviară — rod al colaborării celor două țări africane independente, vecine și prietene — au reușit să scoată Zambia din izolare și de sub presiunile economice ale regimului rasial din Rhodesia. După cum se știe, în timpul dominației coloniale, Zambia, numită pe atunci Rhodesia de Nord, era legată de sistemul feroviar al Rhodesiei de Sud, prin teritoriul căreia transporturile sale aveau singura posibilitate să ajungă la porturile oceanice.

Continuînd drumul, intrăm în Copperbelt prin Ndola, capitala provinciei, oraș ajuns astăzi la 250 000 de locuitori. Din centrul său comercial modern pornesc cartierele rezidențiale cu vile elegante, înconjurate de grădini cu vegetație luxuriantă, toate aparținînd administrației miniere. Trecem mai departe prin Mufulira, alt important oraș minier al centurei de cupru, inundat, de asemenea, de o bogată vegetație tropicală, pentru a ajunge, 10 km mai departe, la Mokambo, o mică așezare de la frontiera cu Zairul.

Rodnice relații pe multiple planuri între România și Zambia

Anul acesta s-a împlinit un deceniu de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre România și Zambia la nivel de ambasadă. Este, desigur, un prilej de a face bilanțul fructuoasei colaborări dintre cele două țări, al raporturilor de caldă prietenie stabilite între popoarele noastre, care au cunoscut de atunci o continuă dezvoltare. Distanța geografică dintre România și Zambia, țări situate pe două continente diferite, la peste 10 000 de kilometri una de alta, n-a constituit nici o clipă un impediment, cunoașterea reciprocă, colaborarea în diverse domenii devenind an de an mai largă, mai intensă.

Poporul român, prieten constant al popoarelor africane, a urmărit cu deosebită simpatie și solidaritate activă lupta poporului zambian pentru dobîndirea și consolidarea independenței și suveranității naționale, pentru propășire și progres social, acordîndu-i întregul său sprijin. După stabilirea relațiilor diplomatice între țările noastre — eveniment survenit la puțin timp de la proclamarea independenței de stat a Zambiei — s-au dezvoltat rapid legăturile româno-zambiene pe plan politic, economic, cultural-științific, un număr important de specialiști și tehnicieni români fiind trimiși să lucreze în Zambia aflată într-un proces de transformări înnoitoare, de modernizare în toate domeniile.

Un rol deosebit în dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare dintre România și Zambia l-au avut vizitele reciproce și convorbirile fructuoase dintre șefii de stat ai celor două țări, președinții Nicolae Ceaușescu și Kenneth David Kaunda, schimburile de păreri efectuate cu aceste prilejuri identificînd poziții asemănătoare în principalele probleme ale vieții internaționale, voința ambelor state de a promova relații bazate pe egalitate deplină, pe respectul independenței și suveranității naționale, dorința de a colabora în diverse domenii. Relațiile româno-zambiene au fost ridicate astfel pe o treaptă superioară, cunoscînd noi valențe.

Ca urmare, s-au intensificat relațiile comerciale, cooperarea economică, tehnico-științifică, culturală, fiind semnate instrumentele juridice corespunzătoare și constituindu-se un comitet guvernamental mixt de colaborare economică și tehnică. În Zambia funcționează în prezent o filială a societății românești „Geomin", care execută foraje geologice și hidrologice. De asemenea, a luat ființă compania mixtă româno-zambiană „Mokambo Development Corporation Ltd" pentru explorarea și exploatarea zăcămintelor de cupru, marea bogăție națională a Zambiei.

România exportă în Zambia o serie de produse ale industriei constructoare de mașini, industriei ușoare, chimice, cooperației meșteșugărești ; 700 de tractoare românești lucrează în agricultura zambiană. Se au în vedere și alte acțiuni privind extinderea schimburilor economice între cele două țări.

Pe linia unei mai bune cunoașteri reciproce, centrele miniere Baia Mare din România și Kitwe din Zambia au devenit orașe înfrățite, schimburile dintre organizațiile obștești din cele două țări fiind tot mai frecvente.

Este de menționat, de asemenea, că un număr însemnat de tineri zambieni urmează cursurile institutelor de învățămînt superior din România, pregătindu-se pentru diverse specialități necesare economiei naționale din această țară.

Anii ce au trecut de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre România și Zambia oferă nu numai exemplul unui bilanț rodnic al legăturilor pe multiple planuri dintre cele două țări, dar și perspectiva certă a amplificării lor în viitor, atît în interesul ambelor popoare, cît și al înțelegerii și cooperării internaționale.

Savana zambiană este adeseori străbătută de caravane de geologi care prospectează perimetrele cuprifere

Aici am întîlnit compatrioți de ai noștri, ingineri și tehnicieni ai societății „Geomin", pionieră a relațiilor româno-zambiene, care își desfășoară activitatea în Zambia din anul 1971, explorînd și prospectînd perimetre cuprifere din această țară. La umbra portocalilor sălbatici și a copacilor mango, din curtea secției „Geomin" de la Mokambo, se vedeau înșiruite tractoare, autocamioane, automobile de teren și microbuze produse ale industriei socialiste românești, care s-au dovedit extrem de rezistente în condițiile de climă și transporturi din această zonă a Africii, ducînd faima constructorilor noștri de la Brașov și Argeș, pe îndepărtatele meleaguri. Am stat acolo de vorbă cu mai mulți localnici care lucrau împreună cu concetățenii noștri, și toți, fără excepție, mi-au spus că ceea ce le place cel mai mult la români este modul de comportare al acestora, spiritul de prietenie ce-l manifestă față de ei, împărțind împreună și bucuriile și dificultățile muncii în condițiile junglei și savanei.

La întoarcerea din Copperbelt am vizitat și alte zone ale provinciei, trecînd prin cel mai mare și mai modern oraș din această parte a Zambiei — Kitwe — ajuns astăzi la aproape 350 000 de locuitori. Prosperitatea evidentă a Copperbeltului, vizibilă în toate așezările sale, se repercutează pozitiv asupra întregii Zambii. Veniturile de pe urma cuprului au permis, în cei 14 ani de independență, o rapidă dezvoltare a infrastructurii țării, fiind ridicate mii de clădiri școlare pînă și în ultima așezare din savană, o rețea densă de șosele asfaltate, numeroase locuințe moderne pentru populație.

Au fost puse în valoare și alte bogății minerale, cum ar fi cobaltul, s-au construit întreprinderi industriale de diverse profiluri : textile, alimentare, îngrășăminte chimice, anvelope, montaj de automobile etc. Dar problema diversificării economiei zambiene rămîne, în continuare, de actualitate, în condițiile în care marea majoritate a venitului național și aproape totalitatea exportului depind de cupru. Scăderea prețului cuprului pe piața mondială a produs, în ultimul timp, unele dificultăți economiei naționale, Zambia fiind supusă, totodată, și presiunilor de ordin militar ale regimurilor rasiste de la granițe : rhodesian și sud-african. Deprecierile prețului cuprului au condus la reducerea producției zambiene, în anul 1977, la 665 000 tone, față de 745 000 tone, în 1976, ceea ce a avut ca rezultat, implicit, stagnarea și chiar diminuarea venitului național. „Cea mai importantă măsură în edificarea viitorului — sublinia președintele republicii, Kenneth Kaunda, la ultima sesiune a Convenției naționale a Partidului Unit al Independenței Naționale din Zambia — este diversificarea economiei, astfel încît ea să devină mai puțin vulnerabilă la fluctuațiile de pe piața cuprului".

Preocupările exprimate de conducerea zambiană în cadrul Convenției Naționale a Partidului Unit al Independenței — partid unic de guvernămînt al Zambiei —, eforturile poporului ce își construiește o viață nouă pentru sine constituie o garanție a mersului înainte al acestei frumoase țări africane aflate în plin proces de emancipare, de progres general.

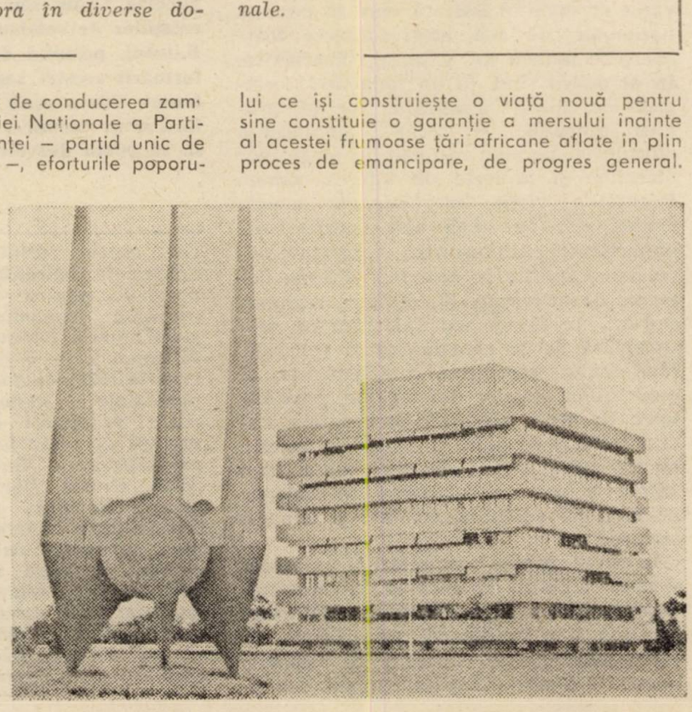

Monumentul independenței zambiene din Lusaka

Dezvoltarea colaborării interbalcanice — în interesul popoarelor din regiune

O trăsătură comună majoră a tuturor statelor din Balcani o reprezintă, în momentul de față, eforturile lor susținute pentru aprofundarea progresului economic și social, pentru dezvoltarea forțelor de producție și asigurarea unui grad tot mai înalt de bunăstare propriilor popoare.

Sînt cunoscute numeroasele obstacole care s-au aflat, în trecut, în fața acestor aspirații legitime ale națiunilor sud-est europene, luptele îndelungate pe care ele au trebuit să le ducă în vederea afirmării libere, independente pe arena mondială. Astăzi, în condiții naționale și internaționale noi, eforturile lor principale vizează realizarea progresului multilateral, consolidarea independenței și suveranității naționale. Mai ales după al doilea război mondial, potrivit propriilor lor opțiuni și căi de dezvoltare, națiunile balcanice au trecut la înfăptuirea unor ample programe economico-sociale, năzuind să atingă stadii superioare de dezvoltare, în condiții de liniște, pace și deplină securitate.

Prin ele însele, eforturile și preocupările comune ale popoarelor din Balcani acționează ca un puternic liant al apropierii și colaborării între toate statele din regiune. Ne referim mai întîi, firește, la necesitatea instaurării unor raporturi cu adevărat normale în Balcani, care să permită națiunilor de aici să-și consacre toate energiile muncii lor pașnice, constructive. În al doilea rînd, la un imperativ reclamat de însești aspirațiile lor de progres economic și social: conjugarea eforturilor, pe plan regional, în jurul unor obiective și proiecte de interes comun. Realitățile vieții internaționale actuale evidențiază, pe lîngă alte caracteristici importante, manifestarea unor interdependențe sporite în cele mai diferite domenii de activitate. Și, desigur, regiunea sud-est europeană sau balcanică nu este exceptată de la această regulă generală. Mai mult: caracterul complementar al economiilor statelor din regiune, proximitatea de ordin geografic și bogatele tradiții comune de luptă și cultură se înscriu ca tot atîția factori de eficiență a unei ample și rodnice colaborări în Balcani, pe bază de egalitate, echitate și avantaj reciproc.

În sfîrșit, pentru a ne referi la un aspect deseori amintit, extinderea și aprofundarea cooperării în Peninsula Balcanică prezintă și o importantă semnificație de ordin istoric. Este cunoscut că regiunea noastră s-a aflat, timp îndelungat, sub influența nefastă a unor interese politice, economice și strategice străine de ea. Aceasta a condus, nu o dată, la învrăjbirea popoarelor balcanice unul împotriva altuia, făcînd ca Balcanii să fie cunoscuți, după o remarcă a lui Nicolae Titulescu, drept „cîmpiile însîngerate" ale Europei. Cucerindu-și independența și suveranitatea națională, reușind să-și consolideze victoriile obținute cu grele jertfe, națiunile balcanice au înțeles, în mod firesc, că această etapă istorică nu trebuie să se mai repete, că adevărata garanție a intereselor lor naționale, a progresului lor economic și social rezidă în dezvoltarea unui climat de pace, înțelegere și amplă colaborare în regiune.

Iată tot atîtea motive pentru care România — stat socialist din această zonă, care întreține bune relații cu toate celelalte țări balcanice — a militat și militează pentru amplificarea conlucrării bi și multilaterale în regiune, pentru transformarea ei într-o zonă a păcii, înțelegerii și bunei vecinătăți. **„Acționăm permanent** — sublinia, recent, președintele **Nicolae Ceaușescu — pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare cu toate țările din Balcani, pornind de la necesitatea transformării acestei zone, atît de încercată în trecut, într-o zonă a colaborării pașnice, fără arme atomice, în care fiecare națiune să se poată dezvolta liber și independent, să nu mai poată fi victima nici unui fel de agresiune".**

Atenția acordată de țările balcanice creării unui nou climat în zonă, dezvoltării unor relații pașnice între ele și-a găsit concretizarea, de altfel, într-o serie de evoluții și realități incontestabile. State socialiste și state capitaliste, aparținînd ori nu unor grupări sau alianțe militare, țările din Balcani au înscris principiile coexistenței pașnice și ale unei colaborări active între ele printre preocupările lor cele mai importante. Rezultatul: o dinamică proprie a schimburilor de valori materiale și spirituale în regiune, o paletă din ce în ce mai bogată a diferitelor acțiuni de cooperare bilaterală. Printre acestea, la loc de frunte se situează — datorită importanței lor deosebite — obiectivele construite de România în comun cu Iugoslavia sau Bulgaria, ca și diferitele proiecte care se realizează în cooperare cu celelalte state balcanice. De altfel, hotărîrea de a acționa, în continuare, pentru extinderea și aprofundarea colaborării reciproc avantajoase, româno-bulgare, pe baza celor stabilite cu prilejul convorbirilor dintre conducătorii de partid și de stat ai celor două țări, a fost reafirmată, recent, și cu ocazia vizitei prietenești de lucru întreprinse în țara noastră de către președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Bulgaria, Stanko Todorov. Concluzii similare s-au desprins, în ultimul timp, în urma altor schimburi de vizite oficiale care au avut loc în regiune, ceea ce demonstrează, o dată mai mult, importanța atribuită de popoarele balcanice dezvoltării colaborării lor reciproc avantajoase, unui climat de prietenie și bună vecinătate în zonă.

Evident, un moment nou, deosebit de fertil, au cunoscut raporturile interbalcanice după semnarea Actului final de la Helsinki — document de amplă rezonanță, care înscrie printre prevederile sale și necesitatea dezvoltării cooperării economice, tehnico-științifice, culturale și în alte domenii pe plan subregional în Europa. Corespunzător tocmai deziderateloor amintite, în Balcani a avut loc, la propunerea Greciei, prima reuniune multilaterală din Europa consacrată nemijlocit aplicării normelor și prevederilor adoptate la Helsinki. Cu această ocazie, imperativul colaborării multiple în regiunea noastră a căpătat, am putea spune, un relief și o subliniere deosebite. Numeroasele propuneri și sugestii prezentate la Atena, de către reprezentanții tuturor statelor participante — Bulgaria, Grecia, Iugoslavia, România și Turcia —, constituie o sursă

Cu ocazia primei Conferințe balcanice postbelice pentru cooperarea economică multilaterală (Atena, 26 ianuarie — 5 februarie 1976), au fost prezentate numeroase propuneri și sugestii de către toți participanții — Bulgaria, Grecia, Iugoslavia, România și Turcia. Este în interesul popoarelor balcanice, al păcii și colaborării în regiunea noastră ca aceste propuneri să-și găsească o materializare corespunzătoare

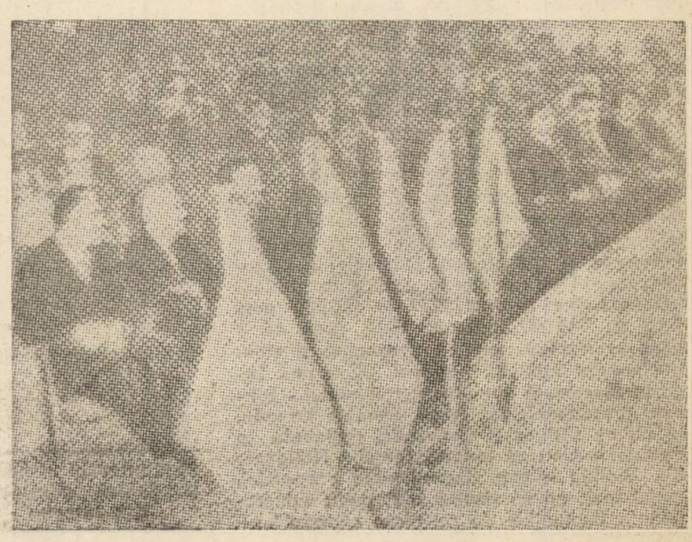

permanentă de inspirație pentru dezvoltarea conlucrării pașnice în Balcani ; dar, pentru concretizarea lor corespunzătoare, pentru asigurarea unei noi dinamici a cooperării în regiunea noastră, se impun măsuri hotărîte pentru transpunerea în viață a inițiativelor amintite, pentru asigurarea unei continuități organizate a procesului început în urmă cu aproape trei ani. Iată de ce, salutînd inițiativele pentru convocarea unei noi reuniuni de cooperare economică multilaterală în Balcani, România a propus, totodată, adoptarea de măsuri și inițiative privind crearea unor organisme de colaborare multilaterală în cît mai multe domenii de interes comun. Există, după opinia țării noastre, largi posibilități de conlucrare interbalcanică în asemenea domenii prioritare cum ar fi transporturile, energia, combaterea poluării mediului ambiant, prospectarea și punerea în valoare a diverse zăcăminte, construirea în comun a unor obiective economice, crearea de societății mixte, cooperarea pe diferite piețe — ceea ce, firește, ar deschide noi perspective de progres tuturor țărilor din zonă.

Convingerea profundă a României este că o dezvoltare amplă a colaborării interbalcanice, corespunzător posibilităților practic inepuizabile, se înscrie ca un important factor al securității, păcii, prieteniei și bunei vecinătăți în regiunea noastră. Departe de a fi îndreptată împotriva vreunei țări sau a vreunui grup de țări, această colaborare corespunde, de asemenea, cauzei păcii, securității și cooperării în Europa și în lume. Iată de ce, avînd în vedere multitudinea de aspecte care configurează situația actuală din regiunea sud-est europeană, România s-a pronunțat și se pronunță cu consecvență pentru soluționarea politică, pe cale negociată, a tuturor problemelor litigioase, mai vechi sau mai noi, care continuă să existe încă între unele state balcanice, pentru întărirea prieteniei și conlucrării pașnice în zonă. Întreaga ei politică externă — pusă în slujba păcii și colaborării internaționale — evidențiază preocuparea constantă pentru aprofundarea destinderii, pentru instaurarea unor raporturi democratice, cu adevărat noi, pe plan mondial. Cucerindu-și ea însăși independența la capătul unor grele lupte și sacrificii, România este ferm atașată principiilor independenței și suveranității naționale, năzuind să dezvolte pe această bază raporturi de amplă colaborare cu toate celelalte state din Balcani. De aici, preocuparea ei constantă pentru amplificarea colaborării din regiune, pentru transformarea Peninsulei Balcanice într-o zonă a păcii, colaborării și bunei vecinătăți, lipsită de baze și de trupe străine, de armament nuclear. De aici, caracterul constructiv al relațiilor pe care le întreține cu toate statele din regiune, atît cu cele socialiste, cît și cu cele capitaliste, inclusiv cu cele între care mai există încă unele probleme nesoluționate. Cele peste 100 de documente politico-juridice bilaterale încheiate de țara noastră cu vecinii săi din Balcani, importantele obiective de cooperare la care participă ilustrează, convingător, rolul important pe care România îl acordă dezvoltării colaborării sale cu statele balcanice, consolidării climatului de conlucrare pașnică și prietenie în regiune.

I. Madoșa

Treizeci și trei de ani de la crearea O.N.U.

Alexandru Balaci

președintele Asociației pentru Națiunile Unite din Republica Socialistă România

Cu treizeci și trei de ani în urmă, la 24 octombrie 1945, intra în vigoare Carta Organizației Națiunilor Unite, marcînd astfel apariția pe arena mondială a celui mai important forum internațional, dotat de popoare în voința lor fermă de a conlucra pentru ca flagelul războiului, al folosirii forței și amenințării cu forța să fie eradicat pentru totdeauna din viața planetei, spre triumful deplin al rațiunii, al păcii, securității și progresului în lume.

De atunci, în fiecare an, data de 24 octombrie este sărbătorită pe toate meridianele drept Ziua Națiunilor Unite. Această zi, intrată definitiv în conștiința popoarelor ca un luminos simbol, sugerează marele efort contemporan în direcția participării tuturor statelor la viața internațională, la făurirea, prin contribuția tuturor popoarelor și în folosul tuturor, a unei lumi mai bune și mai drepte.

Ziua Națiunilor Unite se demonstrează a fi totodată un important prilej pentru reafirmarea adeziunii depline la marile comandamente de conduită internațională consfințite prin Cartă. Rememorînd calea străbătută de O.N.U. de mai mult de trei decenii, succesele și neîmplinirile sale în această perioadă, se impune a evidenția, cu atît mai mult, drumul pe care Organizația este chemată să-l parcurgă, spre a corespunde înaltei responsabilități cu care a fost învestită de popoare.

În viziunea României, a aniversa Ziua Națiunilor Unite înseamnă, înainte de toate, a contribui neabătut la promovarea țelurilor și principiilor Cartei, la întărirea încrederii în capacitatea O.N.U. de a ține pasul cu marile prefaceri înnoitoare care își croiesc drum în lume, de a contribui la statornicirea și dezvoltarea lor. Înseamnă, în același timp, a manifesta ferma hotărîre de a acorda întregul sprijin Organizației, creșterii rolului ei în instaurarea unei noi ordini politice și economice internaționale, în înfăptuirea dezarmării. În această perioadă istorică, în care un nou mileniu se arată la orizont, trebuie dusă, cu voință nestrămutată, lupta pentru pace, pentru lichidarea subdezvoltării, pentru eliminarea decalajelor și accelerarea progresului economic și social al tuturor națiunilor.

Poporul român, a cărui adeziune totală și ireversibilă la cauza și idealurile Națiunilor Unite este unanim recunoscută și prețuită, aniversează ziua O.N.U. cu deosebite succese. Bilanțul rodnic al realizărilor obținute pe plan național și internațional în ultimele trei decenii, perspectiva trasată de cel de-al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român — eveniment hotărîtor pentru destinele națiunii noastre și locul ei de mîine în lume — conferă o semnificație deosebită sărbătoririi Zilei Națiunilor Unite în țara noastră.

Potrivit tradiției, o serie de acțiuni sînt organizate în Capitală și în alte centre ale țării pentru sărbătorirea acestei importante aniversări. Adunări festive, simpozioane și mese rotunde, concerte, larga reflectare a evenimentului de către presă, radio și televiziune sînt doar cîteva dintre acțiunile organizate cu acest prilej.

La pregătirea lor, un rol important îl are și Asociația pentru Națiunile Unite din România, care aniversează, la rîndu-i, douăzeci și trei de ani de activitate rodnică pentru popularizarea principiilor și scopurilor Națiunilor Unite, în vederea întăririi păcii și securității internaționale, a dezvoltării colaborării politice, economice și culturale între toate țările lumii.

Declarație pentru „Lumea"

„Inițiativele României — largă recunoaștere și aprobare"

Abdel Salam Dajani

directorul Centrului de Informare al O.N.U. pentru România

Republica Socialistă România a arătat și manifestă, în continuare, un interes deosebit față de Națiunile Unite. Participarea sa la activitățile Organizației mondiale este foarte energică, constructivă și conține multă imaginație, concretizîndu-se în numeroase inițiative și propuneri ce s-au bucurat de o largă recunoaștere și aprobare din partea comunității internaționale. De asemenea, România acordă sprijin celorlalte state membre ale O.N.U. prin inițiative ce se referă la menținerea și consolidarea păcii, securității, înțelegerii și cooperării internaționale.

De nenumărate ori, Excelența Sa președintele Nicolae Ceaușescu a subliniat atașamentul României față de scopurile și principiile Națiunilor Unite, precum și rolul pe care îl deține O.N.U. ca instrument major al negocierilor diplomatice multilaterale îndreptate spre atingerea idealurilor și aspirațiilor omenirii, pentru o lume mai bună, mai dreaptă și mai prosperă.

Prin acțiunile întreprinse, România se situează în primele rînduri ale statelor membre ale O.N.U. în efortul general îndreptat spre realizarea păcii și securității internaționale, în condiții de echitate și respect reciproc, de independență și suveranitate. În această ordine de idei, doresc să evoc inițiativele și propunerile făcute de România cu privire la probleme de mare importanță, precum : educația tineretului în spiritul păcii, prieteniei și cooperării ; colaborarea științifică între țările în curs de dezvoltare ; rolul științei și tehnologiei ; măsuri în domeniul dezarmării, cu deosebire în ceea ce privește dezarmarea nucleară ; eliminarea subdezvoltării și instaurarea unei noi ordini economice și politice internaționale. Trebuie să menționez că multe dintre inițiativele României fac acum parte din programele de lucru și planurile de acțiune ale Organizației Națiunilor Unite.

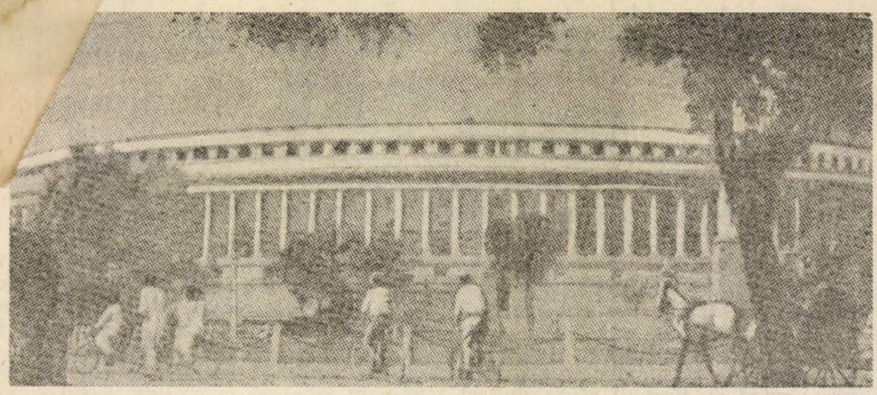

Delhi. Clădirea Parlamentului indian

INDIA

18 luni de guvernare „Janata": proiecte, acțiuni, perspective

La 5 octombrie, grupul parlamentar al partidului de guvernămînt — Janata — s-a reunit pentru a examina rezultatele activității partidului și a cabinetului Morarji Desai în cele 18 luni care au trecut de la asumarea conducerii statului indian. Discuțiile — purtate pe marginea celor 22 de rapoarte pe care le-au prezentat diversele ministere și instituții centrale — au constituit, în esența lor, o analiză a evoluției indiene din acest răstimp

Firește, acest un an și jumătate de guvernare nu reprezintă decît o parte a mandatului de cinci ani încredințat, în primăvara lui 1977, partidului Janata și cabinetului condus de primul ministru Morarji Desai. Se poate vorbi, însă, de pe acum, de o etapă distinctă în evoluția Indiei. Preluarea conducerii de către formațiunea Janata — după trei decenii de neîntreruptă gestiune a puterii de către partidul Congresul Național Indian — a avut evidente repercusiuni pe plan politic, economic, social.

„O nouă strategie a dezvoltării"

Cotitura înregistrată s-a tradus într-o schimbare de accente, mai ales în materie de politică internă. Semnificativ este că programul noului guvern și, implicit, personalitatea acestuia s-au definit prin opțiunile de politică economică. În esență, este vorba de abordarea, în termeni oarecum noi, a problemei fundamentale pentru evoluția Indiei moderne : realizarea raportului corect dintre marile resurse materiale și umane ale țării și posibilitatea folosirii lor eficiente în interesul întregului popor. În consecință, la cîteva luni după venirea sa la putere, cabinetul Desai a lansat inițiativa unei „noi strategii a dezvoltării". Ideea centrală : redefinirea priorităților diferitelor sectoare ale economiei ; fără a se neglija continuarea dezvoltării industriale, guvernul se angaja să acorde o atenție specială agriculturii și dezvoltării rurale. Obiectivul esențial : ridicarea nivelului de trai al maselor largi de indieni, în marea lor majoritate locuitori ai satelor.

Dezbaterile din grupul majorității parlamentare, consacrate noilor coordonate ale dezvoltării, au evidențiat succesele obținute, în ultimii ani, de sectorul industrial, dar remarcau un decalaj, care justifică, de altfel, și noua orientare economică a guvernului: rezultatele expansiunii industriale sînt grevate de situația din agricultură, sector interesînd 80 la sută din populație și unde, cu toate eforturile depuse, se înregistrează serioase rămîneri în urmă. Așa încît — se arăta — deși India a înregistrat certe progrese în domeniul industrializării, acest sector al economiei sale nu acoperă decît o cincime din produsul național și nu reușește să satisfacă cerințele sociale ale unei populații în creștere rapidă. „De ani de zile — a subliniat ministrul agriculturii, George Fernandes — se recunoaște faptul că în unele dintre aglomerările noastre au apărut «centre de mahgherniță». Ele beneficiază, fără îndoială, de industrii, dar au fost incapabile să facă față cerințelor sociale ale populației lor. Costul economic și financiar al întreținerii lor este enorm". Referințele erau, evident, la adresa marilor regiuni urbane : Calcutta, Bombay, Madras, Bangalore, Hyderabad, Kanpur, Ludhiana, unde se concentrează industriile indiene, în vreme ce o mare parte a celor în căutare de lucru se află la sate.

Problema nu este, însă, strict de natură economică ; implicațiile sînt mai profunde, afectînd înseși structurile organizării sociale. Descrierea fenomenului de către factorii responsabili indieni pune în evidență o serie de disproporții sociale, de veche obîrșie. Este adevărat — se afirmă — că, în anii din urmă, introducerea treptată a unor procedee și utilaje moderne a determinat o creștere considerabilă a producției agricole, dar principalii beneficiari — recunosc organismele specializate indiene — au fost proprietarii de pămînt. „Dezvoltarea agriculturii — a precizat directorul adjunct al planificării — nu este o soluție în sine a problemei sărăciei în India, deși este o condiție necesară ; creșterea productivității solului nu antrenează, în mod obligatoriu, o creștere a nivelului de trai al țăranilor fără pămînt". În timp ce 10 la sută din marii proprietari își revendică, deseori, jumătate și chiar mai mult din veniturile realizate în urma acestei rentabilizări a solului, unei proporții echivalente — 10 la sută — din rîndul țărănimii sărace nu-i revine decît 0,1 la sută. Această inegalitate în repartizarea veniturilor generează o importantă masă țărănească cu o slabă putere de cumpărare sau chiar redusă la pauperitate. Astfel, cu toate că, în anul 1977—1978, s-a obținut o recoltă-record de cereale : 125 milioane tone (în comparație cu recolta de 50 milioane tone din anul proclamării independenței, 1947), se apreciază că aproximativ 240 milioane de indieni nu pot mînca decît o dată pe zi din cauza lipsei puterii lor de cumpărare. Este, așadar, explicabil de ce directorul general al Consiliului indian al cercetării agricole, subliniind nivelul ridicat atins de producția agricolă, remarca, în același timp, că el nu pune pe toți locuitorii țării la adăpost de foamete. Cu atît mai mult cu cît, în 1976—1977, de pildă, populația a crescut într-un ritm de 2 la sută, iar venitul național pe cap de locuitor, cu 1,4 la sută.

În efortul de creare a unui cadru economico-social mai echilibrat, actuala conducere indiană a continuat să acorde atenția cuvenită expansiunii industriale, în cele 18 luni de existență în fruntea statului ; ea s-a afirmat, însă, printr-o acțiune mai susținută în favoarea atenuării decalajului sat-oraș, avînd în vedere sporirea productivității agriculturii, în paralel cu asigurarea de milioane de locuri de muncă în regiunile rurale, cu descentralizarea industriei și îndrumarea micii industrii și a celei meșteșugărești spre sate.

Este revelator că, din totalul cheltuielilor bugetare preconizate pentru planul cincinal de dezvoltare economico-socială a Indiei pe perioada 1978—1983, 43 de procente au fost alocate agriculturii. Programelor de irigații, de aprovizionare cu apă potabilă și construirii de locuințe în zonele rurale le-au fost destinate 42 miliarde rupii. S-a prevăzut, totodată, irigarea, în cadrul actualului plan a unei suprafețe suplimentare de 17 milioane hectare, adică aproape dublul suprafeței irigate în cincinalul precedent.

Buna recoltă de cereale, ca și măsurile de reducere a importurilor ofereau premise optimiste pentru reducerea deficitului bugetar pe anul fiscal 1977—1978. Se așteaptă, însă, alcătuirea bilanțului recentelor inundații musonice — unele dintre cele mai grave din ultimul secol — pentru a se putea evalua efectul lor asupra economiei țării și a se lua măsurile necesare. Măsuri care, în actualele condiții, vor merge, cu atît mai mult, în sensul actualei politici care acordă prioritate dezvoltării agricole.

Concomitent, au fost luate măsuri de dezvoltare, în continuare, a bazei de materii prime a țării, de favorizare a creșterii accelerate a industriei, cu prioritate a celei prelucrătoare. (Atenția acordată de autorități identificării resurselor naturale se traduce, între altele, și prin lansarea unui program de creare, pînă în 1981, a unei rețele proprii de sateliți de cercetări în acest domeniu).

În prezent, industria indiană produce anual peste 8,5 milioane tone oțel — adjudecîndu-și locul al nouălea în lume —, peste 220 mii tone aluminiu, aproape 29 mii tone cupru, peste 60 mii tone zinc și aproximativ 10 mii tone plumb.

În cadrul programelor de dezvoltare industrială, un loc distinct a fost acordat măsurilor de asigurare a surselor de combustibil și energie, necesare dezvoltării țării. Autonomia în materie de producție petrolieră a fost un obiectiv constant al guvernelor indiene, al eforturilor depuse în plan intern și în cel al colaborării internaționale. Notăm, în context, faptul că specialiștii indieni consideră achiziționarea de instalații de foraj petrolier din România drept unul din mijloacele prin care „s-a impulsionat realizarea programului național de exploatare petrolieră". În prezent, cercetările se concentrează în direcția exploatării zăcămintelor de petrol descoperite în largul portului Bombay.

În general, în ciuda marilor probleme cu care este confruntată India, cabinetul Desai a înregistrat o serie de certe rezultate. O cifră sintetică este, prin ea însăşi, grăitoare : la sesiunea grupului parlamentar Janata, din 5 octombrie, s-a menţionat că, în anul economico-financiar 1977—1978, India a realizat un ritm de creştere economică de 6 la sută, media ultimilor 20 de ani a creşterii economice indiene fiind de 3,5 la sută. În ansamblu, aceasta este o încurajare pentru programul social-economic al guvernului Desai, program profesînd, în esenţă, echilibrul în dezvoltarea marilor sectoare ale activităţii naţionale. Pentru realizarea lui, preşedintele Indiei, Sanjiva Reddy, a lansat un apel către toate forţele naţiunii : „Războiul împotriva sărăciei nu poate fi dus şi cîştigat — a subliniat el — decît printr-o mai bună evaluare a resurselor existente, care nu sînt exploatate în aşa fel încît să asigure hrană şi locuri de muncă pentru marea masă a poporului. Trebuie să depunem un mai mare efort, la scară naţională, pentru o echilibrare a dezvoltării sectoarelor industrial şi agricol, pentru a putea înainta spre o veritabilă egalitate şi prosperitate a tuturor categoriilor poporului".

Evoluţii politice

Definirea şi punerea în funcţiune a noii „strategii a dezvoltării" a avut loc în condiţiile desfăşurării procesului de îndepărtare de pe scena politică indiană a întregului arsenal legislativ al stării de urgenţă, proclamate de fostul regim, şi de instalare a unor mecanisme interne, vizînd restructurarea forţelor politice naţionale şi imprimarea unor noi ritmuri activităţilor politice şi parlamentare. Printre primele decizii adoptate de guvernul Morarji Desai au figurat ridicarea cenzurii, restabilirea libertăţilor individuale, reluarea activităţii normale a partidelor politice. În suita evenimentelor, amintim că, în luna iulie, anul acesta, Camera deputaţilor din parlamentul indian a abrogat legea M.I.S.A. (Act de menţinere a securităţii interne), introdusă în perioada fostului regim şi în virtutea căreia fuseseră arestaţi numeroşi lideri politici ai opoziţiei, printre care şi actualul premier. Pentru abrogarea legii M.I.S.A. s-au pronunţat toţi deputaţii, inclusiv cei ai fostului partid de guvernămînt — partidul Congresul Naţional Indian. O lună mai tîrziu, în august, a fost votată legea precizînd modalităţile care permit instituirea puterilor excepţionale. În viitor, decretarea stării de urgenţă va fi imposibilă, cu excepţia cazurilor de război sau de răscoală armată, dar şi atunci, preşedintele ţării poate proclama starea de excepţie numai în urma recomandării guvernului şi o poate prelungi doar cu aprobarea a 2/3 din deputaţii ambelor camere parlamentare.

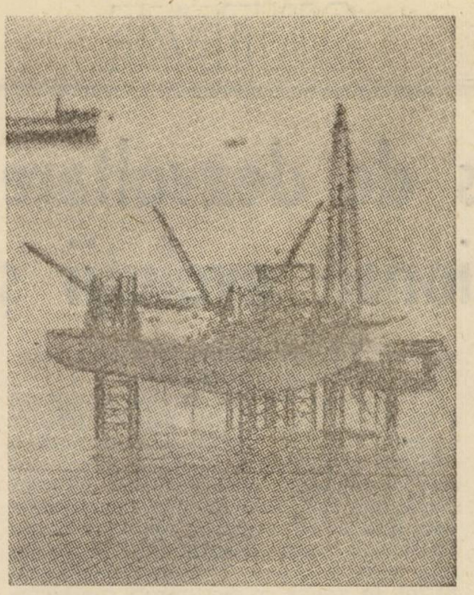

Exploatarea zăcămintelor de petrol din largul portului Bombay, pe coasta de vest a Indiei, va furniza, în 1980, după aprecierile specialiştilor indieni, aproximativ şase milioane tone de ţiţei

Noi elemente au conferit scenei interne indiene evoluţiile din ultimele luni ale diferitelor partide politice. Pentru partidul guvernamental Janata — grupare constituită în ianuarie 1977 şi reunind formaţiuni de facturi diferite, de la partidele socialiste, cel al Congresului (O) şi socialist, la partidul ţărănesc Bharatya Lok Dal şi Jana Sangh, de orientare naţional-hindustă — primele preocupări au vizat întărirea coeziunii interne, obiectiv atins, de altfel, prin fuzionarea oficială a formaţiunilor aliate într-o singură entitate politică : partidul unificat Janata.

În schimb, în cadrul partidului Congresul Naţional Indian, defecţiunile s-au adîncit şi, la sfîrşitul anului trecut, s-a produs scindarea C.N.I. şi formarea unei noi grupări Partidul Congresului — I, în frunte cu fostul premier Indira Gandhi. „Revenirea" Indirei Gandhi şi a noii sale formaţiuni a avut efecte sensibile la începutul acestui an, dar, ulterior, în alegerile parţiale din vară, C.N.I. — I a fost înfrînt în marele stat Maharashtra. Cu acelaşi prilej, au devenit evidente tentativele de apropiere a C.N.I. — tradiţional de partidul de la putere, Janata.

Lipsa de unitate a principalului său adversar pe scena politică indiană — Congresul Naţional Indian — a fost de natură să creeze mai puţine puncte de încordare în confruntarea cu partidul Janata. Formaţiunea guvernamentală nu a fost, totuşi, scutită de dificultăţi. La un moment dat, ea a trebuit să facă faţă unei presiuni din partea anumitor pături şi clase sociale care solicitau un ritm mai alert în înfăptuirea reformelor anunţate. În paralel, s-au înregistrat şi unele controverse în propriile rînduri ale Janata, cu prilejul discuţiilor pe marginea noii strategii economico-sociale. Divergenţele dintre opiniile exprimate de reprezentanţii diferitelor formaţiuni din componenţa Janata asupra unora din proiectele sau acţiunile guvernamentale au creat chiar un moment de criză în luna iunie. El a fost însă depăşit.

■

Evocarea celor 18 luni de guvernare Janata relevă complexitatea problemelor socio-economice pe care actuala evoluţie le ridică în faţa conducerii de la Delhi, decisă să le rezolve prin noi modalităţi.

Liana Enescu

BRIGHTON

Dilemele conservatorilor

Toate indicaţiile anterioare, potrivit cărora conferinţa anuală a partidului conservator va prilejui definirea platformei politice pentru viitoarele alegeri generale, au fost confirmate. Reuniunea celor aproximativ 4 000 delegaţi s-a încheiat vineri, după discursul tradiţional al liderului partidului, printr-o manifestare de unitate care nu a reuşit — sînt de părere observatorii politici — să înlăture anumite incertitudini în unele puncte esenţiale ale programului şi nici dezacorduri între diferite tendinţe din partid.

Temele principale ale dezbaterilor, în spiritul politicii cunoscute a conservatorilor, n-au surprins : acţiunea împotriva actualei politici de naţionalizări, reducerea cheltuielilor publice, limitarea acţiunii sindicatelor, limitarea imigrării din Commonwealth, întărirea apărării naţionale, ordinea publică, consolidarea legăturilor cu Piaţa comună. Mai mult ca în alţi ani, politica economică a reţinut atenţia în trei dezbateri diferite, în care, în mare, a fost reafirmat „credo"-ul conservator. Liderul Margaret Thatcher a subliniat intenţiile, în cazul revenirii la conducere, privind o mai mare flexibilitate acordată liberei întreprinderi, substanţiale reduceri fiscale şi, mai ales, revenirea la libera negociere a salariilor. Dar, deşi principalii purtători de cuvînt ai „cabinetului-fantomă" au susţinut aceleaşi idei, opiniile divergente n-au lipsit şi, între ele, una de marcă. Edward Heath, fostul lider şi premier, luînd cuvîntul la conferinţă, după o absenţă de doi ani, a susţinut un punct de vedere exact opus, pronunţîndu-se pentru o politică de control al salariilor. Mai mult, precizîndu-şi, ulterior, ideile într-un interviu televizat, Heath a sprijinit politica guvernului laburist — „pe baza propriei mele experienţe". Va desfăşura o campanie împotriva laburiştilor, a precizat Heath, „dar — a adăugat el — aceasta nu înseamnă că în fiecare problemă pe care o avem trebuie să spunem că guvernul sau primul ministru greşesc". Observatorii politici nu omit să precizeze că mulţi conservatori, deşi nu-şi manifestă foarte clar opiniile, se arată destul de favorabili ideilor fostului lider, părînd convinşi că acestea ar avea mai multă priză la electorat. O asemenea poziţie se conturează, spre exemplu, în domeniul relaţiilor rasiale, alt punct central al dezbaterilor de la Brighton. Conservatorii şi-au reafirmat opiniile privind limitarea drastică a tuturor imigrărilor din Commonwealth, deşi există o serie de reglementări clare pe care chiar conservatorii le-au aprobat.

Brighton. Edward Heath, Lord Carrington şi Margaret Thatcher la conferinţa anuală a conservatorilor

La încheierea conferinţei, conservatorii păreau, totuşi, optimişti. În primul rînd, sînt de părere că vor reuşi să determine guvernul, în chiar această toamnă, să organizeze alegeri generale. În al doilea rînd, înclină să creadă că alegerile — indiferent cînd vor fi organizate — le vor da cîştig de cauză. Totul, însă, depinde — se precizează la Londra — de rezultatele politicii economice a actualului guvern şi de relaţiile acestuia cu sindicatele. Încercarea conservatorilor de a se apropia, la Brighton, de sindicate nu a reuşit totuşi să convingă.

S. T.

Țările în curs de dezvoltare în comerțul internațional: evoluții și cerințe

„Evenimentele care au caracterizat evoluția economiei mondiale în anul 1977 arată că nu s-a înaintat cîtuși de puțin pe calea soluționării problemelor inflației, șomajului și ritmului lent al creșterii economice, care confruntă o mare parte din țările lumii. Pe ansamblul țărilor industrializate (capitaliste), inflația s-a menținut la o rată de 8 la sută, iar creșterea, în prețuri constante, a produsului lor brut ca și cea a volumului comerțului lor exterior s-au redus considerabil. Presiunile protecționiste s-au intensificat. În 1977, sporirea masei monetare s-a accelerat în majoritatea țărilor și, îndeosebi, în cel de-al doilea semestru al anului, perturbațiile pe piețele de schimb au cunoscut o puternică recrudescență. În cursul primului semestru al anului 1978, producția, schimburile și inflația au manifestat tendințe similare celor din 1977. Instabilitatea schimburilor și incertitudinile asupra perspectivelor persistă". Iată principalele concluzii ale raportului anual (pe 1977/1978) al G.A.T.T. (Acordul General pentru Tarife și Comerț) asupra evoluției recente a economiei mondiale și schimburilor internaționale.

Potrivit raportului, producția mondială (fără servicii și construcții, care interesează din punctul de vedere al comerțului internațional și care este, deci, calculată de secretariatul G.A.T.T.) a înregistrat, anul trecut, o majorare doar de 4 la sută, confirmînd prelungirea crizei economice și fragilitatea relansării ; s-a evidențiat, astfel, că redresarea ritmului de creștere (7 la sută în 1976), după importanta recesiune din anii 1974—1975 (cînd s-au consemnat scăderi absolute ale nivelului producției) nu a constituit o tendință de durată. Faptul s-a datorat, în special, reducerii substanțiale (de peste două ori : de la 7,5 la sută, în 1976, la 3,5 la sută în 1977) a ritmului de creștere a producției în țările capitaliste dezvoltate, a căror economie continuă să traverseze profunde dificultăți, influențînd conjunctura celei mondiale prin ponderea însemnată a țărilor respective pe plan comercial internațional.

În condițiile slăbirii conjuncturii economice, comerțul mondial — deosebit de sensibil la orice modificări ale acesteia — a marcat o vădită încetinire. În volum, creșterea sa a fost de numai 4 la sută în 1977, față de 11 la sută în anul precedent. Valoric, sporul a fost de aproximativ 13 la sută, punîndu-se în evidență un nou și puternic puseu febril al prețurilor în comerțul internațional (circa 9 la sută în decursul unui singur an, comparativ cu o relativă stabilitate — 2 la sută — în 1976).

Factorul cel mai important al scăderii ritmului de expansiune a comerțului mondial se dovedește a fi fost diminuarea relativă a importurilor țărilor capitaliste dezvoltate. În volum, acestea au sporit doar cu 4,5 la sută, în raport cu 15 la sută în 1976. Consecințele au fost suportate, în primul rînd, de țările în curs de dezvoltare importatoare de petrol care s-au văzut puse în situația de a-și restrînge, de peste patru ori față de 1976, creșterea volumului exporturilor lor de produse manufacturate pe piețele statelor occidentale industrializate. De asemenea, achizițiile mondiale de țiței au stagnat, în timp ce importurile țărilor exportatoare de petrol au continuat să sporească, dar într-un ritm mult inferior celui din anii precedenți.

Toate aceste tendințe au avut ca urmare o reducere a excedentului balanței plăților curente a țărilor exportatoare de țiței, o relativă echilibrare a celei pe ansamblul statelor capitaliste industrializate (cu mari disparități, însă, între țări) și înregistrarea unui nou deficit important (de peste 22 miliarde dolari) în conturile externe ale țărilor în curs de dezvoltare importatoare de petrol, în vreme ce devansarea considerabilă a importurilor de către exporturi în cazul țărilor socialiste a dus practic la o echilibrare a balanței lor (comerciale).

Tendințele conturate în comerțul internațional în primul semestru al anului în curs anunță — potrivit raportului G.A.T.T. — reducerea în continuare a excedentului țărilor exportatoare de țiței, apariția unui excedent important în balanța plăților curente pe ansamblul statelor occidentale industrializate și o nouă și mai puternică accentuare a deficitului țărilor în curs de dezvoltare importatoare de petrol.

Se evidențiază pregnant că aceste din urmă țări sînt cele mai afectate de consecințele perpetuării crizei economice și de reflexele ei în sfera schimburilor internaționale. Țările respective resimt cu mult mai profund aceste consecințe — slăbirea conjuncturii economiei mondiale, încetinirea comerțului internațional, fluctuațiile și majorările de ansamblu ale prețurilor, instabilitatea monetară, presiunile protecționiste și perturbațiile financiare — avînd în vedere nivelul lor de dezvoltare mai scăzut, gradul redus de industrializare și diversificare a economiei proprii, structura comerțului exterior și dependența lor unilaterală de piețele internaționale. Agravarea la cote critice, fără precedent, a îndatorării externe a acestor țări constituie tocmai expresia sintetică a influenței negative asupra lor a tuturor menționatelor consecințe ale crizei economice mondiale și distorsiunilor și dezechilibrelor din domeniul schimburilor internaționale. Pe ansamblu, datoria lor externă a depășit fabuloasa sumă de 250 miliarde dolari, dublîndu-se practic în ultimii patru ani (1974—1977). În decursul acestora, deficitul cumulat din balanța lor comercială s-a cifrat la peste 133 miliarde dolari, ceea ce reprezintă mai mult decît deficitul cumulat în perioada celor 24 de ani anteriori (1950—1973).

Îndatorarea critică a țărilor în curs de dezvoltare importatoare de petrol — componentă de bază a crizei economice mondiale — ridică probleme deosebit de acute, atît din punctul de vedere al posibilităților acestor state de a-și realiza obiectivele de progres economico-social, cît și din punctul de vedere al însăși desfășurării normale a schimburilor economice internaționale. În lipsa unor mijloace adecvate de finanțare a deficitelor prelungite, țările în curs de dezvoltare se vor vedea constrînse să opereze drastice reduceri ale importurilor lor de produse industriale, cu consecințe nu numai pe linia frînării înfăptuirii programelor lor de dezvoltare, dar și pe linia diminuării exporturilor și, deci, a producției interne a țărilor industrializate.

Iată de ce tot mai mulți economiști și experți economici internaționali accentuează asupra faptului că ieșirea din criza pe care o traversează astăzi schimburile economice mondiale se află tocmai în trecerea efectivă la acțiuni concrete pe calea reducerii și înlăturării actualelor dezechilibre comerciale și de plăți, prin lărgirea substanțială a accesului produselor, în special manufacturate, ale țărilor în curs de dezvoltare pe piețele celor economic avansate. Deschiderea mai largă a acestor piețe în fața produselor industriale ale țărilor în curs de dezvoltare ar fi de natură, pe de o parte, să faciliteze progresul industrial în țările respective, iar, pe de altă parte — sporind încasările acestor țări și, deci, echilibrînd conturile lor externe — să majoreze capacitatea lor de import și, ca atare, să stimuleze expansiunea, pe mai departe, a comerțului mondial în ansamblu. Țările dezvoltate însele ar fi beneficiare ale unei asemenea situații, întrucît majorarea potențialului economic și a capacității de import a țărilor în curs de dezvoltare ar crea noi piețe pentru industriile exportatoare din statele avansate.

Din păcate, însă, în ultimii ani, nu s-au putut constata, din partea statelor respective, acțiuni în direcția menționată. Dimpotrivă, noi presiuni, reglementări și chiar măsuri protecționiste s-au adăugat numeroaselor obstacole, încă menținute, în calea pătrunderii pe piețele lor a produselor manufacturate ale țărilor în curs de dezvoltare — și aceasta în ciuda adoptării sistemului generalizat de preferințe în favoarea țărilor respective. Este vorba atît de bariere netarifare (contingentări cantitative, prelevări variabile, uneori depozite prealabile la import) sau administrative (standarde tehnice și prescripții de ambalaj excesive, reguli sanitare prohibitive), cît și de bariere strict tarifare, care vizează îndeosebi produse ce interesează la export țările în curs de dezvoltare. În acest ultim domeniu, este adevărat că, prin însăși adoptarea sistemului generalizat de preferințe, s-au întreprins, în anii actualului deceniu, o serie de acțiuni de către statele industrializate în direcția introducerii unor facilități pentru accesul sporit al produselor manufacturate ale țărilor în curs de dezvoltare. Dar, în ciuda acestor facilități, lista tarifelor vamale în cazul majorității țărilor capitaliste industrializate păstrează încă o configurație în care, la importurile de materii prime industriale, taxele vamale sînt reduse, în timp ce, la importurile de mărfuri manufacturate, taxele respective sînt, dimpotrivă, ridicate, crescînd, de regulă, pe măsură ce se referă la produse cu un grad mai înalt de prelucrare. Aparent o asemenea configurație ar răspunde promovării intereselor țărilor în curs de dezvoltare, înlesnind accesul acelor mărfuri care predomină în exporturile lor. În fapt, însă, încurajînd exporturile de produse primare și descurajîndu-le relativ pe cele de produse manufacturate ale acestor țări, ea tinde să mențină prezenta structură a exporturilor și, deci, a producției și economiei țărilor în curs de dezvoltare și, ca atare, anacronica împărțire a lumii în state industrializate și state slab industrializate.

COMERȚUL INTERNAȚIONAL

miliarde dolari

Destinații x / Origini x	Anul	Țări occidentale industrializate xx	Țări exportatoare de petrol	Țări în curs de dezvoltare importatoare de petrol	Țări socialiste	Total
Țări occidentale industrializate xx	1963	77,6 (50,3)	3,9 (2,5)	18,8 (12,1)	3,8 (2,5)	104,1 (67,4)
	1977	525,3 (46,8)	67,6 (6,0)	100,8 (9,0)	34,3 (3,1)	728,0 (64,9)
Țări exportatoare de petrol	1963	7,1 (4,5)	0,1 (0,0)	1,9 (1,3)	0,1 (0,1)	9,2 (5,9)
	1977	113,0 (10,1)	1,2 (0,1)	30,0 (2,7)	2,8 (0,2)	147,0 (13,1)
Țări în curs de dezvoltare importatoare de petrol	1963	16,2 (10,5)	0,4 (0,3)	4,4 (2,8)	1,6 (1,0)	22,6 (14,6)
	1977	94,9 (8,5)	8,4 (0,7)	25,8 (2,3)	8,9 (0,8)	138,0 (12,3)
Țări socialiste	1963	3,6 (2,3)	0,2 (0,1)	2,6 (1,7)	12,4 (8,0)	18,8 (12,1)
	1977	29,8 (2,6)	4,8 (0,5)	13,4 (1,2)	61,0 (5,4)	109,0 (9,7)
Total	1963	104,5 (67,6)	4,6 (2,9)	27,7 (17,9)	17,9 (11,6)	154,7 (100,0)
	1977	763,0 (68,0)	82,0 (7,3)	170,0 (15,2)	107,0 (9,5)	1122,0 (100,0)

x) pe rînduri pot fi urmărite destinațiile fluxurilor comerciale (exporturile), iar pe coloane originile fluxurilor comerciale (importurile)

xx) inclusiv Australia și Noua Zeelandă

(%) în paranteză procentajul din totalul comerțului mondial

Sursa : Perspectives du commerce international, GATT, Communiqué de presse 1218/31. august 1978

PONDEREA ȚĂRILOR IN CURS DE DEZVOLTARE x) IN TOTALUL COMERȚULUI CU PRODUSE MANUFACTURATE AL PRINCIPALELOR STATE OCCIDENTALE INDUSTRIALIZATE

	Anul	America de Nord (S.U.A. și Canada)	Japonia	Europa occidentală (Țările Pieței comune și ale A. E. L. S.)
Exporturi de produse manufacturate în țările în curs de dezvoltare (% din totalul exporturilor de produse manufacturate)	1963	34	41	20
	1973	25	36	14
	1977	31	41	20
Importuri de produse manufacturate din țările în curs de dezvoltare (% din totalul importurilor de produse manufacturate)	1963	7	6	3
	1973	14	22	4
	1977	16	23	5

x) inclusiv țările exportatoare de petrol

Sursa: Perspectives du commerce international, GATT, Communiqué de presse 1218/31 august 1978

Urmare a acestor tendințe a fost faptul — consemnat de raportul G.A.T.T. — că, în perioada 1973—1977, ritmul mediu anual de creștere a fluxurilor de produse manufacturate dinspre țările în curs de dezvoltare înspre țările capitaliste dezvoltate a scăzut substanțial, în raport cu cel din perioada 1963—1973 : la numai 4 la sută, de la 13 la sută. În schimb, pe fluxul invers, evoluția ritmului de creștere a fost, la rîndul ei, inversă : de la 7 la sută, la 12 la sută. Cu alte cuvinte, în anii din urmă, țările capitaliste dezvoltate, în loc să-și sporească mai accentuat achizițiile de produse manufacturate din țările în curs de dezvoltare, le-au redus relativ, în timp ce au accelerat puternic livrările lor de asemenea produse în aceste din urmă țări (pentru a relaxa presiunile financiare ale propriilor deficite, determinate de majorarea prețurilor la petrol). Astfel, în vreme ce ponderea achizițiilor din țările în curs de dezvoltare în totalul importurilor de mărfuri manufacturate ale statelor capitaliste dezvoltate a cunoscut o creștere întrucîtva importantă între 1963 și 1973, ea a rămas, apoi (între 1973 și 1977), aproape neschimbată (cifrele fiind : în cazul Japoniei — 6, respectiv 22 și 23 la sută ; în cazul Europei occidentale — 3, respectiv 4 și 5 la sută ; în cazul Americii de Nord — 7, respectiv 14 și 16 la sută) — *vezi tabel*. Oricum, se observă că, în toate cazurile (și în special în cel al țărilor vest-europene), importurile de produse manufacturate din țările în curs de dezvoltare reprezintă ponderi foarte reduse — neputîndu-se deci justifica încercările statelor occidentale industrializate de a limita aceste importuri pe considerentul, adeseori invocat, că ele ar fi de natură să producă distorsiuni pe plan economic intern. Dimpotrivă, dacă se dorește ca țările în curs de dezvoltare să importe mai mult din țările dezvoltate, atunci trebuie să li se permită sporirea exporturilor pentru ca ele să poată dobîndi mijloacele financiare necesare.

Aceasta implică desfășurarea unui comerț amplu, degrevat de bariere și obstacole discriminatorii, lărgirea și aprofundarea tratamentului comercial preferențial în favoarea țărilor în curs de dezvoltare (la care ele sînt pe deplin îndreptățite, ținînd cont de marile decalaje ce le despart de statele economic avansate), acțiuni, deci, pe linia dezvoltării unor schimburi care, impulsionînd ridicarea economico-socială a tuturor țărilor, să sprijine activ progresul mai rapid al celor mai puțin industrializate, în vederea depășirii actualelor dezechilibre, distorsiuni și inegalități din sfera comerțului internațional și a economiei mondiale.

În general — și cu atît mai mult în condițiile în care măsuri efective într-o atare direcție întîrzie — își dovedește pregnant necesitatea și însemnătatea deosebită promovarea unor mereu mai largi și mai intense schimburi între înseși țările în curs de dezvoltare. În prezent, ca urmare a vechilor relații de dependență colonială și dominație imperialistă, care au imprimat dezvoltării multor țări ale lumii o orientare unilaterală, nediversificată, comerțul exterior al țărilor în curs de dezvoltare se menține încă structurat, într-o măsură foarte ridicată (de peste 70 la sută) în fluxuri înspre și dinspre țările capitaliste dezvoltate. Nici măcar o pătrime din comerțul total al țărilor în curs de dezvoltare nu se desfășoară astăzi între ele însele, schimburile reciproce nereprezentînd decît 6 la sută din ansamblul comerțului internațional. Pe calea intensificării schimburilor și cooperării lor, țările respective își pot susține pe baze mutuale înfăptuirea obiectivelor lor de dezvoltare economico-industrială ; ele pot, în acest mod, înlătura, treptat, dependențele nefirești de țările capitaliste industrializate ; ele pot, în acest fel, să-și îmbunătățească gradual participarea la circuitul economic mondial, sub raportul cuantumului și al eficienței ; facilitîndu-și reciproc accesul la tehnologiile noi pe care le posedă și oferindu-și reciproc debușeuri externe stabile pentru produsele tinerelor lor industrii, ele își pot înlesni una alteia realizarea unor transformări adînci, moderne în economia lor.

Un potențial de dezvoltare deosebit de ridicat oferă schimburile comerciale dintre țările socialiste și țările în curs de dezvoltare. Actualmente, schimburile dintre țările respective constituie numai 2,7 la sută din cele mondiale. Promovarea largă a acestor schimburi are o însemnătate majoră pentru afirmarea cu tot mai multă forță a relațiilor noi în lume, pentru lichidarea politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, a decalajelor și disproporțiilor din economia mondială.

Pornind de la aceste considerente, România — țară socialistă și, în același timp, țară în curs de dezvoltare — acționează constant pentru amplificarea schimburilor comerciale și a cooperării economice și tehnico-științifice cu țările care au pășit pe drumul progresului de-sinestătător, văzînd în aceasta o modalitate de potențare și dinamizare a eforturilor reciproce pe calea realizării obiectivelor de înflorire multilaterală pe care le împărtășesc deopotrivă, un mijloc concret prin care poate conlucra cu aceste țări în interesul și beneficiul mutual, prin care — în raport cu potențialul său — poate contribui efectiv la sprijinirea lor, participînd la fluxul de tehnică nouă către ele, la valorificarea superioară a resurselor lor naturale, acordînd credite, asistență tehnică, construind în cooperare obiective industriale, pregătind specialiști etc. România întreține, actualmente, relații cu peste 100 de țări în curs de dezvoltare, schimburile cu aceste state ajungînd să reprezinte deja peste o cincime din totalul comerțului exterior românesc, pondere care urmează să crească în anii viitori la cel puțin o pătrime.

Dezvoltînd larg schimburile economice externe cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, în avantajul reciproc, în spiritul egalității partenerilor, al respectării intereselor părților, al progresului tuturor, acționînd pe arena mondială pentru lichidarea actualelor discrepanțe, disproporții, manifestări de criză și dezechilibru, pentru un comerț amplu, degrevat de obstacole și discriminări, pentru asigurarea unor prețuri juste și stabile în schimburile mondiale, România înțelege să transpună în viață concepțiile înaintate pentru care militează cu hotărîre, aducîndu-și, astfel, contribuția la afirmarea și cristalizarea relațiilor noi dintre state, la instaurarea noii ordini economice internaționale, la făurirea unei lumi mai drepte și mai bune.

dr. Ilie Șerbănescu

Ireversibil

Răspunzînd, între altele, observatorilor politici care susțin că, după referendumul constituțional, actualul guvern spaniol în frunte cu primul ministru ar trebui să demisioneze, Adolfo Suarez a declarat, prin intermediul ziarului „El Pais" : „Juridic, acest lucru nu este necesar, chiar dacă, politic, ar fi de dorit. Cred că, în situația actuală a țării noastre, un partid ca al nostru (Uniunea Centrului Democratic — n.r.), care reprezintă 47 la sută în parlament, poate și trebuie să guverneze ușor singur. În circumstanțele actuale, este evident că, dacă după referendumul constituțional, nu convocăm alegeri, țara va avea nevoie de un guvern bazat pe o majoritate suficientă. În orice caz, dacă se convoacă alegeri, e necesar să se facă într-un moment care să nu aducă prejudicii țării". „Cred — a declarat premierul Suarez — că democrația în Spania este absolut ireversibilă".

Surpriză

Profesorul Werner Arber, de la Centrul de Biologie al Universității din Basel, laureat al Premiului Nobel pentru biologie pe anul 1978, a aflat vestea de la... o vecină care a venit să-l felicite. „Nu mă așteptam la așa ceva și, mai întîi, nu mi-a venit să cred" — avea el să declare agenției „France Presse". Aceeași surpriză au manifestat-o și ceilalți doi colegi ai săi, profesorii americani Daniel Nathan și Hamilton Smith de la Universitatea John Hopkins din Baltimore, și ei laureați ai Premiului Nobel pentru medicină pe acest an. „Oh, cred că glumiți" — a exclamat la telefon prof. Smith.

Piramidă

Un bloc de granit de două tone s-a detașat simbătă din piramida lui Keops, căzînd de la o înălțime de 80 de metri, fără a face însă victime. În 1953, o cădere similară provocase moartea a trei persoane aflate pe esplanadă. Construită în anul 2600 î.e.n., piramida lui Keops are o înălțime de 138 de metri și este constituită din peste două milioane de blocuri de granit suprapuse, fără nici un liant între ele.

Statuie

Sculptorul John Doubleday va ridica în cartierul din sudul Londrei, unde a copilărit Charlie Chaplin, o statuie în mărime naturală a celebrului actor britanic. Charlie Chaplin va fi reprezentat prin cunoscutele sale accesorii vestimentare — bastonul, pălăria și pantalonii, fără de care imaginea sa ar fi de neconceput.

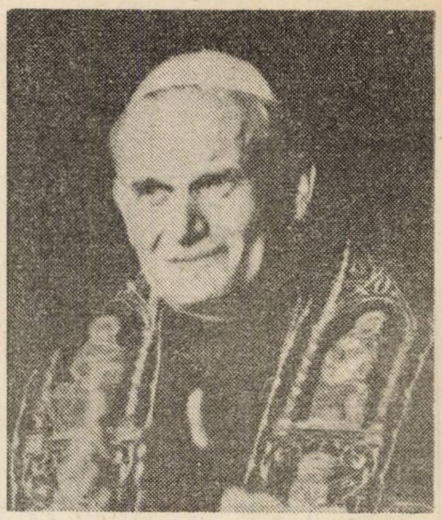

Ales la al șaptelea tur de scrutin, la numai două zile de la întrunirea conclavului, în persoana cardinalului polonez Karol Woityla, arhiepiscop de Cracovia, noul papă se va numi Ioan Paul al II-lea. Este pentru prima oară din anul 1522 cînd un cardinal de origine neitaliană este ales pontif. Papa Ioan Paul al II-lea s-a născut la 18 mai 1920 la Wadowice, în arhidioceza Cracoviei și este fiu de muncitor. A devenit preot la 1 noiembrie 1946 și a fost numit cardinal de către Paul al VI-lea, la 26 iunie 1967. În 1958, el a fost numit episcop auxiliar al Cracoviei, iar în ianuarie 1964, arhiepiscop al aceleiași dioceze

Venus

Aflate pe traseul spre Venus, la o depărtare (la 13 octombrie) de 11,5 milioane kilometri și, respectiv, 10,6 milioane kilometri de Terra, stațiile automate sovietice „Venus-11" și „Venus-12" continuă cercetarea complexă a proceselor fizice din spațiul cosmic. Astfel, în cadrul unui program sovieto-francez, se fac noi cercetări pentru localizarea și descifrarea caracteristicilor surselor de radiații gamma. Aparatele celor două stații au înregistrat, totodată, particulele generate de puternica explozie solară ce a avut loc la 23 septembrie.

Foci

Pe insulele din nordul Scoției, 4 900 de foci urmează a fi vînate în aceste săptămîni în cadrul unei operațiuni declanșate de Secretariatul de stat al Scoției, cu ajutorul unei echipe de vînători sosită la bordul navei norvegiene „Kvitingen". Motivul acestei vînători autorizate o dată la zece ani : creșterea numărului focilor pe aceste insule a dus la pierderea, anul trecut, a unor rezerve de pește în valoare de 12 milioane lire sterline. Organizația ecologică „Greenpeace", care se ocupă de protejarea focilor, a trimis în nordul Scoției observatori, pentru a încerca să se interpună „pașnic" (France Presse) între vînători și foci. O știre de ultimă oră : guvernul britanic a anunțat suspendarea vînătorii și retragerea echipei norvegiene „datorită neliniștii opiniei publice".

Nucleară

Camera Deputaților din Mexic a dispus abrogarea unui proiect de lege al Senatului mexican care deschidea porțile capitalului și investițiilor străine în industria nucleară națională. Decizia Camerei inferioare a parlamentului prevede explorarea și exploatarea exclusivă de către statul mexican a resurselor energetice nucleare ale țării. Astfel, industria nucleară mexicană devine, după cea petrolieră și cea a energiei electrice, o nouă ramură a economiei naționale controlată în exclusivitate de către stat.

Peste patru milioane de sinistrați, dintre care 2,7 milioane au nevoie de ajutor de urgență, 550.000 case acoperite de ape sau distruse, precum și — potrivit unor estimări preliminare — 2,6 milioane tone de orez distruse — acesta este bilanțul inundațiilor care s-au abătut asupra unor zone din nordul și sudul Vietnamului. Un reprezentant al Ministerului de Externe vietnamez a declarat, la Hanoi, ziariștilor, că, pentru depășirea urmărilor calamității „ne vom bizui în special pe propriile noastre eforturi, dar, dat fiind faptul că pierderile sînt foarte grele, facem apel la ajutoare de urgență provenind din toate țările și de la toate organizațiile internaționale"

Un nou asasinat semnat „Brigăzile roșii" : dr. Alfredo Paolella (50 de ani)

În vizită oficială la Paris, regina Margareta a Danemarcei a oferit un dineu în onoarea președintelui Giscard d'Estaing

La Stuttgart sînt prezentate obiectele rituale descoperite în cripta unui prinț celt care a domnit în regiunea Neckerland în urmă cu 2 500 de ani. Cripta conține un sicriu aurit și o colecție bogată de obiecte de podoabă

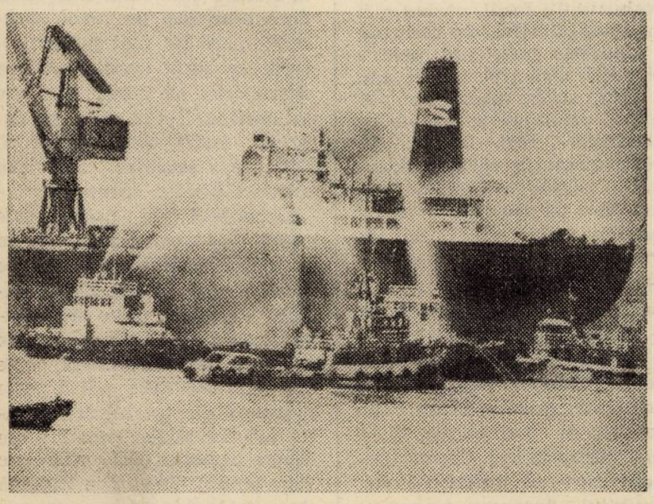

Bilanțul exploziei produse la bordul petrolierului grecesc „Spyros", în portul Singapore, ar fi — după ultimele estimări — de 53 de morți. Explozia s-a produs în sala mașinilor, în momentul în care circa 150 de persoane lucrau la repararea petrolierului. În imagine : remorchere-stingătoare încearcă să pună capăt incendiului

Frontieră

Aflat în vizită la Luanda, președintele Mobutu a declarat, în toastul rostit la banchetul oficial oferit în onoarea sa de președintele Agostinho Neto, că cei 2 600 kilometri de frontieră comună între Zair și Angola trebuie să fie, pe viitor, „o lungă linie a frăției, destinderii și păcii". „Prezența noastră pe pămîntul angolez — a subliniat în continuare președintele Zairului — este prelungirea logică a voinței ferme care însuflețește cele două țări ale noastre de a consolida relațiile de cooperare dintre ele pe o bază de stimă, încredere și respect reciproc".

Hidrogen

Folosirea hidrogenului drept carburant pentru automobile, autocamioane și autobuze reprezintă una din principalele preocupări ale Institutului pentru construcțiile de mașini al Academiei de Științe a R.S.S. Ucrainene. Se află în stadiu de experiment motoare cu hidrogen pur, precum și motoare alimentate mixt, cu hidrogen și benzină. Utilizarea noului carburant — afirmă specialiștii ucraineni — nu modifică deloc caracteristicile tehnice ale autovehiculelor.

Tineret

Dacă în urmă cu 15 ani numărul infracțiunilor comise de tinerii americani sub 17 ani era sub 20 la sută din totalul infracțiunilor, în 1977, acesta a ajuns la 45 la sută — afirmă revista americană „Reader's Digest". Pe de altă parte, luînd cuvîntul la reuniunea Asociației șefilor secțiilor de poliție, senatorul Edward Kennedy a relevat că sistemul judiciar american nu este capabil să asigure luarea unor măsuri eficiente pentru combaterea criminalității juvenile.

Brel

Decedat la 9 octombrie într-o clinică din Paris, cîntărețul belgian Jacques Brel, în vîrstă de 49 de ani, se retrăsese din lumea spectacolului de cinci ani. Bolnav de cancer din 1968, creatorul comediei muzicale „Omul de la Mancha", cineastul și poetul Jacques Brel a revenit o singură dată asupra deciziei sale de a se ascunde de lume : în 1977, cînd a înregistrat la Paris un disc ce a avut un succes fabulos. Cu numai două săptămîni înaintea morții sale, „Paris Match" publicase două fotografii ale sale cu capul bandajat și următoarea explicație : „Jacques Brel inventează mereu noi modalități de a scăpa de privirile curioșilor. Pentru a ieși din clinică, fără a fi recunoscut, s-a înfășurat în pansamente pentru a părea un accidentat oarecare". Brel a repl[illegible]cat, cerînd confiscarea judiciară a săptămînalului, pe care un tribunal i-a acceptat-o. Corpul neînsuflețit al cîntărețului a fost transportat în Tahiti și, de aici, în Arhipelagul Marchize, la Hiva Oa, pentru a fi înhumat în micul cimitir de la Atuona, alături de mormîntul lui Gauguin.

Nave

Criză în industria japoneză a construcțiilor de nave ? În orice caz, așa reiese dintr-o recentă statistică publicată la Tokio de Asociația japoneză a exportatorilor de nave : numărul comenzilor primite între aprilie — septembrie a fost de numai 63 de nave, cu un deplasament de 906 000 tone, față de 111 nave (1 542 000 tone), în aceeași perioadă a anului trecut.

Delgado

La 9 octombrie a început la Lisabona procesul asasinilor generalului Humberto Delgado și a secretarei sale braziliene Arajaryr Campos. Generalul Delgado — liderul opoziției democratice portugheze în timpul regimului salazarist, candidat al acestei opoziții la alegerile prezidențiale din 1958 — a fost asasinat de un comando al poliției secrete PIDE, la 13 februarie 1965, în împrejurimile orașului spaniol Badajoz. Procesul, calificat în capitala lusitană drept „istoric", va dura — se precizează — cel puțin șase luni.

Cooperare

Experți din 15 țări mediteraneene reuniți în capitala Maltei, La Valetta, au adoptat un vast program de cooperare în materie de surse de energie așa-numite „reînnoibile" — solară, eoliană și animală. Reuniunea, organizată de PNUD (Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare) și PNUE (Programul Națiunilor Unite pentru mediul ambiant) a scos în evidență și faptul că activități importante în acest domeniu au avut deja loc în zona Mediteranei. O viitoare reuniune s-a decis să aibă loc în februarie, la nivel guvernamental.

Șomaj

„Doi din cinci șomeri din țările Pieței comune au sub 25 de ani" — a declarat la Dublin, la Conferința anuală a Uniunii Oamenilor Muncii Irlandezi, John Vorster, președintele acestui sindicat. Șomajul în rîndurile tineretului — a relevat el — reprezintă una din cele mai serioase și mai grave probleme sociale din țările C.E.E. În Irlanda — a precizat președintele U.O.M.I. — șomajul afectează 20 la sută din numărul tinerilor.

Rubrică realizată de Rodica Dumitrescu

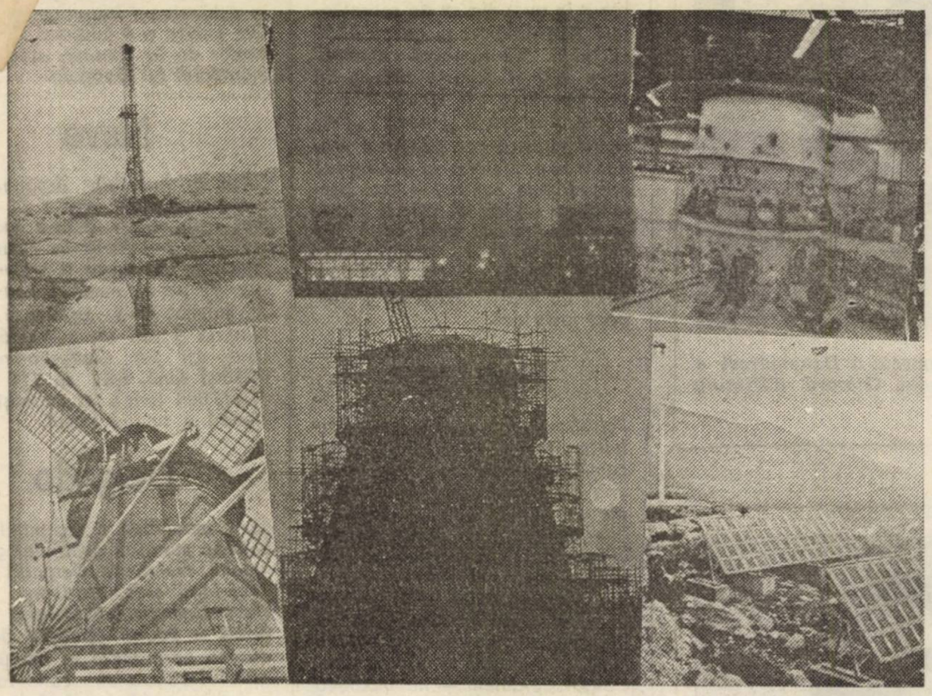

ENERGIA — criza consumului și bogăția resurselor

„În 1975, pe Terra s-au consumat 6 miliarde tep (tonă echivalent petrol). De la cărbune la «aurul negru», de la uraniu la șisturi bituminoase, resursele de energie s-ar părea că nu sînt eterne. O tehnologie mai avansată este indispensabilă pentru înlăturarea spectrului unei crize ireversibile". Cu aceste cuvinte, își începe cotidianul italian „La Stampa" seria de articole dedicate problemelor energetice, din care publicăm, în cele ce urmează, cîteva extrase.

În cursul anului 1975 (este anul în care s-au resimțit cel mai acut urmările „cutremurului" petrolier din octombrie 1973 și, de asemenea, este ultimul an în legătură cu care deținem statistici oficiale), țările lumii au consumat energie primară în valoare de 6 miliarde „tone echivalent petrol" (tep). Cînd spunem energie primară nu ne referim, de pildă, la curent electric, ci la resursele de care ne-am servit pentru a produce acest curent și care pot fi cărbune sau petrol, căderi de apă sau fisiune nucleară. În acest complex de energii primare consumate, partea ce revine petrolului variază de la țară la țară, dar, în medie, este vorba de 50 la sută petrol.

Că acest consum global de energie trebuie să crească în anii următori nu e numai inevitabil, ci și de dorit : orice activitate umană are nevoie de energie, standardul de viață mediu în întreaga lume este departe de a fi satisfăcător, un sfert din omenire trăiește în condiții de subnutriție, vaste zone nu produc aproape nici un fel de alimente din lipsă de apă dulce. Este clar că toate aceste probleme s-ar putea rezolva dacă am dispune, în voie, de suficiente resurse energetice, accesibile și la preț scăzut. Problema disponibilității de energie reprezintă, deci, una din problemele prioritare ale lumii moderne.

COMBUSTIBILII FOSILI reprezintă cea mai mare parte din energia consumată anual de omenire. Este vorba de materii prime apărute în urma activității solare, de-a lungul mileniilor trecute, dar care, azi, nu mai pot fi reproduse „la comandă" : petrolul și cărbunele, șisturile bituminoase, uraniul, odată consumate, nu le mai putem avea din nou. Trebuie, de aceea, să facem un bilanț și să reglementăm, în oarecare măsură, exploatarea acestor rezerve, trebuie, într-un cuvînt, „să cîntărim" energia resurselor de energie nereproductibile. Toate marile institute științifice se ocupă de aceste evaluări, foarte dificile și supuse multor aproximații. Dar să ne oprim asupra punctelor principale, asupra cărora toți sînt de acord.

CĂRBUNELE deține o poziție neîndoios mai bună între combustibilii fosili, părînd a fi (în actualul ritm de consum) în cantitate suficientă, pentru cel puțin încă trei mii de ani. În plus, aceste zăcăminte par în mod echitabil distribuite pe continente. Dar, dincolo de aceste avantaje, cărbunele posedă o putere calorică inferioară față de cea a altor combustibili fosili, este dificil de extras, este poluant (conține sulf), cere multă muncă și, mai ales, transportul lui este destul de costisitor. În unele cazuri, se recurge la exploatarea unui zăcămînt de cărbune numai dacă este prevăzută și construirea, în apropierea sa, a unei întreprinderi (termoelectrică) care să utilizeze combustibilul, deoarece transportul curentului electric este mult mai economic decît cel al combustibilului solid corespunzător. Este previzibilă, cu toate acestea, o creștere a consumului de cărbune, dar cu un cost tot mai ridicat, datorită mîinii de lucru, automatizării întreprinderilor, escavărilor mereu mai profunde.

FLUIDE ENERGETICE DIN CĂRBUNE. Dată fiind cantitatea de rezerve a combustibililor fosili solizi (cărbunele), de cîteva decenii se studiază metode care să permită obținerea din cărbune a unor fluide energetice, lichide sau gazoase, de largă folosință. În ce privește combustibilii lichizi cei mai importanți, metodele care au dus la rezultate de mare interes sînt trei : hidrogenarea (sau procesul lui Bergius), sinteza lui Fischer-Tropsch și distilarea la joasă temperatură. Nici una din aceste metode nu rezistă, însă, concurenței petrolului.

PETROLUL. În 1913, în ajunul primului război mondial, petrolul reprezenta 6 la sută din producția mondială de energie. Azi a depășit 50 la sută și aceasta per un total mult mai ridicat. Rezervele mondiale de petrol sînt evaluate la circa 80 miliarde tone. Producția mondială anuală se ridică la 3 miliarde tone. Potrivit unor previziuni credibile, în cîteva decenii producția va atinge 9 miliarde tone anual, pentru a se stabiliza apoi, pentru o perioadă mai lungă, la acest nivel. Desigur, este posibil să se facă noi descoperiri, așa cum s-a întîmplat relativ recent în Marea Nordului, Alaska sau Mexic ; în întreaga lume, campaniile de prospecțiuni se desfășoară paralel cu exploatarea puțurilor deja existente.

„În 1977, omenirea a consumat circa 20 miliarde barili de petrol. Pentru a continua acest ritm de consum, menținînd, în același timp, intacte rezervele, ar fi necesară descoperirea unui nou Kuweit și a unui alt Iran, la fiecare trei ani, sau a unui alt Texas și o altă Alaska, la fiecare șase luni. Dar chiar dacă s-ar găsi un mare zăcămînt, pare tot mai puțin probabil ca seria unor asemenea descoperiri să poată continua la nesfîrșit". Cel care se exprimă astfel este James F. O'Leary, secretar american adjunct pentru energie.

Consumul de petrol este uriaș. În fiecare secundă, în lume, se exploatează 100 de tone. Numai Statele Unite singure utilizează peste 800 milioane tone anual. În Italia, de pildă, se consumă, anual, peste 105 milioane tone, adică peste o șesime din totalul consumului tuturor țărilor membre ale Pieței comune (600 milioane tone pe an). Producția italiană de petrol abia atinge un milion de tone pe an, deci mai puțin de 1 la sută din necesități.

Foamea de energie crește mereu și crește mai ales foamea de petrol, care va fi, încă

mulți ani, alimentul indispensabil dezvoltării și bunăstării omenirii.

ȘISTURILE BITUMINOASE. Șisturile sînt un material bogat în marnă și impregnat cu materii organice, din care se poate distila un lichid asemănător cu petrolul. Valoarea uleiului de șisturi care s-ar putea obține din toate rezervele existente pe glob este de asemenea natură, încît ar putea depăși, de departe, toate rezervele de petrol cunoscute pînă acum. Dar, și aici, problema este cea a costului.

GAZUL NATURAL. Previziunile sînt aproape analoge cu cele privind petrolul. Rezervele existente se ridică la circa 65 mii miliarde metri cubi, care, pornind de la consumul actual, ar ajunge omenirii circa 45 de ani. Și aici exploatarea este convenabilă în anumite regiuni și neconvenabilă în altele, în funcție de cost și instalațiile necesare.

ENERGIA GEOTERMICĂ. Italia a fost prima țară din lume care a utilizat vapori de origine vulcanică pentru producerea energiei electrice și este, încă, cel mai mare producător de energie geotermică. Potențialul este modest pe glob, limitîndu-se, în ce privește acest tip de energie, la exploatarea zonelor cu o ridicată activitate geotermică existente pe scoarța terestră, adică la suprafață. Idealul ar fi să se reușească utilizarea căldurii rocilor topite de sub scoarța terestră. Au fost sugerate diverse proiecte în acest sens, dar, deocamdată, ne aflăm în domeniu de „science-fiction".

URANIUL este indispensabil centralelor nucleare. Ca și în cazul petrolului sau cărbunelui, evaluarea zăcămintelor disponibile depinde de două lucruri : dacă și cît sîntem dispuși să cheltuim pentru a-l extrage. Este vorba de unul din elementele cele mai răspîndite în natură, dar care este întotdeauna însoțit de o mare cantitate de elemente chimice și este greu să-l găsești în concentrații rentabile.

Potrivit unor estimații, citate în lucrarea „Cotitura nucleară" a lui Bianucci, zăcămintele cu înaltă concentrație, cunoscute azi și avînd un preț de 30 dolari kilogramul, se ridică (fără a le lua în considerare pe cele din țările socialiste) la circa două milioane de tone. Rezervele acestea s-ar putea dubla, dacă se acceptă să se cheltuiască 50 sau 60 de dolari pentru un kilogram de uraniu.

Concluzia este aceea că trebuie să se recurgă la o tehnologie de utilizare a uraniului esențialmente nouă față de cea pusă pînă acum în practică : va trebui să se treacă, cît mai curînd posibil, la reactoare autofertilizante sau rapide, așa-numitele „breeders", care sînt capabile să multiplice cu 60 rentabilitatea uraniului : un singur gram din acest element ar echivala cu combustia a 1,9 tone de petrol brut.

Soarele deschide un nou și imens capitol în istoria energiei folosite de om

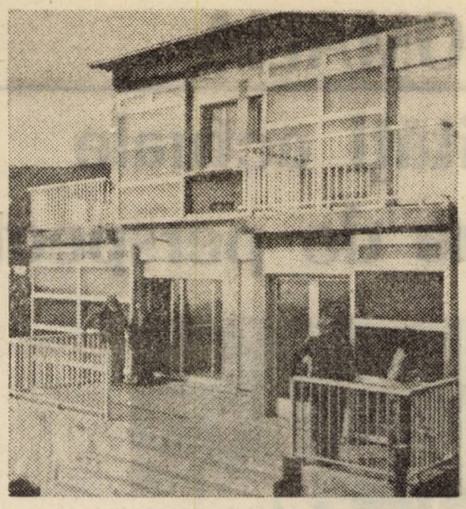

Să trecem, însă, la sursele renovabile de energie.

ENERGIA HIDRAULICĂ care, potențial, ar putea fi obținută în lume se ridică — potrivit unor oameni de știință — la 25 de mii miliarde kWh anual, în timp ce azi este exploatată numai a 20-a parte din această valoare. Să nu ne lăsăm, însă, înșelați de o asemenea cifră, fiindcă unii oameni de știință mai realiști, după părerea noastră, sînt de părere că numai 4 000 miliarde kWh pot fi obținute pe lîngă cele 1 340 miliarde cît sînt în prezent. Dar chiar și din acești 4 000 miliarde kWh, numai o mică parte va putea fi exploatată în viitorul apropiat, dată fiind existența unor bazine situate în zone subdezvoltate sau îndepărtate, complet izolate de centrele de consum. O dezvoltare ulterioară este, însă, previzibilă și în acest domeniu : de la 300 milioane tep în 1975, la dublul acestei cifre în 1985.

ENERGIA SOLARĂ. Energia totală care ne parvine de la Soare, chiar după ce traversează „vălul" atmosferic, este cu mult superioară oricăror nevoi previzibile pentru viitorul cel mai îndepărtat, dar este vorba de o energie dispersată, diluată, greu „concentrabilă". Cea mai mare dificultate pentru producerea energiei electrice în marile centrale este datorată enormei extinderi cerute de instalații : de pe fiecare kilometru pătrat de suprafață expusă se obțin, într-o climă toridă uscată, circa 20—30 kWh de energie electrică. Costurile ar fi extrem de ridicate. Fiind încă departe de a avea avantaje economice, există totuși o serie de cuceriri importante în acest domeniu.

Prima reuniune internațională în domeniul energiei solare, ținută la Genova, între 15 și 18 iunie, anul acesta, a contribuit la întărirea încrederii în energia solară, aflată pînă mai ieri în domeniul utopiei sau viitorologiei. Pe termen scurt, așteptările se îndreaptă spre încălzirea locuințelor, birourilor, piscinelor sau pentru folosințe agricole. Într-o fază succesivă, mai apropiată decît s-ar părea, vom putea avea electricitate de la celulele fotovoltaice și de la centralele solare cu oglinzi, azi în fază de prototip.

Încălzirea locuințelor și birourilor are mai multe și imediate șanse în clădirile noi, proiectate special pentru reducerea pierderilor de căldură. În Olanda, în Marea Britanie, în R.F.G., S.U.A., U.R.S.S., se produc deja, în serii mari, componente prefabricate pentru casele cu încălzire solară. În Suedia, întreprinderea de stat pentru energia atomică a pus la punct stații de încălzire solară pentru grupuri de 100 de locuințe, folosind iarna excesul de căldură estivală. În Marea Britanie, noua localitate Milton Keynes se bazează pe încălzirea solară în proporție de 60 la sută (locuințe, școli, birouri).

Americanii contează, pe termen scurt sau mediu, pe producția de electricitate prin intermediul celulelor fotovoltaice și al centralelor solare cu oglinzi. În august 1977, o comisie a efectuat cercetări într-o serie de țări africane, confruntînd costurile energiei electrice produse de surse convenționale cu acelea bazate pe celulele fotovoltaice, mori de vînt, mici centrale hidroelectrice. Concluzia : în 1980, electricitatea obținută prin celulele fotovoltaice va fi competitivă în țările lumii a treia, care dispun de mult soare și au nevoie de instalații descentralizate. În Italia, o primă centrală fotovoltaică va trebui să intre în funcțiune în 1979.

Nu mai este, așadar, vorba de o utopie sau de proiecte realizabile abia spre sfîrșitul secolului. În Arizona, la Horse Messa, societatea aerospațială Martin Marietta construiește o centrală cu oglinzi de 100 mW (o treime dintr-o centrală nucleară). La fel — McDonnel Douglas. Honeywell mizează pe centrale cu oglinzi de 160 mW, desfășurate în lanț în zonele deșertice. Se prevede ca, spre sfîrșitul lui 1990, costurile să scadă la 1 400 dolari pe KW, devenind competitive cu acelea ale energiei electrice produse de surse convenționale (cărbune, petrol) și nucleare.

Soarele deschide un nou și imens capitol în istoria energiei folosite de om, cu perspective, pe zi ce trece, mai largi.

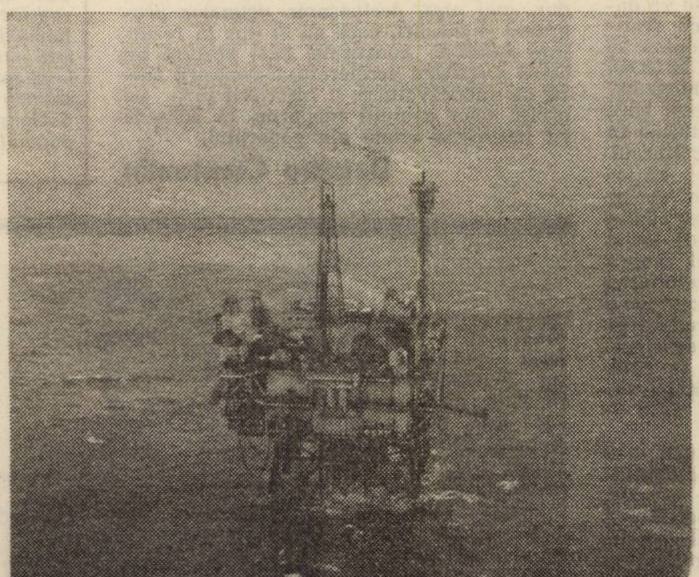

În 1977, omenirea a consumat circa 20 miliarde barili de petrol

SOMALIA

Priorităţi actuale şi programe de perspectivă

Vedere din Mogadiscio, capitala ţării

Cînd, la 21 octombrie 1969, Mohamed Siad Barre a preluat conducerea Somaliei, ţara era confruntată cu acute probleme economice şi sociale. De aceea, de la început, noile autorităţi au definit cele mai importante priorităţi şi au stabilit perspectivele de dezvoltare a ţării. Totodată, guvernul somalez a subliniat că o premisă esenţială pentru dezvoltarea accelerată economico-socială trebuie s-o constituie efortul propriu, bazat pe mobilizarea populaţiei în rezolvarea propriilor probleme sau — aşa cum se spune la Mogadiscio — prin „autoajutorarea în cadrul procesului de dezvoltare". În consecinţă, în vederea atingerii obiectivelor propuse, primul ţel al guvernului somalez a constat în mobilizarea maselor.

Pe de altă parte, abordînd perspectivele pe termen lung, preşedintele Siad Barre precizează că progresul Somaliei se va datora industrializării, în paralel cu realizarea unor transformări revoluţionare în domeniile agriculturii şi culturii. În acest sens, în perioada 1970—1976, la Mogadiscio, au fost luate importante decizii care au determinat transformări structurale în viaţa politică, economică şi culturală. Astfel, este vorba, între altele, de : naţionalizarea băncilor şi a marilor întreprinderi industriale, precum şi a întregului sector al educaţiei, al repartizării forţei de muncă ; preluarea controlului asupra importurilor şi exporturilor ; dezvoltarea sectorului educaţiei prin vasta campanie de alfabetizare (1973—1975) ; introducerea limbii somaleze ca limbă scrisă, construirea de şcoli (1713 săli de clasă, în 1970, 5 994 — în 1976), introducerea învăţămîntului obligatoriu (54 500 elevi, în 1970 — 242 600, în 1976).

Dezvoltarea rapidă a agriculturii este considerată, în continuare, cheia dezvoltării ţării. Aceasta întrucît, la ora actuală, peste 60 la sută din produsul social brut provine din agricultură şi sectorul zootehnic. Ca urmare a lansării unui program de dezvoltare rapidă a agriculturii, în şase ani au fost cultivate încă 27 000 de hectare, 23 000 de tineri au găsit loc de muncă, iar 102 000 de nomazi au fost stabiliţi în trei aşezări. În acelaşi timp, a fost declanşată o vastă acţiune de fixare a dunelor mişcătoare de la sud de Mogadiscio care, prin imensitatea lor, periclitau terenuri agricole roditoare. Nu este mai puţin adevărat că, datorită urmărilor gravei secete, planul cincinal de investiţii a trebuit reconsiderat în cîteva rînduri. Cu toate acestea, s-au înregistrat o serie de rezultate semnificative. De pildă, dacă, în 1974, venitul naţional pe locuitor era de 80 dolari, un an mai tîrziu el atinsese 100 de dolari, iar estimări mai recente ale experţilor indică 140 de dolari.

Firește, în perioada scursă de la 21 octombrie 1969 nu au putut fi rezolvate toate problemele ; realist vorbind, nu se putea face aşa ceva, avîndu-se în vedere amploarea lor. Dar la Mogadiscio se apreciază, cu luciditate şi simţ de răspundere, că însăşi definirea priorităţilor, dar, mai ales, declanşarea primelor programe şi măsuri, care au şi dus la rezultate notabile, constituie paşi pozitivi pe calea propăşirii accelerate, a depăşirii stării de subdezvoltare, a înscrierii ţării pe orbita unei evoluţii moderne, în consens cu interesele vitale ale poporului.

Dumitru Constantin

„Relaţiile româno — somaleze: premise concrete pentru o continuă dezvoltare"

Ahmed Mohamed Farah

membru al C.C. al Partidului Socialist Revoluţionar Somalez, şeful Biroului relaţii externe din C.C. al P.S.R.S.

„Aş dori să încep prin a mulţumi în modul cel mai călduros Comitetului Central al Partidului Comunist Român care a invitat în România o delegaţie a Partidului Socialist Revoluţionar Somalez. Noi dăm o înaltă apreciere raporturilor cu România. Pe parcursul celor şapte zile cît a durat vizita, am avut numeroase contacte ; ţelul urmărit a fost acela de a dezvolta relaţiile bilaterale. De altfel, aceasta corespunde celor stabilite de şefii statelor noastre, preşedintele Nicolae Ceauşescu şi preşedintele Mohamed Siad Barre, care, în cadrul întîlnirii avute în martie 1976, au convenit să se extindă şi să se aprofundeze relaţiile româno-somaleze în beneficiul reciproc şi al cauzei păcii şi cooperării internaţionale.

În întîlnirea noastră de la C.C. al P.C.R. am avut un schimb de informaţii şi de opinii în legătură cu preocupările actuale ale celor două partide, precum şi cu posibilităţile de dezvoltare a raporturilor de prietenie şi cooperare dintre ţările şi popoarele noastre. De altfel, recent, în cadrul vizitei efectuate la Bucureşti de ministrul somalez al zootehniei, pădurilor şi păşunilor, au avut loc discuţii concrete în această direcţie, stabilindu-se noi măsuri practice.

În ce priveşte celelalte întîlniri de lucru ale noastre, opinăm că ele au prilejuit un important schimb de experienţă. De asemenea, obiectivele social-economice şi culturale vizitate ne-au permis să constatăm cum se dezvoltă România socialistă prietenă şi să ne dăm seama de substanţialul său progres. De aceea sîntem foarte satisfăcuţi de prilejul oferit de a vizita România, de bunele sentimente cu care am fost întîmpinaţi pretutindeni, şi împărtăşim întru totul hotărîrea gazdelor noastre de a extinde legăturile cu Somalia, cu Partidul Socialist Revoluţionar Somalez şi cu poporul nostru."

Singapore a fost ultima etapă a turneului efectuat recent, în Asia, de cancelarul R.F. Germania, Helmut Schmidt (în stînga imaginii, împreună cu primul ministru singaporez, Lee Kuan Yew). Şeful guvernului federal vest-german s-a pronunţat pentru extinderea colaborării între R.F.G. şi membrii A.S.E.A.N.

MEDUNARODNA POLITIKA

BELGRAD

ENERGIA NUCLEARĂ ŞI ACCESUL TUTUROR STATELOR LA UTILIZAREA EI PAŞNICĂ

LA ORDINEA zilei se află problema convocării, în viitor, a uneia sau a mai multor conferinţe internaţionale, sub egida O.N.U., în vederea promovării cooperării internaţionale în domeniul utilizării energiei nucleare în scopuri paşnice. În prezent, chestiunea este de a şti care sînt sarcinile ce revin acestei conferinţe şi în ce moment ar putea să fie ea organizată.

Este evident că o conferinţă internaţională consacrată energiei nucleare va trebui să examineze ansamblul tematicii şi problemele pe care le ridică în faţa comunităţii internaţionale existenţa, dezvoltarea şi utilizarea practică a energiei nucleare. Sînt probleme extrem de complexe şi trebuie să fie luate în considerare aspectele diferite ale chestiunii — atît cele de ordin militar, cît şi aspectele economice, tehnologice, ecologice, juridico-politice sau altele. Toate aceste laturi sînt importante şi ele nu pot fi examinate separat, făcîndu-se abstracţie de ansamblul problemelor. Considerate în totalitatea lor, ele reprezintă ceea ce este denumit „complexul nuclear", care prezintă o importanţă primordială pentru comunitatea internaţională şi, prin urmare, trebuie să se bucure de toată atenţia acesteia. Viitoarea conferinţă internaţională îşi va concentra interesul, fără îndoială, asupra aspectului militar al energiei nucleare, cu alte cuvinte, asupra cursei înarmărilor nucleare care continuă fără întrerupere. Este adevărat că această problemă a fost deja dezbătută şi cu alte ocazii, în particular la sesiunea specială a Adunării Generale a O.N.U. din mai-iunie trecut, şi, totodată, este adevărat că Organizaţia Naţiunilor Unite este chemată să se preocupe serios de această problemă în anii care vin. Dar este tot atît de adevărat că o conferinţă internaţională consacrată utilizării energiei nucleare în scopuri paşnice va trebui să examineze cu cea mai mare atenţie adevărata situaţie pe planul armamentului şi al dezarmării nucleare şi să iniţieze o presiune constantă asupra puterilor militare nucleare, în vederea obţinerii unei încetări a cursei înarmărilor şi a asigurării tehnologiei şi energiei nucleare pentru dezvoltarea economică a ţărilor în curs de dezvoltare. Se poate afirma cu certitudine că numai încetarea acestei curse şi amorsarea unei dezarmări veritabile vor asigura condiţiile pentru un transfer substanţial al tehnologiei nucleare în vederea aplicării ei în scopuri paşnice. Şi, invers, continuarea cursei înarmărilor n-ar putea avea decît un efect restrictiv asupra transferului liber al tehnologiei şi energiei nucleare în ţările nenucleare, aşa cum se întîmplă în prezent.

Pentru cele mai multe dintre ţări, menirea principală a unei conferinţe internaţionale asupra energiei nucleare este clară, nu generează nici o dilemă : este vorba înainte de toate de a asigura transferul liber şi fără discriminare al energiei nucleare destinate aplicării în scopuri paşnice în ţările care au o nevoie stringentă de energie, dar şi de a asigura condiţiile internaţionale de natură să excludă orice monopol sau hegemonie nucleară în raport cu alte ţări ale lumii. Prin urmare, a asigura egalitatea în drepturi a tuturor în ce priveşte accesul la energia nucleară şi, în fine, a garanta apărarea comunităţii internaţionale de orice abuz în utilizarea energiei nucleare, în primul rînd contra diseminării armei nucleare.

Aceasta este, în fond, sarcina principală, iar toate celelalte laturi, care de altfel nu sînt nici ele neglijabile, îi sînt subordonate.

Viitoarea conferinţă internaţională va trebui să fie fondată pe consensul profund democratic al comunităţii mondiale în ce priveşte lupta împotriva proliferării armei nucleare. Acest pericol nu trebuie subestimat, întrucît proliferarea constantă a armelor nucleare se exprimă în realitatea cotidiană, în ciuda diferitelor măsuri adoptate la O.N.U., cum ar fi Acordul de neproliferare, a activităţii Agenţiei Internaţionale pentru Energie Atomică etc. Conferinţa ar trebui să se orienteze în favoarea unui acord politic între toate ţările în ce priveşte elaborarea unui sistem de garanţii împotriva proliferării, dar un sistem care să nu favorizeze, în nici un caz, atitudinea monopolistă actuală a marilor puteri nucleare. Nu poate fi acceptată nici o limitare — de orice natură — a liberei dezvoltări a energiei nucleare în ţările în curs de dezvoltare. Totodată, conferinţa ar trebui să procedeze la o evaluare a activităţilor Agenţiei Internaţionale pentru Energia Atomică de la Viena. În prezent, în cadrul AIEA se produc schimbări, vocea ţărilor în curs de dezvoltare se face mai des auzită, dar situaţia este încă departe de a fi satisfăcătoare şi conferinţa internaţională ar putea să contribuie şi aici la o transformare radicală.

Amploarea interesului pentru folosirea energiei nucleare în scopuri paşnice este confirmată, între altele, de numeroase reuniuni ştiinţifice internaţionale consacrate acestui domeniu. În cursul reuniunilor respective, au fost studiate toate problemele principale pe care energia le pune în faţa lumii la ora actuală : aceea a materiilor prime pentru energia nucleară, a îmbogăţirii uraniului, a tratamentului combustibilului nuclear iradiat, a plutoniului (utilizare, abuzuri), ca şi aceea a mediului înconjurător şi energiei nucleare, a diverselor tipuri de reactoare, evaluarea ansamblului ciclului de combustibil, problema transferului tehnologiei nucleare şi combustibililor şi, natural, pericolul proliferării etc. Cu toate că, la modul general, aceste studii sînt utile pentru mai buna înţelegere a situaţiei pe plan nuclear, diversele reuniuni au, toate, o carenţă comună : organizate în principiu de puterile nucleare, la lucrările lor participă, în primul rînd, ţările producătoare de combustibili şi de echipamente, cu alte cuvinte un număr restrîns de ţări utilizatoare — prin urmare un număr mic de ţări şi nu ansamblul comunităţii. În consecinţă, concluziile formulate de aceste reuniuni trebuie să fie, de asemenea, verificate şi ratificate de majoritatea ţărilor, dat fiind că este vorba de un domeniu ce interesează ansamblul comunităţii internaţionale.

J. Brezaric

INTERNATIONAL Herald Tribune

S.U.A.: CRIZA DE ÎNCREDERE

DIN cînd în cînd, în Statele Unite este publicat cîte un sondaj de opinie care te pune pe gînduri. De exemplu, Departamentul Muncii a publicat recent un astfel de sondaj care este surprinzător şi neliniştitor, sugerînd că americanii sînt îngrijoraţi nu numai cu privire la prezent, dar îşi pierd optimismul lor firesc faţă de viitor.

Iată cîteva dintre concluziile studiului făcut pe marginea sondajului :

— „Americanii au sentimentul că Statele Unite nu o mai duc astăzi la fel de bine ca acum cinci ani. Această senzaţie de dare înapoi a naţiunii nu este nouă : tendinţa a fost sesizată încă din 1971".

— „Ceea ce este totuşi nou şi alarmant, adaugă studiul, este constatarea că, spre deosebire de trecut, publicul simte că lucrurile nu se vor îndrepta nici în viitor..."

Toţi ne-am format o părere despre valoarea sondajelor de opinie, dar dacă acest studiu înseamnă ceva, atunci acest ceva este de o importanţă considerabilă, deoarece atrage atenţia asupra unui fapt care, dacă este adevărat, trebuie să ne facă să ne gîndim încotro ne îndreptăm.

Ceea ce apare probabil cel mai îngrijorător dintre concluziile studiului respectiv este faptul că tinerii sînt mai pesimişti decît bătrînii.

Încercînd să explice acest pesimism, studiul amintit constată că toată lumea a fost speriată de influenţa inflaţiei şi de creşterea costului vieţii, mai mult chiar decît de şomaj. După inflaţie şi costul vieţii, se pare că pe americani îi îngrijorează cel mai mult crima şi violenţa. Cea de-a treia preocupare o constituie „povara impozitelor asupra americanilor muncitori (în special în Middle West), urmată de costul medicamentelor şi asistenţei medicale, în special pentru cei trecuţi de 60 de ani şi pentru cei cu venituri sub 7 000 dolari pe an".

În sfîrşit, este interesant că Departamentul Muncii publică un studiu care dramatizează nemulţumirile americanilor. De obicei, guvernele ne spun că totul este bine, dar ministrul muncii, Ray Marshall, le spune acum americanilor, în acest studiu, că au de făcut faţă unor probleme grave şi că îşi pierd curajul de a le face faţă, cerîndu-le să spună cum cred că trebuie rezolvată această criză de încredere.

James Reston

l'Unità
ORGANO DEL PARTITO COMUNISTA ITALIANO

OLANDA: PREMISE ALE UNOR CONFRUNTĂRI

LA ZECE LUNI de la constituirea în Olanda a guvernului de centru-dreapta — format din democrat-creştini şi liberali — noua coaliţie a oferit, recent, cu ocazia prezentării bugetului pe 1979 şi a planului economic trienal dimensiunea cotiturii pe care intenţionează să o imprime ţării. Programele de reînnoire şi reformă, începute de coaliţia precedentă (social-democraţi şi forţele confesionale de centru şi stînga), par a se fi estompat.

În faţa unei crize economice care îşi face simţită presiunea (o nouă creştere a şomajului, care afectează un număr de 215 000 muncitori, cifră record chiar şi pentru anii recesiunii ; o rată mică a creşterii economice, de numai 2 la sută în 1978 ; o balanţă de plăţi negativă în al doilea trimestru al acestui an, în ciuda exporturilor masive de gaze naturale), noul guvern adoptă cu hotărîre, în stabilirea bugetului şi a planului de trei ani, numit „Orizonturi 81", calea „clasică" a încurajării întreprinderilor particulare.

Prin urmare, o generoasă ofertă de fonduri publice întreprinderilor, care va greva, însă, bugetul de stat, generînd un serios deficit reprezentînd 6 la sută din produsul naţional, cel mai ridicat deficit din anii '40 pînă în prezent ; de asemenea, e vorba de o austeritate la capitolul social (reducerea asistenţei medicale, a pensiilor, a cheltuielilor pentru învăţămînt etc.). Iar aceasta în condiţiile unei inflaţii de circa 4 la sută care, însă, riscă să crească.

Planul a fost prezentat nu demult în parlament cu explicaţia că el este preţul care trebuie plătit pentru reabsorbirea şomajului prin încurajarea reluării investiţiilor. Dar foarte puţini, atît în domeniul sindical cît şi în rîndul forţelor economice şi politice, îşi arată încrederea în eficacitatea unei simple politici de încurajare a beneficiilor pentru a se îmbunătăţi situaţia locurilor de muncă. Dimpotrivă, toţi ştiu că fără controale sau condiţii precise de politică economică, patronatul se foloseşte de sprijinul statului pentru a restructura întreprinderile şi a mări productivitatea, în detrimentul şi nu în folosul locurilor de muncă.

La acestea se adaugă abandonarea reformelor promise şi prezentate de guvernul precedent : reechilibrarea veniturilor prin reducerea diferenţelor la maximum 5 la sută ; democratizarea întreprinderilor, prin constituirea consiliilor de fabrică ; participarea oamenilor muncii la beneficiile întreprinderilor ; reforma funciară. Pe baza acestui program, fostul premier social-democrat Den Uyl obţinuse victoria sa electorală din primăvara anului 1977. Dar unificarea într-un singur bloc democrat-creştin a tuturor formaţiunilor confesionale a împiedicat, în ciuda succesului electoral, formarea unui nou guvern cu conducere social-democrată.

Planul economic al guvernului este considerat drept „inacceptabil" nu numai de centrala sindicală socialistă, ci şi de aceea de orientare creştină. De asemenea, nici cercurile economice şi financiare nu au reacţionat cu entuziasm la o linie apreciată ca nesigură şi puţin eficientă.

În faţa unei situaţii atît de nesigure, pe plan economic, politic şi social, partidul social-democrat al fostului premier Den Uyl pare să fie încă nedecis în ce priveşte rolul ce urmează să-l joace în parlament şi în ţară. Grupul conducător dă impresia că nu şi-a revenit încă de pe urma „traumatismului" provocat de trecerea în opoziţie, după patru ani de guvernare şi după un răsunător succes electoral. Realitatea este că social-democraţii par să oscileze între adoptarea unei adevărate bătălii pe baza unui program de alternativă faţă de centru-dreapta sau o nouă tentativă de apropiere de partidul premierului Van Agt, în vederea reluării colaborării în guvern.

Totuşi, opţiunile sînt urgente : dezbaterea care va începe prin analiza balanţei de plăţi în parlament, precum şi atitudinea sindicatelor şi tensiunile care se conturează în ţară vor impune, într-un viitor apropiat, o clarificare a poziţiei partidului social-democrat.

PROFIL

DANIEL ARAP MOI

preşedintele Republicii Kenya

Daniel Arap Moi, noul preşedinte al Kenyei, a preluat funcţia supremă în această ţară din Africa orientală după ce, timp de aproape 12 ani, a îndeplinit funcţia de vicepreşedinte. Născut în 1924, în districtul Baringo, la 250 kilometri nord-vest de Nairobi, Arap Moi a urmat o şcoală pedagogică după care a devenit învăţător, meserie pe care a exercitat-o pînă în 1955. Intrarea sa în viaţa politică activă datează din acest an, cînd a fost ales de un colegiu electoral restrîns ca membru al Consiliului legislativ — LEGCO — adunare instituită spre a pregăti ţara pentru accesul la autonomia internă. În 1957, după modificarea sistemului de desemnare în LEGCO, în Kenya au loc primele alegeri în urma cărora Arap Moi devine unul din cei opt reprezentanţi africani aleşi, alături de 14 europeni.

Daniel Arap Moi a avut un rol important în drumul Kenyei spre independenţă, el participînd la toate convorbirile cu autorităţile britanice.

În momentul proclamării independenţei ţării — 12 decembrie 1963 — Arap Moi era, de un an, membru al guvernului, unde reprezenta Uniunea Democratică Africană din Kenya — KADU, partid în care îndeplinea funcţia de preşedinte. În anul următor, KADU se dizolvă, iar Daniel Arap Moi intră în rîndurile partidului preşedintelui Jomo Kenyatta — Uniunea Naţională Africană din Kenya — KANU.

Începînd din acest moment, relaţiile deja strînse între Arap Moi — care este numit ministru de interne — şi preşedintele Kenyatta se vor consolida continuu. În ianuarie 1967, Jomo Kenyatta îl desemnează vicepreşedinte al ţării. După decesul lui Jomo Kenyatta, 22 august a.c., el devine preşedinte ad-interim, iar la 6 octombrie este desemnat preşedinte al KANU, devenind astfel în mod automat candidat unic la preşedinţie, funcţie pe care a preluat-o oficial la 10 octombrie a.c.

Washington. Demonstraţie împotriva vizitei în S.U.A. a lui I. Smith şi a celorlalţi protagonişti ai „reglementării interne"

POSTA REDACȚIEI

Premiul Nobel pentru medicină

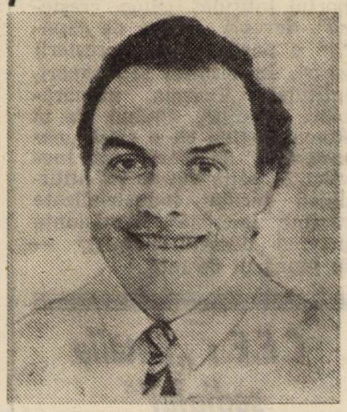

Elena Vasilescu, Moreni. Premiul Nobel pentru medicină și fiziologie pe anul 1978 a fost atribuit de Institutul Karolinska (Facultatea de medicină din Stockholm) lui **Werner Arber** (Elveția), **Daniel Nathan** și **Hamilton Smith** (S.U.A.), în comun, pentru „descoperirile lor referitoare la enzimele de restricție și lucrările lor asupra utilizării acestor enzime în domeniul geneticii moleculare". Institutul a precizat că aceste descoperiri „prezintă o importanță deosebită pentru genetică".

Valerian Popescu, Pitești. În fiecare an, aproximativ 300 de tineri coboară din așezările muntoase ale Nepalului, mic stat din Asia centrală, pentru a se alătura corpului special de luptători din armata britanică — **gurkha.** Este o tradiție de peste un secol și jumătate, dar numărul gurkha-șilor este în continuă reducere, proces firesc, de altfel, în condițiile reducerii în genere a forțelor armate britanice. Englezii, impresionați de calitățile de luptători dovedite de populația gurkha în cadrul bătăliilor prin care popoarele Asiei de sud și centrale s-au opus tendințelor expansioniste ale imperiului britanic, au întreprins demersuri și au reușit, încă din prima jumătate a secolului trecut, să-i adauge propriei sale armate pe curajoșii luptători gurkha. În primul război mondial, gurkha-șii au participat alături de alte corpuri militare britanice la campaniile din Flandra, la Ypres, în al doilea război mondial — în Birmania, Tobruk și El Alamein, Malayezia și Indonezia. Mici de statură, dar extrem de repezi în mișcări, de o deosebită abilitate în mînuirea armei lor tradiționale — kukri — un fel de cuțit cu lama curbată, dar și în deprinderea mijloacelor moderne de luptă, luptătorii gurkha s-au distins în bătăliile la care au participat. După al doilea război mondial, prezența lor în cadrul armatei britanice a rămas însă mai mult simbolică, reconsiderarea acestei prezențe devenind o preocupare a guvernului nepalez.

Mihai Stănescu, Balș. 1. Am scris despre reconcilierea zairezo-angoleză și despre vizita președintelui Agostinho Neto la Kinshasa în nr. 36, a.c.

2. Așa cum ați aflat, autoritățile militare de la Lagos au conceput un plan privind măsurile ce se vor aplica pînă cînd ele vor preda puterea unui guvern civil, cel mai tîrziu la 1 octombrie 1979. Pentru anul 1979, sînt prevăzute alegeri generale care vor desemna viitorul președinte al țării și membrii parlamentului — Senat și Camera Reprezentanților.

3. Adresați-vă revistei „Magazin istoric".

Cristian Vasiliu, București. 1. Barajul de la Assuan (Egipt) a fost construit între 1960—1971, cu participarea a 35 000 muncitori care, între altele, au escavat circa 11 milioane mc. de pămînt și au utilizat 43 milioane mc. de diverse materiale. Barajul propriu-zis are 3 600 metri lungime și 111 metri înălțime.

2. Densitatea locuitorilor pe kmp este de 72 (în Capul Verde), 3 (în Ciad), 134 (în Comore), 3,5 (în Gabon), 39 (în Maroc), 12 (în Mozambic).

3. Am scris și cu alte prilejuri despre problema care vă interesează.

Gheorghe Coadă, Slatina. Într-adevăr, după lovitura de stat din Mauritania, Frontul Polisario a anunțat că va impune și respecta o încetare a focului între trupele sale și armata mauritană. Pe de altă parte, o serie de știri reluate de agențiile de presă și de unele publicații arată că importante negocieri directe și secrete au reunit, la Paris, delegații ale Mauritaniei și Polisario. Ele s-au desfășurat între 9 și 16 septembrie și au urmărit „punerea bazelor unui acord durabil între guvernul mauritan și Frontul Polisario". Se opinează că aceste negocieri au fost posibile datorită demersurilor inițiate de președinții Franței și Coastei de Fildeș. În același timp, presa internațională semnalează noi nuanțe în probblema Saharei Occidentale. Astfel, la 4 octombrie, răspunzînd unui mesaj pe care regele Marocului, Hasan al II-lea, i l-a adresat, la 2 octombrie, președintele Algeriei arăta, între altele: „A venit momentul pentru a repeta în modul cel mai solemn că nu există nici un contencios bilateral între Algeria și Maroc". Potrivit ziarului „Le Monde", care citează „Algérie-Presse-Service" (APS), „președintele algerian dorește să reglementeze prin mijloace politice această problemă politică (Sahara Occidentală, n.n.) și dă asigurări că niciodată, nici un soldat algerian n-a depășit granițele naționale". În fine, ministrul mauritanian de externe subliniia, la O.N.U., că țara sa „nu respinge apriori nici o propunere responsabilă ce poate duce la o reglementare globală a acestui regretabil conflict" și dorește „să întoarcă o pagină sumbră a istoriei sale, angajîndu-se ferm pe calea păcii".

Irina Dănău, Brașov. Liga Arabă, creată în anul 1945 de mai multe țări arabe independente, în scopul întăririi relațiilor lor de solidaritate, are în prezent 22 de membri: Algeria, Bahrein, Djibouti, Egipt, Irak, Iordania, Kuweit, Liban, Libia, Mauritania, Maroc, Oman, Qatar, Arabia Saudită, Somalia, Sudan, Siria, Tunisia, Emiratele Arabe Unite, R. A. Yemen, R.D.P. a Yemenului, Organizația pentru Eliberarea Palestinei. Organul de conducere este Consiliul Ligii Arabe, avînd sediul la Cairo, și care reunește reprezentanții tuturor membrilor organizației. Liga Arabă are, de asemenea, 16 comisii permanente, care își consacră activitatea unor domenii specifice. În comisia politică, membrii Ligii Arabe sînt, în general, reprezentați de miniștrii de externe. Activitățile curente ale organizației sînt girate de secretarul general al Ligii Arabe, desemnat de Consiliu, cu sprijinul secretarilor generali-adjuncți și al unor înalți funcționari. Organizarea Secretariatului general este similară cu cea a Consiliului, departamentele permanente existente desfășurîndu-și activitatea în domenii specifice — politic, economic, financiar, juridic, cultural, social, diplomatic, informațional etc. În vederea promovării unei cooperări interarabe tot mai ample, au fost create agenții specializate, avînd menirea de a propune soluții practice, eficiente, privind dezvoltarea economică și socială a țărilor arabe.

Sanda Negrea, București. „În țările Pieței comune nu există egalitate în ce privește dreptul la muncă între bărbat și femeie." Este ceea ce s-a subliniat în cursul unei recente dezbateri din cadrul parlamentului vest-european, reunit la Strasbourg. Cîțiva parlamentari socialiști au cerut clarificări privind aplicarea unei decizii a C.E.E. asupra egalității sexelor, decizie aprobată în urmă cu peste doi ani. Vicepreședintele Comisiei C.E.E., Henk Vredeling, a precizat că numai șase din cele nouă state membre ale Pieței comune au informat pînă în prezent executivul de aplicare a acestei dispoziții. Problema — a subliniat Vera Squarcialupi (Italia) — este de o mare și acută actualitate, avîndu-se în vedere că, în 1978, s-a înregistrat o creștere a șomajului feminin în țările C.E.E. După ultimele date, femeile reprezintă 44 la sută din numărul total al șomerilor din Piața comună.

Ion Rădulescu, Craiova. 1. Institutul de statistică din Cairo a anunțat, recent, că populația Egiptului a depășit cifra de 40 de milioane.

2. Deșertului Kalahari i se mai spune „Sahara sudului". El are o suprafață de aproximativ 1 200 000 kmp., fiind delimitat la nord de rîul Okovanggo, afluent al fluviului Zambezi, iar la sud de fluviul Orange. Are 1 100 km. de la nord la sud și 900 km. de la est la vest.

3. Avem în vedere propunerile dv.

Andrei Dănăilă, Tîrgoviște. Problema care vă interesează este tratată în volumul **„Statele lumii"**, apărut de curînd în ediția a II-a.

Programul energetic american

Vasile Nicolae, Sibiu. Camera Reprezentanților a S.U.A. a aprobat, cu 231 voturi pentru și 168 împotrivă, programul energetic al președintelui Carter, revăzut și modificat de Congres, oferind astfel Statelor Unite — după 18 luni de dezbateri — un program în vederea economisirii energiei. Măsurile adoptate de Congres sînt net mai puțin severe decît cele propuse de Carter, în aprilie 1977, și ele nu vor împiedica sporirea importurilor de petrol de către S.U.A., în anii următori — constată „France Presse". Totuși, relevă aceeași agenție, compromisul adoptat de parlamentarii americani va permite S.U.A. să economisească circa trei milioane de barili pe zi în anul 1985, în raport cu cantitatea importurilor de petrol în cazul în care nu ar fi existat acest program energetic. Programul votat de Congres cuprinde următoarele elemente principale : 1) liberalizarea treptată a prețurilor gazului natural ce va fi descoperit începînd din 1985 ; 2) fixarea unor taxe pentru automobilele ce consumă mari cantități de benzină ; 3) degrevări fiscale menite să-i determine pe americani să facă o mai bună izolare a locuințelor lor sau să folosească energia solară ; 4) acordarea de stimulente pentru a determina întreprinderile să consume mai puțin petrol și gaz natural. Două din punctele principale ale programului prezentat de președintele Carter nu au fost adoptate de Congres, acestea fiind : stabilirea unor taxe asupra petrolului destinat producției în vederea aducerii prețului acestuia la nivelul pieței mondiale și penalizări pentru producătorii de electricitate care ar continua să consume mari cantități de petrol și gaz natural.

Energia — numărătoare inversă?

Cezar Pislaru, Craiova. „Țările industrializate trebuie să adopte o politică de sacrificii și inovații pentru a nu fi surprinse de o veritabilă criză de energie, echivalentă cu un război atomic" — este semnalul de alarmă lansat de ultimul raport al „Clubului de la Roma", organism privat, care grupează circa o sută de personalități occidentale din diferite cercuri și a cărui principală preocupare o constituie viitorul planetei noastre. Clubul, reunit în jurul fondatorului și președintelui său, Aurelio Peccei, s-a manifestat prima oară în 1972 prin raportul intitulat „Stop creșterii", devenit „cartea de căpătîi" a partizanilor „creșterii zero". În ultimul său raport, intitulat „Energia, numărătoare inversă", Clubul de la Roma susține că o criză „catastrofică" de energie este inevitabilă, atîta vreme cît atitudinea țărilor industrializate rămîne „egoistă". Amănunte privind „dosarul energiei" — în numărul de față.

Tuvalu

Ion Popescu București. Vă furnizăm harta solicitată — a arhipelagului Tuvalu, nou stat independent pe harta lumii. În ceea ce privește „inadvertența" observată de dv. în legătură cu datele publicate în nr. 41 al revistei, facem următoarea precizare : cei 580 kmp se referă la distanța pe care se întind cele nouă insule ale arhipelagului, între 5 și 10,5 grade latitudine sudică. Teritoriul locuibil este de 26 kmp, deci este perfect valabilă cifra densității populației de aproximativ 307 locuitori pe kmp.

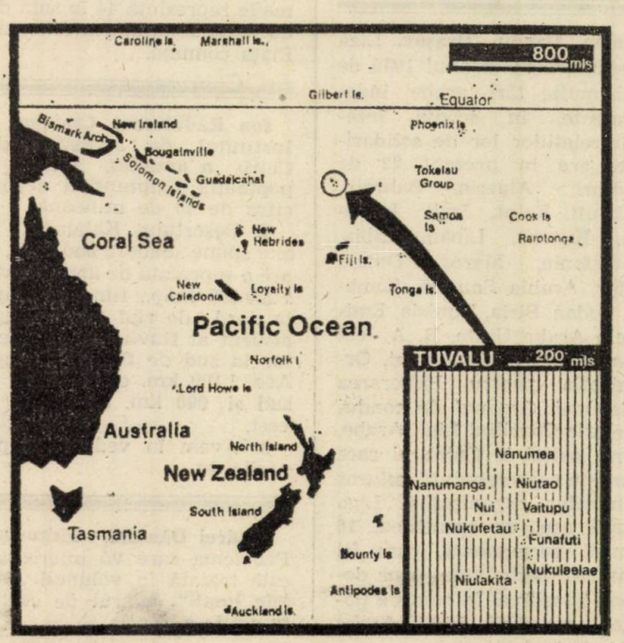

C.E.E.: „bătălia sediului"

Stănescu Emilia, București. Înainte de a se ajunge la scrutinul pentru Adunarea parlamentară a C.E.E., o bătălie s-a angajat în ceea ce privește sediul acestei instituții. După confruntări de culise, dezacordurile au fost aduse la lumina zilei. Este vorba, în esență, de viitorul Strasbourg-ului ca sediu unic al acestui parlament al „celor nouă". Publicarea neașteptată a unei scrisori a ministrului de externe francez, Louis de Guiringaud, către președintele parlamentului C.E.E., Emilio Colombo, a dus la o înăsprire a tonului. Ministrul francez și-a exprimat neliniștea față de practica de a desfășura în afara sediului de la Strasbourg — respectiv în Luxemburg — a unui număr crescînd de sesiuni, amintind hotărîrile din 1959 și 1965 care au acordat orașului francez statutul de „sediu unic". Ministrul a exprimat dezacordul față de perspectiva ca, în primul semestru din 1979, trei sesiuni din cinci să aibă loc în Luxemburg. Cu atît mai mult cu cît, în această perioadă, președinția C.E.E. va reveni Franței. Reprosul francez a declanșat o dispută în parlamentul de la Strasbourg, unde deputatul vest-german Ludwig Fellermaier a acuzat Parisul de a exercita „presiuni". Deputatul francez Jean Marie Caro (U.D.F.) a calificat drept „manevră" această acuzație. Se amintește că polemica se desfășoară pe fondul pregătirilor ce se fac la Strasbourg în vederea extinderii actualului „Palat al Europei". Perspectiva unei adunări cu 410 deputați a determinat municipalitatea locală la investiții importante (125 000 000 franci francezi pentru construcția unui ansamblu cu o suprafață totală de 35 000 mp. dintre care 11 000 mp. destinați birourilor). Probabil, însă, că „bătălia sediului" va continua ca expresie a unor confruntări mai ample pe care le cunoaște Piața comună.

Roman Ionescu, Huși. Aeroportul internațional Simon Bolivar, cunoscut mai ales sub numele de aeroportul Maiquetia — situat la 40 km de Caracas, pe litoralul venezuelan, — ocupă primul loc în lume în ceea ce privește creșterea anuală a numărului de pasageri, respectiv cu 26 la sută, urmat de Osaka (Japonia) și Orly (Paris), ambele cu 17 la sută. Recent, au fost date în folosință noi anexe, care vor permite primirea a circa 5 milioane de pasageri anual. Transporturile aeriene internaționale au început în Venezuela în 1945, Caracas fiind azi principala poartă nordică a Americii de Sud. Traficul de mărfuri civile a crescut, de asemenea, rapid, cu 40 la sută anual.

Sanda Petra, Bran. Una din principalele realizări ale Grupului andin este aceea că a reușit să stimuleze sensibil schimburile între statele membre. Cele cinci țări participante (Columbia, Peru, Ecuador, Bolivia și Venezuela) și-au mărit de șapte ori valoarea schimburilor lor mutuale la capitolul exporturi, între anii 1969 (cînd a fost creată organizația) și sfîrșitul lui 1977. Respectiv, schimburile au trecut de la 112 milioane și jumătate de dolari la 775 milioane dolari. Ținînd cont de creșterea generală a comerțului mondial în perioada 1969—1977, se poate spune că rata de creștere a valorii schimburilor între țările Grupului andin s-a dublat. În aceste calcule s-a avut în vedere comerțul exterior al Venezuelei și nu al statului Chile : Venezuela a intrat în Grupul andin în februarie 1973, în timp ce Chile a ieșit din organizație în octombrie 1976.

LUMEA

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 10 Internațional 18 50 81. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM — serviciul import-export presă — Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. 2001, telex 011226, București.

C.P.C.S.

PULBERE STINGĂTOARE FLOREX

PULBERE STINGĂTOARE FLOREX
produs al COMBINATULUI DE PRODUSE SODICE OCNA MUREŞ

Pulberea stingătoare FLOREX este un produs chimic pentru stingerea incendiilor, fabricat la COMBINATUL DE PRODUSE SODICE OCNA MUREŞ, din bicarbonat de potasiu pulvis, uree tehnică şi alte substanţe chimice, care conferă pulberii caracteristici tehnico-tactice superioare pulberilor stingătoare cunoscute.

Din punct de vedere al eficienţei stingătoare, pulberea FLOREX este comparabilă cu cele mai bune pulberi fabricate pe plan mondial. Pulberea FLOREX, avînd în compoziţie produse hidrofobe, este insolubilă în apă, timp de cîteva zile, proprietate ce conferă produsului compatibilitatea cu spumele fizice şi chimice utilizate pentru stingerea incendiilor de combustibili lichizi hidrocarbonaţi.

Pulberea stingătoare FLOREX se utilizează pentru încărcarea stingătoarelor portabile P1, P3, P6 şi P10 R, a stingătoarelor carosabile P50, P125 şi P250, precum şi a autospecialelor de stingere a incendiilor P2 × 1250/SR 114 şi P 400/TV D 12 M.

garanția statului

secretul operațiilor

CEC

imprescriptibilitatea depunerilor

dobînzi și cîștiguri

Lei 2

Nr. 44 26 octombrie 1978

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Dialog constructiv, colaborare activă cu toate statele lumii – constantă a politicii externe românești

DIN ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

Națiunile Unite

Orientul Mijlociu

Madrid • Piața comună

Namibia • Rhodesia

REPORTAJ PE GLOB

VIENA

60 de ani de la făurirea statului național unitar român

Permanența ideii de unitate și independență la români

PRIMIRI LA TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

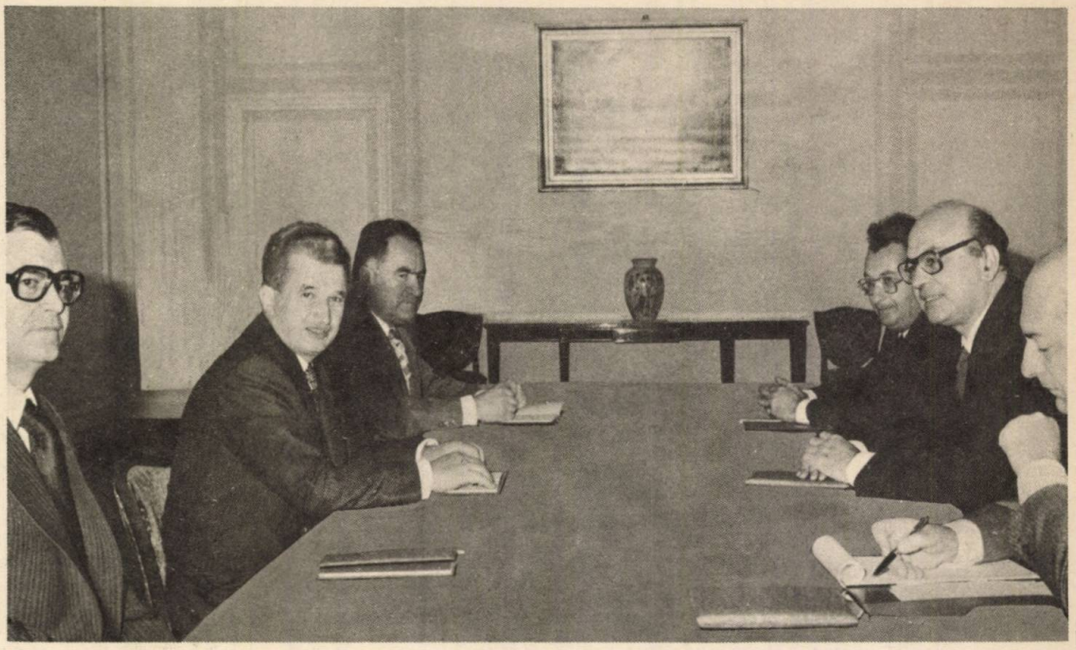

Delegația Partidului Socialist Italian, condusă de Bettino Craxi, secretar general al partidului, care, la invitația C.C. al P.C.R., a făcut o vizită de prietenie în țara noastră

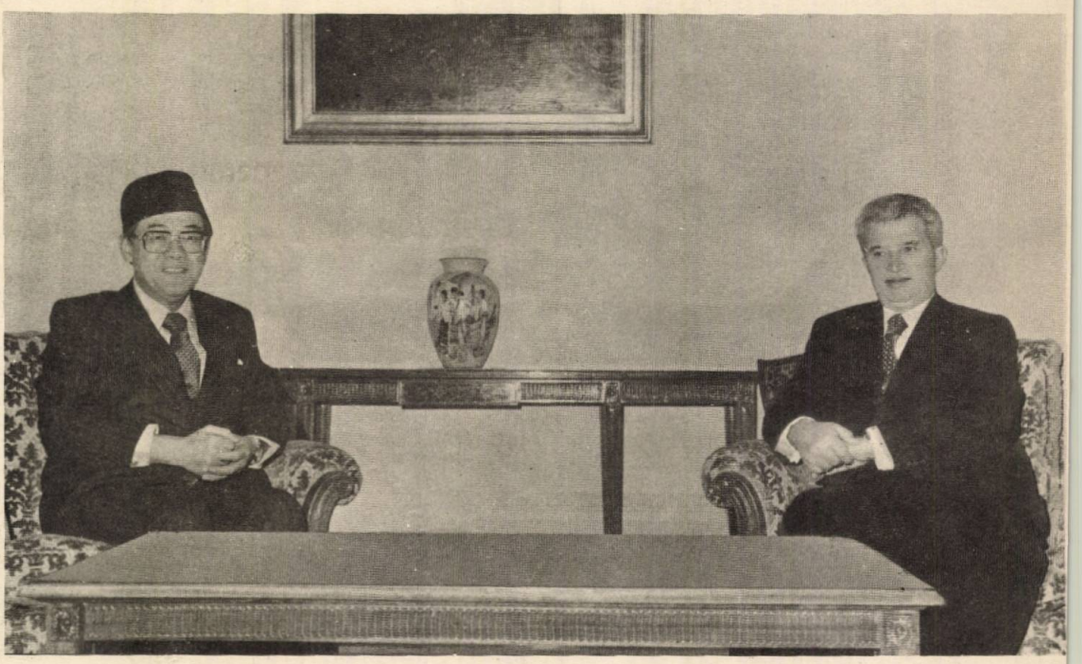

Președintele Senatului Malayeziei, Tan Sri Datuk Haji Omar Yoke Lin Ong, care, la invitația Marii Adunări Naționale, a făcut o vizită în țara noastră

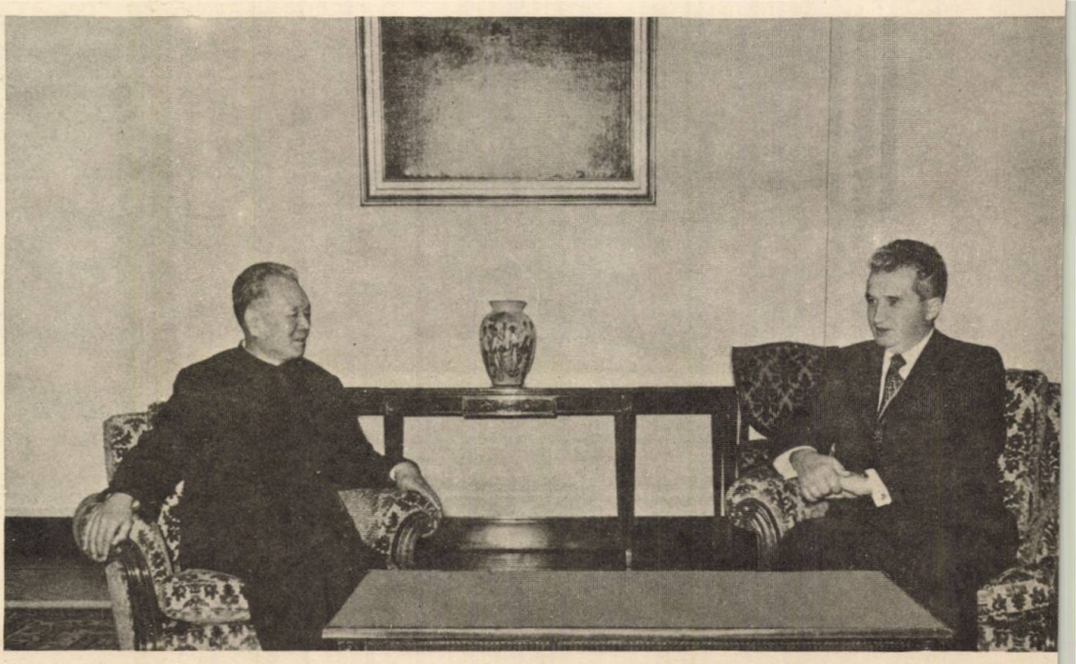

Tovarășul Ciou Zi-gien, ministrul industriei construcțiilor de mașini numărul unu din R. P. Chineză, care a întreprins, în fruntea unei delegații, o vizită de lucru în țara noastră

LUMEA

Săptămînal de politică externă

apare în limbile română, engleză, franceză, rusă, germană, spaniolă

44 (783)

26 octombrie 1978

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

România – dialog constructiv, colaborare activă cu toate statele lumii. Anca Voican 2

Raporturile româno-italiene : curs pozitiv, posibilități concrete de dezvoltare 7

Națiunile Unite. Teme centrale ale dezbaterii : lichidarea subdezvoltării și oprirea cursei înarmărilor. Nicolae Plopeanu 8

„Săptămîna dezarmării". Ilie Olteanu 9

Orientul Apropiat. Evoluția negocierilor egipteano-israeliene. I. Madoșa 10

Pași noi, importanți, pe calea normalizării raporturilor dintre Angola și Zair. M. Marius 11

Madrid. Priorități, opțiuni, perspective. Valentin Păunescu 12

N.A.T.O. „Bomba N" și spirala înarmărilor 13

Namibia. Exigențe ale independenței reale. Sabina Diaconu 14

România–Iran : conlucrare reciproc avantajoasă. L. Nichifor 18

Relațiile interoccidentale. Drumul sinuos al regrupărilor și contradicțiilor comunitare. Eugeniu Obrea 20

Coordonate ale problemei rhodesiene. Dumitru Constantin 26

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Interviuri cu : Bettino Craxi, Tan Sri Datuk Haji Omar Yoke Lin Ong, Teuvo Aura 5–6

INTERVIUL NOSTRU

Santiago Roel Garcia 15

REPORTAJ PE GLOB

Repere vieneze. Corneliu Vlad 16

Turcia. Itinerare ale unei rodnice colaborări. G. Marin 17

DIN ȚĂRILE SOCIALISMULUI

U.R.S.S. Baikal-Amur, șantier al tinereții. Mihai Coruț 19

PE URMELE ISTORIEI

Permanența ideii de unitate și independență la români. N. Pătrașcu 22

1000 + 1 24–25

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA MONDIALĂ

Rinascita, Newsweek, L'Express 28

PROFIL

Aristides Royo, președintele Republicii Panama 30

POȘTA REDACȚIEI 31–32

Raporturile româno – italiene: curs pozitiv, posibilități concrete de dezvoltare

NAȚIUNILE UNITE

Teme centrale în dezbatere:

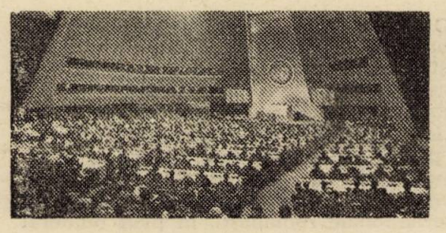

- **lichidarea subdezvoltării**
- **oprirea cursei înarmărilor**

ROMÂNIA — TURCIA

Itinerare ale cooperării

ROMÂNIA — IRAN

Relații reciproc avantajoase

Din actualitatea internațională

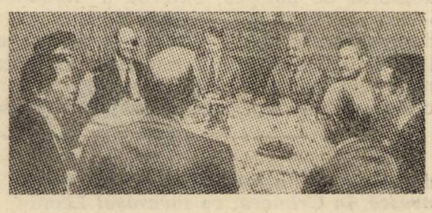

ORIENTUL MIJLOCIU

Evoluția negocierilor egipteano-israeliene

MADRID

Priorități, opțiuni, perspective

NAMIBIA

Exigențe ale independenței reale

Relațiile interoccidentale

Drumul sinuos al regrupărilor și contradicțiilor comunitare

ROMÂNIA
dialog constructiv, colaborare activă cu toate statele lumii

O privire cît de rapidă asupra desfășurărilor la zi ale agendei diplomatice românești scoate în evidență actualitatea unei constante deja acreditate ca atare, verificată în timp și confirmată cu fiece nou prilej : activitatea efervescentă a României în planul contactelor internaționale, al întrevederilor și convorbirilor la diferite niveluri, permanența neabătută a prezenței internaționale românești, în plan bilateral sau în diversele foruri de largă cuprindere reprezentativă, regională sau mondială. Astfel, în ultimul timp, Bucureștiul a primit vizita a numeroase delegații de partid și de stat, a multor oaspeți din străinătate, ca o expresie a deosebitului dinamism al politicii externe românești, care acționează, în mod constant, pentru statornicirea unei atmosfere creatoare, pozitive, de conlucrare, pace și bună înțelegere între toate statele lumii, ca o dovadă a interesului pe care îl stîrnește dezvoltarea multilaterală a României, experiența sa în construcția socialismului.

Este remarcabilă, în acest cadru, intensa activitate desfășurată de președintele țării, secretarul general al partidului, **tovarășul Nicolae Ceaușescu.** Aproape zilnic, șeful statului român primește și poartă convorbiri cu privire la relațiile bilaterale, la evoluția evenimentelor internaționale, cu reprezentanți ai unor state sau partide politice, parlamente sau organizații de masă, ai unor organisme internaționale, alte personalități ale vieții politico-economice din numeroase țări ; de atîtea ori, răspunde cu solicitudine cererilor adresate de renumite cotidiene și publicații, posturi de radio și televiziune din străinătate, de a prezenta, prin intermediul mijloacelor moderne de comunicare în masă, punctul de vedere românesc asupra complexelor probleme ce le ridică azi viața politică mondială.

Se degajă, de fiecare dată, interesul interlocutorilor pentru cunoașterea pozițiilor românești, pentru consolidarea raporturilor bilaterale și, în același timp, pentru o activă conlucrare internațională cu România, partener caracterizat prin inițiativă, consecvență și spirit constructiv. Și este o realitate — demonstrată de însăși evoluția evenimentelor internaționale — că, de fiecare dată, s-a confirmat justețea politicii externe românești, s-au degajat, ca trăsături definitorii realismul și spiritul de înaltă răspundere ale întregii activități internaționale a României față de destinele păcii și securității mondiale. Oaspeții relevă, fără excepție, cunoașterea aprofundată de către președintele României a întregului complex de probleme ce preocupă omenirea, analiza profundă și realistă a diverselor stări de lucruri, importantele concluzii și soluții de ordin practic ce le înaintează, ca o strălucită contribuție nu numai la analiza și înțelegerea fenomenelor internaționale, dar și la rezolvarea lor pozitivă, justă și durabilă în interesul tuturor popoarelor, al cauzei păcii și colaborării internaționale. S-a relevat și pe această cale că prestigiul politicii externe a României provine tocmai din abordarea științifică, novatoare a evoluțiilor internaționale, dintr-o atitudine caracterizată printr-o desăvîrșită principialitate, prin originalitate.

Întemeiată pe un program cuprinzător, acțiunea de politică externă a României — acțiune la timpul prezent și, deopotrivă, de largă perspectivă — pornește de la analiza lucidă a evoluției fenomenelor internaționale, propunînd căi și mijloace concrete pentru depășirea greutăților și asigurarea unui curs pozitiv al raporturilor dintre țări și popoare. În toate desfășurările ei, politica externă românească apare, în construcția sa unitară și dinamică, ca rodul unei concepții în acțiune.

Vizitele întreprinse de președintele României în numeroase țări ale lumii, primirile și convorbirile de la București, inițiativele, contactele internaționale, dialogul cu cele mai diverse personalități politice s-au soldat cu rodnice rezultate pentru adîncirea relațiilor de prietenie cu toate statele socialiste, cu țările ce luptă pentru propășirea lor politico-economică independentă, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, marcînd, totodată, contribuții importante la afirmarea unor relații noi, calitativ superioare, bazate pe principiile dreptului internațional, la promovarea procesului de destindere, la cauza păcii și colaborării între popoare.

Trecerea în revistă a principalelor preocupări ale politicii externe a României și a rezultatelor obținute prilejuiește constatarea că țara noastră se afirmă constant ca factor activ al vieții internaționale. Nu există, practic, probleme de importanță în viața politică mondială la care România să nu fi luat parte, într-o formă sau alta, aducîndu-și o contribuție specifică la soluționarea lor în interesul popoarelor, al conlucrării internaționale. Participantă la fel de activă la circuitul economic mondial, afirmîndu-se, totodată, prin contribuții prețioase la schimburile de valori spirituale, România își întregește imaginea de prezență extrem de dinamică și multilaterală în cadrul eforturilor întreprinse de forțele păcii și progresului pentru avîntul lor puternic pe plan mondial.

Într-o lume a cărei evoluție este departe de a fi rectilinie, în care destinderea ce s-a făcut resimțită se dovedește încă fragilă și grevată de ascuțirea contradicțiilor dintre unele state sau grupări de state, periclitînd pacea și securitatea popoarelor, politica externă a României promovează și stimulează prietenia și colaborarea dintre toate statele, impulsionînd căile de unire a forțelor progresiste, antiimperialiste, a tuturor popoarelor, sprijinind aspirațiile lor juste la independență și suveranitate, la respectarea dreptului unei dezvoltări proprii, de sine stătătoare.

Politica de pace, de largă deschidere către toate națiunile lumii, prezența activă, constantă și constructivă în viața internațională au sporit necontenit prestigiul țării noastre în lume. România a imprimat relațiilor sale externe un dinamism și o dezvoltare fără precedent, ceea ce a dus la intensificarea participării sale, prin acțiuni multiple și de substanță, la ansamblul vieții politice mondiale. Această activitate confirmă constanta disponibilitate a României pentru dialog, pentru mai buna cunoaștere și apropiere reciprocă între țări și popoare. Rolul important al întrevederilor și contactelor directe, la nivelul cel mai înalt, al schimbului deschis de opinii, al cunoașterii nemijlocite a realității se evidențiază cu pregnanță, în interesul major al realizării și adîncirii înțelegerii internaționale. Angajarea activă, vie, a României în dezbaterea marilor probleme internaționale, implicarea sa creatoare în

---

Orientarea fundamentală a politicii externe a României este de a dezvolta prietenia, solidaritatea și colaborarea frățească cu toate țările socialiste, de a acționa neabătut și perseverent pentru întărirea unității lor.

● *În cadrul istoricului intinerar din această primăvară în țări socialiste din Asia,* tovarășul Nicolae Ceaușescu *s-a întîlnit cu tovarășii :* Hua Kuo-fen, *președintele Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez, premierul Consiliului de Stat al Republicii Populare Chineze ;* Kim Ir Sen, *secretar general al Comitetului Central al Partidului Muncii din Coreea, președintele Republicii Populare Democrate Coreene ;* Le Duan, *secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist din Vietnam ;* Kaysone Phomvihane, *secretar general al Comitetului Central al Partidului Popular Revoluționar Laoțian, prim-ministru al Guvernului R. D. P. Laos ;* Pol Pot, *secretarul Comitetului Central al Partidului Comunist din Kampuchia, prim-ministru al Guvernului Kampuchiei Democrate.*

● *În această vară,* tovarășul Nicolae Ceaușescu, *secretarul general al partidului nostru, a avut o întîlnire prietenească, în Crimeea, cu tovarășul* Leonid Ilici Brejnev, *secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S.*

● *De asemenea,* tovarășul Nicolae Ceaușescu *s-a întîlnit, la București, cu tovarășul* Hua Kuo-fen, *care a efectuat o vizită oficială de prietenie în țara noastră.*

● *Ca rezultat al convorbirilor la nivel înalt, au fost semnate importante documente politice : Declarații comune cu R.P.D. Coreeană și R.S. Vietnam ; Acordul pe termen lung de colaborare economică și tehnică cu R.P. Chineză ; Tratatul de prietenie și colaborare cu Kampuchia Democrată. Au fost încheiate, în același timp, numeroase instrumente de colaborare bilaterală.*

● *S-au dezvoltat în continuare relațiile economice ale țării noastre cu țările membre ale C.A.E.R. (Bucureștiul fiind gazda celei de-a XXXII-a ședințe a sesiunii Consiliului de Ajutor Economic Reciproc), cu toate țările socialiste, cărora le revine ponderea principală în ansamblul relațiilor economice ale României.*

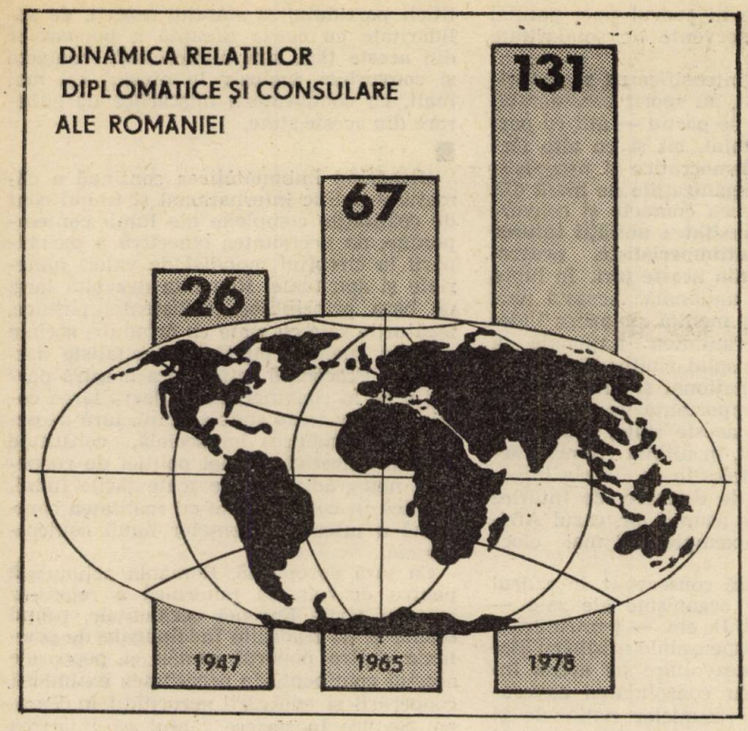

România dezvoltă, totodată, raporturi de colaborare economică cu peste 140 de state și raporturi culturale cu 125 de state

eforturile pentru identificarea soluțiilor la aceste probleme, principialitatea pe care o promovează în dialogul mondial, numeroasele idei în acțiune pe care le înaintează în susținerea idealurilor comune de securitate, pace și colaborare au adus României o dimensiune — cantitativă și calitativă — a participării sale internaționale, necunoscută înainte.

Prin politica sa principială, prin poziția sa fermă și deschisă în favoarea rezolvării constructive a problemelor contemporaneității, România și-a clădit un înalt prestigiu internațional, contribuind eficient la crearea unei noi lumi, în deplin consens cu interesele și năzuințele vitale ale poporului român. Pentru că există o strînsă și semnificativă legătură între profundele prefaceri structurale produse în viața politico-economică și socială a țării, vizînd continua sa ridicare spre noi culmi de civilizație, și creșterea neîntreruptă a contribuției românești la soluționarea marilor probleme internaționale, angajarea plenară a statului român, independent și suveran, în lupta pentru triumful cauzei păcii, înțelegerii și colaborării în lume.

Promovînd o largă colaborare pe plan internațional, România se orientează constant spre lărgirea raporturilor sale cu toate statele. Astfel, țara noastră își dezvoltă constant relațiile sale economice, politice și cultural-științifice cu toate statele lumii, indiferent de orînduire socială, mărime sau așezare geografică, potențial economic sau militar, apartenență la blocuri sau alianțe militare diferite. Această orientare fundamentală a diplomației românești pornește de la realitățile complexe ale lumii contemporane, care evidențiază existența statelor cu orînduiri sociale și regimuri politice diferite, cu grade de dezvoltare diferite, de mărimi și ponderi diferite.

România întreține azi **relații diplomatice și consulare cu 131 de state, relații economice cu peste 140 de state, relații culturale cu 125 de state.** Realitatea cantitativă a cifrelor confirmă amploarea fără precedent a relațiilor internaționale pe care le cultivă în prezent țara noastră, reliefează caracterul deosebit de dinamic al politicii externe românești. Substanțiale și grăitoare sînt, totodată, **calitatea** legăturilor multilaterale ale țării noastre, încărcătura lor politică, aportul la promovarea noului, a principiilor noi de relații, la consolidarea colaborării și realizarea unei conlucrări democratice în lume. Dezvoltarea raporturilor țării noastre cu toate statele lumii are la bază principiile deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, renunțării la forță și la amenințarea cu forța, respectării dreptului fiecărui popor de a fi stăpîn pe bogățiile naționale, pe destinele proprii, de a-și făuri viața așa cum dorește, în mod independent.

■

Promovînd un curs dinamic al relațiilor cu toate țările socialiste, România situează, în mod firesc, cu consecvență, în centrul politicii sale internaționale dezvoltarea legăturilor multilaterale de prietenie, colaborare și solidaritate cu aceste țări. Este o orientare programatică, avîndu-și originea în identitatea de orînduire, în țelurile comune ale construirii socialismului și comunismului. Această politică își are izvorul în premise și condiții obiective, ea pornește de la convingerea potrivit căreia amplificarea continuă a relațiilor cu toate țările ce edifică noua orînduire — fie ele din Europa, Asia sau America Latină — corespunde intereselor fiecărei țări socialiste, cauzei umanității, sporirii influenței și prestigiului socialismului în lume, asigurării păcii și colaborării internaționale.

În raporturile cu țările socialiste, România pornește de la factorii care unesc aceste țări și care se dovedesc determinanți, de la necesitatea obiectivă a întăririi colaborării, prieteniei și solidarității. Acționînd consecvent, principial pentru dezvoltarea normală a relațiilor dintre aceste state, pentru un curs mereu ascendent al acestor raporturi, țara noastră subliniază necesitatea depășirii divergențelor care mai există sau apar între țările socialiste, susține trecerea la acțiune în vederea soluționării lor pe calea tratativelor directe între părți. Fără a contrapune relațiile sale cu unele state relațiilor cu alte state, România dezvoltă prietenia cu toate țările socialiste, fără nici o excepție, în cadrul unei concepții unitare.

Un rol determinant în continua adîncire a raporturilor cu toate aceste state îl au legăturile de strînsă prietenie și solidaritate militantă dintre Partidul Comunist Român și partidele comuniste și muncitorești din celelalte țări socialiste. De însemnătate covîrșitoare în dezvoltarea acestor relații sînt întîlnirile și convorbirile pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu le are cu conducătorii de partid și de stat din aceste țări, ele constituind contribuții de mare valoare la întărirea prieteniei, colaborării și solidarității cu toate aceste state.

Vizitele reciproce, întîlnirile la nivelul cel mai înalt s-au soldat cu rezultate dintre cele mai rodnice, cu încheierea unor documente de mare însemnătate. Au fost reînnoite tratatele de prietenie, colaborare și asistență mutuală cu U.R.S.S., R.P. Bulgaria, R. P. Ungară, R. P. Polonă și R. S. Cehoslovacă ; a fost semnat primul tratat de acest fel cu R.D. Germană ; s-au încheiat tratate de prietenie și colaborare cu R.P.D. Coreeană și Kampuchia Democrată ; în luna mai 1978, la Pekin, s-a semnat, la nivelul cel mai înalt, Acordul între Republica Socialistă România și Republica Populară Chineză de colaborare economică și tehnică pe termen lung. De asemenea, numai în perioada 1976—1978, la nivelul cel mai înalt, s-au semnat declarații și comunicate cu U.R.S.S., R.P. Bulgaria, R.S.F. Iugoslavia, R.P. Ungară, R.P. Polonă, R.D. Germană, R.S. Cehoslovacă, R.P.D. Coreeană, R.S. Vietnam, R.D.P. Laos, Kampuchia Democrată. De asemenea, aceste relații își găsesc o puternică reflectare pe tărîmul cooperării economice : ponderea țărilor socialiste în comerțul exterior al României a fost, la sfîrșitul anului trecut, de peste 47 la sută. Se dezvoltă, de asemenea, o amplă colaborare pe planul schim-

În spiritul orientărilor Congresului al XI-lea și Conferinței Naționale ale partidului au continuat să se dezvolte relațiile de prietenie și solidaritate cu țările în curs de dezvoltare, cu țările nealiniate, *care reprezintă o forță activă a vieții contemporane în lupta pentru lichidarea subdezvoltării, pentru o nouă ordine economică și politică internațională.*

● Președintele Nicolae Ceaușescu *a avut anul acesta întîlniri și convorbiri oficiale pe pămîntul României, sau în țările respective, cu președintele R. A. Egipt,* Mohammed Anwar El Sadat ; *Șahinșahul Iranului,* Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr ; *primul ministru al Indiei,* Morarji Desai ; *șeful Guvernului militar federal al Nigeriei,* Olusegun Obasanjo ; *primul ministru al Guvernului Republicii Populare Angola,* Lopo do Nascimento ; *primul ministru al Guvernului Republicii Populare Congo,* Louis Sylvain-Goma ; *președintele Republicii Democratice Madagascar,* Didier Ratsiraka ; *președintele Republicii Populare Bangladesh,* Ziaur Rahman.

● *De asemenea, tovarășul Nicolae Ceaușescu a primit și a purtat convorbiri la București cu miniștri, delegații ale partidelor de guvernămînt din zeci de țări în curs de dezvoltare.*

● *Se înfăptuiesc, totodată, cu succes prevederile celor circa 100 de acorduri comerciale și de cooperare încheiate cu statele în curs de dezvoltare, realizîndu-se în comun* peste 130 de obiective economice. *În aceste țări au fost create, în același timp,* peste 30 de societăți mixte *în domeniile industriei, agriculturii, construcțiilor, transportului etc.*

● *Țara noastră acordă asistență tehnică statelor în curs de dezvoltare și asigură pregătirea unui număr de* peste 12 000 de tineri *din aceste state în școli și institute de învățămînt superior românești.*

burilor tehnico-științifice, de valori culturale, precum și conlucrarea pe arena internațională. Sînt, acestea, expresii concrete ale unei politici active de dezvoltare continuă a relațiilor de colaborare multilaterală cu toate statele socialiste, în interesul construirii noii orînduiri, al cauzei progresului și păcii internaționale.

■

Ca țară socialistă și, totodată, în curs de dezvoltare, România amplifică, în mod constant, relațiile sale cu țările în curs de dezvoltare — țări care au păsit pe calea propășirii economico-sociale de sine stătătoare și a căror influență și pondere în viața internațională se află în permanentă creștere —, cu țările nealiniate, cu tinerele state independente.

Azi, **numărul țărilor în curs de dezvoltare cu care România întreține relații diplomatice și economice se ridică la 100.** Alte cifre sînt, de asemenea, semnificative pentru amploarea crescîndă a acestor raporturi : **ponderea statelor în curs de dezvoltare în ansamblul schimburilor comerciale ale țării noastre urmează să atingă în cursul acestui cincinal procentul de 25 la sută.** Pe de altă parte, se înfăptuiesc cu succes prevederile a circa **100 de acorduri comerciale și de cooperare, realizîndu-se în comun peste 130 de obiective economice.** Țara noastră vine, astfel, în sprijinul eforturilor statelor respective pentru consolidarea independenței și suveranității lor, pentru dezvoltarea lor de sine stătătoare. Această colaborare se înscrie, totodată, în lupta comună pentru abolirea definitivă a vechii politici de asuprire și dictat, pentru afirmarea normelor și principiilor de legalitate și etică în viața internațională, pentru depășirea decalajelor economice, democratizarea relațiilor interstatale, pentru instaurarea unei noi ordini economice și politice mondiale, împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, pentru consolidarea cursului nou spre destindere pe arena mondială.

În evoluția pozitivă a legăturilor multilaterale, o importanță esențială, determinantă, o au schimburile de vizite și întîlnirile la cel mai înalt nivel. Ca evenimente memorabile în cronica relațiilor bilaterale, ca și pe planul vieții internaționale, s-au înscris istoricele vizite întreprinse, în ultimii ani, de tovarășul Nicolae Ceaușescu într-o serie de state din Africa, Asia și America Latină, precum și vizitele efectuate în România de un mare număr de șefi de stat și guvern din țări de pe aceste continente. Aceste întîlniri la înalt nivel, alături de cele cu reprezentanți ai forțelor progresiste și democratice, ai opiniei publice, precum și documentele de mare însemnătate adoptate cu aceste țări au pus o trainică bază colaborării bilaterale, în multiple domenii de activitate, conlucrării active la rezolvarea marilor probleme ale lumii contemporane. Dinamica afirmării acestui curs ilustrează un adevărat salt calitativ în relațiile țării noastre cu aceste state.

Sînt create condiții pentru ca, și în viitor, România să acționeze pentru întărirea colaborării cu toate țările în curs de dezvoltare, pentru extinderea cooperării cu acestea. Noi forme de colaborare cu aceste țări au intrat în practica cea mai curentă, România manifestîndu-se ca promotoare activă a căilor moderne de cooperare în producție, știință și tehnică ; notăm cu deosebire cooperarea în producție în diferite domenii — industrie, agricultură, construcții, transporturi — pe baze reciproc avantajoase. O deosebită atenție revine creării societăților mixte ; de asemenea, va fi acordată, și în viitor, acestor state asistență tehnică ; va continua pregătirea de specialiști în țara noastră, unde, în prezent, învață 12 000 de tineri de peste hotare. Constituie, toate acestea, forme directe și importante de contribuție a României socialiste la ajutorarea țărilor în curs de dezvoltare în cadrul unei politici principiale și consecvente de solidaritate cu aceste țări.

Concomitent cu intensificarea raporturilor pe linie de stat, au sporit considerabil contactele pe linie de partid — atît cu partidele de guvernămînt, cît și cu alte formațiuni politice, democratice și progresiste, precum și cu organizațiile de masă din aceste țări. Asemenea contacte și convorbiri au relevat **necesitatea unității tuturor forțelor politice antiimperialiste, progresiste, democratice din aceste țări,** în lupta pentru propășirea națională. Această unitate este, totodată, menită să apere independența și suveranitatea națională a acestor țări, însăși solidaritatea dintre ele. Unitatea pe plan național și internațional este cu atît mai importantă cu cît, în cadrul unora dintre aceste state, precum și între ele, au apărut, în ultima vreme, o serie de divergențe folosite de forțele imperialiste ca mijloc de divizare, de întărire a influenței străine asupra lor, cazul Africii reprezentînd exemplul cel mai elocvent.

România militează consecvent în cadrul O.N.U. și al unor organisme ale sale — U.N.C.T.A.D., P.N.U.D. etc. — pentru crearea condițiilor indispensabile afirmării statelor în curs de dezvoltare pe arena internațională, pentru consolidarea suveranității lor asupra resurselor naționale și utilizarea acestor resurse în interesul propriilor popoare, pentru instaurarea noii ordini economice mondiale, lichidarea subdezvoltării și decalajelor între state, pentru progresul general al umanității. O expresie a relațiilor tot mai strînse, de prietenie, solidaritate și colaborare existente între România și țările în curs de dezvoltare, a conlucrării dintre ele pe arena internațională o constituie **participarea României la „Grupul celor 77",** care, în fapt, include peste 100 de țări în curs de dezvoltare. De asemenea, în același spirit se înscrie colaborareea tot mai strînsă cu țările nealiniate, la a căror activitate România participă cu statut de invitat. Jucînd un rol tot mai important pe arena internațională, statele nealiniate acționează ca un factor activ de democratizare a relațiilor mondiale, afirmîndu-se tot mai puternic în soluționarea problemelor majore cu care se confruntă azi contemporaneitatea.

Pronunțîndu-se perseverent pentru lichidarea colonialismului și neocolonialismului, a vestigiilor anacronicei politici de asuprire, forță și dictat, România sprijină cu fermitate lupta de eliberare națională a popoarelor din Namibia, Zimbabwe și Republica Sud-Africană, împotriva regimurilor rasiste. O expresie elocventă a politicii partidului și statului nostru, de solidaritate cu cauza dreaptă a popoarelor din aceste țări, sînt numeroasele contacte și convorbiri, inclusiv la nivelul cel mai înalt, cu conducătorii mișcărilor de eliberare din aceste state.

■

Urmărind îmbunătățirea continuă a climatului politic internațional și ținînd cont de realitățile complexe ale lumii contemporane, de necesitatea obiectivă a participării la circuitul mondial de valori materiale și spirituale, România dezvoltă larg, pe baza principiilor coexistenței pașnice, legăturile sale cu state cu orînduiri sociale diferite, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate. Procedînd astfel, țara noastră pornește de la convingerea că dezvoltarea colaborării cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduirea lor socială, constituie cerința obiectivă a unei politici de cooperare neîngrădită între toate țările lumii, politică în conformitate cu realitatea complexă a interdependențelor lumii contemporane.

Ca țară europeană, România acționează pentru dezvoltarea puternică a relațiilor sale cu țările Europei occidentale, ținînd seama și de tradițiile îndelungate de prietenie dintre poporul român și popoarele acestui continent, de necesitatea extinderii cooperării și edificării securității în Europa. Se are în vedere faptul că întărirea legăturilor politice și economice între state, ca entități suverane și egale în drepturi, constituie un factor dinamic în edificarea securității pe continent.

Ultimii ani au marcat, de asemenea, creșterea continuă a raporturilor României cu celelalte țări capitaliste dezvoltate din America de Nord și din alte continente, stimulate îndeosebi de vizitele la nivel înalt, contactele, documentele și înțelegerile convenite. Vizitele întreprinse de președintele Nicolae Ceaușescu într-o serie de țări dezvoltate economic din Europa, în Statele Unite ale Americii, Japonia au pus în valoare posibilitățile vaste de dezvoltare a relațiilor bilaterale, au permis identificarea unor noi forme și modalități de colaborare și au marcat, totodată, noi contribuții de mare însemnătate la promovarea înțelegerii și colaborării internaționale. Fructuoasele convorbiri purtate, ca și documentele semnate cu aceste prilejuri au confirmat, o dată în plus, posibilitatea practică a dezvoltării, în spiritul coexistenței pașnice, a unor relații largi între toate statele, fără deosebire de orînduire socială, pe baza egalității în drepturi, respectului mutual al independenței și suveranității naționale.

Dezvoltarea unor relații de colaborare activă cu toate statele lumii, indiferent de orînduirea lor socială, reprezintă o contribuție necesară și importantă la promovarea politicii de destindere și pace în lume. Progresul tuturor popoarelor, bunul mers al amplului dialog internațional impun imperativul conlucrării active între toți și în interesul tuturor, pentru soluționarea pozitivă și pașnică a tuturor problemelor, pentru securitatea și progresul general al omenirii.

Politica românească de amplificare permanentă a colaborării cu toate statele lumii izvorăște dintr-o viziune lucidă, realistă asupra devenirii lumii contemporane, din conștiința interdependențelor de esență care leagă destinul nostru de ansamblul evoluțiilor și profundelor mutații internaționale. În spiritul acestei viziuni unitare, dinamica relațiilor bilaterale ale României se completează, întregindu-se fericit cu participarea sa activă, prin contribuții neobosite, constructive și originale, la rezolvarea marilor probleme internaționale, la întărirea încrederii, securității și păcii în lume.

Anca Voican

În spiritul coexistenței pașnice, România a acționat și acționează pentru dezvoltarea continuă a relațiilor cu toate țările, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate, participă activ la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori.

● *Ilustrări pregnante, în acest sens, le-au constituit vizitele efectuate de* președintele Nicolae Ceaușescu *în* Statele Unite ale Americii *și* Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, *în cursul cărora au avut loc convorbiri cu președintele Jimmy Carter și, respectiv, regina Elisabeta a II-a și premierul James Callaghan ; șeful statului român s-a întîlnit, de asemenea, la București, cu* cancelarul vest-german Helmut Schmidt — *aceste contacte la nivel înalt materializîndu-se în semnarea unor declarații comune, în încheierea a diferite înțelegeri de colaborare și cooperare.*

„Partidul Comunist Român — o politică de dialog, de deschidere spre forțe și experiențe democratice diverse"

Bettino Craxi

secretar general al Partidului Socialist Italian

Principalul moment din timpul vizitei de prietenie la București a secretarului general al P.S.I., Bettino Craxi, l-a constituit primirea și convorbirile purtate cu tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU.

Deși ora la care ne-am adresat cu rugămintea de a ne acorda un interviu pentru cititorii revistei noastre era destul de înaintată, Bettino Craxi ne-a răspuns plin de solicitudine. Firesc, convorbirea abordează mai întîi semnificația întîlnirii cu tovarășul Nicolae Ceaușescu.

— Am avut o întîlnire mai îndelungată (trei ore și jumătate) cu președintele Nicolae Ceaușescu. Mi-a fost confirmată imaginea pe care mi-o făcusem și cu alte prilejuri, imaginea unui om realist, care privește spre viitor, ceea ce este foarte important pentru un om politic. Subliniez aceasta, pentru că, nu de puține ori, am întîlnit oameni progresiști, dar care nu știu să privească spre viitor. Această flexibilitate în gîndire, această suplețe și profunzime a analizei ce-l caracterizează pe președintele Nicolae Ceaușescu se reflectă, de altfel, în întreaga politică românească.

— Vă aflați pentru a doua oară la București în fruntea unei delegații a partidului socialist...

— Această revenire, după doi ani, la București, a fost pentru mine o ocazie de a confirma și reînnoi bunele relații ce există, de foarte mulți ani, între socialiștii italieni și comuniștii români. De altfel, chiar anul trecut, am primit la Roma o delegație a P.C.R. și dorim să continuăm această tradiție a întîlnirilor bilaterale. Remarcăm, de fiecare dată, existența unor puncte de vedere comune pe o întreagă arie de probleme ale vieții internaționale, ceea ce, firește, nu înseamnă că nu avem și opinii diferite, specifice celor două partide. Există, de pildă, diferite modalități de a aprecia anumite aspecte ale socialismului dar, vă mărturisesc, de această dată nu am dezbătut probleme ideologice, convorbirile noastre situîndu-se pe un plan mai degrabă practic. Desigur, între teorie și practică trebuie să existe un raport strîns, altfel teoria devine academică. Ceea ce mi se pare deosebit de important este faptul că, atît noi cît și tovarășii români, abordăm aceste deosebiri de vederi într-un spirit prietenesc, căutăm să înțelegem realități diferite fără a cădea în dogmatism și intoleranță, cu scopul de a pune în valoare căile pentru o constantă îmbunătățire și adîncire a raporturilor noastre. Ceea ce noi apreciem în poziția românească este tocmai această receptivitate la dialog, această capacitate de deschidere spre forțe și experiențe democratice diverse, uneori chiar aflate destul de departe de experiența proprie a României.

— Ați vorbit de probleme asupra cărora opiniile celor două partide converg. Care sînt ele ?

— În primul rînd, preocuparea comună pentru soarta păcii. Apreciem că trebuie să se ajungă la acorduri pentru reducerea armamentelor, pentru crearea în lume a unei atmosfere de încredere și destindere. În general, opiniile noastre coincid asupra faptului că situația mondială, dacă aceasta se va reduce la politica sferelor de influență a puterilor economice și militare și dacă va fi dominată de lupta de lărgire și consolidare a unor asemenea sfere și influențe, atunci ea se va afla într-un permanent pericol conflictual. Într-o asemenea perspectivă conflictele locale vor deveni mereu mai mult o ocazie de declanșare și amplificare a luptelor de influență, multiplicînd riscurile ce planează asupra omenirii.

— Cum credeți că pot fi evitate asemenea riscuri ?

— În ce ne privește, sîntem de părere că trebuie să acționăm pentru favorizarea unei dezvoltări multipolare a situației internaționale...

— Ce înțelegeți prin dezvoltare multipolară ?

— Prin multipolarism înțeleg faptul că problemele politicii mondiale nu se pot rezolva doar la o masă în doi, ci de către toate țările care au, fiecare, un rol important în domeniul păcii. De aceea, se impune, ca o necesitate de primă urgență, problema apărării și afirmării independenței naționale. Sîntem de acord cu comuniștii români în subliniereа ideii că problemele edificării pe continentul european a unui sistem de securitate și cooperare și problemele destinderii trebuie să fie la ordinea zilei. Totodată, părerea noastră, a socialiștilor italieni, în ce privește Europa occidentală, este că ea trebuie să-și cîștige un rol politic mai independent în arena mondială.

O zonă apropiată de continentul nostru și de problemele lui o reprezintă Orientul Mijlociu. Considerăm că, pentru soluționarea problemei, trebuie avuți în vedere următorii factori : nu va putea exista o pace sigură fără soluționarea problemei palestiniene ; nu trebuie oprit procesul în curs prin care Egiptul și Israelul s-au angajat pe drumul păcii ; trebuie solicitate toate inițiativele pentru realizarea unui dialog și a unor negocieri directe între toți cei interesați, inclusiv O.E.P.

— Între problemele cu care este confruntată omenirea, subdezvoltarea și decalajele economice dețin un loc prioritar...

— Marile probleme ce se pun pe scară planetară, precum cele ale exploatării raționale a resurselor, ale organizării unor schimburi echilibrate, echitabile, ale luptei împotriva mizeriei și subdezvoltării, nu trebuie lăsate pe seama intereselor marilor monopoluri sau abandonate în mîinile lor, pentru că acestea caută doar „afaceri bune", fără a le păsa de viitorul umanității. Iată de ce sîntem de părere că trebuie să intensificăm relațiile cu noile state independente ale Africii pentru a restabili, dincolo de orice formă de neocolonialism, acele raporturi de cooperare din ce în ce mai necesare. Pornim de la principiul, subliniat și de țara dumneavoastră, că destinele Africii trebuie să rămînă în mîinile africanilor și că orice ingerință străină, mai ales militară, trebuie considerată drept inacceptabilă și periculoasă.

— În cîteva cuvinte, cum apreciați semnificația efortului de realizare a noii ordini politice și economice mondiale ?

— Noi, socialiștii, considerăm că, fiind una din marile probleme ale umanității, ideea edificării unei noi ordini economice internaționale n-a fost suficient aprofundată și dezvoltată de toată lumea. A rămas mai degrabă pe un plan pur teoretic, o afirmație verbală de intenții și bunăvoință, fără a avea încă acele dorite consecințe practice și coerente. Este un motiv suficient pentru a determina un efort de organizare și o mai mare presiune din partea tuturor celor angajați în această formidabilă luptă pentru transformarea radicală a relațiilor internaționale, pentru un viitor de pace și progres.

— Socialiștii italieni — declarați dumneavoastră înaintea congresului, din martie anul acesta, al P.S.I. — trebuie „să-și fixeze cu claritate propria imagine și propria cale". Care este astăzi poziția socialiștilor în contextul mai larg al situației politice italiene ?

— În general, noi sîntem de părere că trebuie să acționăm pentru dezvoltarea unei politici de unitate națională, o politică de acord între toate forțele politice democratice ale țării, pentru a face față unei situații dificile, caracterizată prin criza economică, pe de o parte, și prin prezența fenomenului de terorism înarmat, pe de altă parte. În acest cadru, noi ne-am angajat, ca partid socialist, să ne aducem propria contribuție. În momentul de față, acționăm pentru întărirea rolului nostru în mișcarea muncitorească și, în general, în lumea italiană a muncii, pentru a recuceri o poziție de mai largă influență electorală. P.S.I. a ieșit dintr-o criză ce l-a dus la o înfrîngere electorală (alegerile legislative de la 20 iunie 1976 — n.n.). Partidul și-a schimbat, apoi, grupul conducător. Constatăm acum că această înnoire a fost bine primită de alegători.

— Care este poziția socialiștilor față de „planul Fandolfi" (planul trienal de dezvoltare economico-socială a Italiei — n.n.) de aprobarea căruia depinde — susțin unii observatori — însăși existența actualei majorități ?

— Noi, socialiștii, am subliniat necesitatea absolută de elaborare a unei politici mai clare, mai coerente în ce privește problemele șomajului și investițiilor în Mezzogiorno, sudul subdezvoltat al țării, unde criza economică prezintă aspecte dintre cele mai grave. Acceptăm măsurile directe de reducere a deficitului din bugetul statului și sîntem favo-

rabili unei politici de salarii care să garanteze menținerea competitivității sistemului productiv italian, dar cerem să fie garantată lupta împotriva șomajului și să se asigure dezvoltarea regiunilor celor mai sărace ale țării.

— În încheiere, vă rugăm, tovarășe Craxi, să vă exprimați opinia în ce privește stadiul și posibilitățile de intensificare a cooperării româno-italiene.

— Este o temă pe care am abordat-o cu președintele Nicolae Ceaușescu. După părerea noastră, relațiile dintre Italia și România sînt excelente, dar posibilitățile de adîncire a lor nu numai că nu s-au epuizat, ci sînt foarte mari în domenii de cooperare precum cel economic, tehnic, științific, cultural. Pe scurt, se poate face mai mult decît facem azi. De altfel, sper că întîlnirea la nivel guvernamental — care are loc chiar în aceste zile, la Roma — să fie un prilej de concretizare a unor noi forme de cooperare.

Interviu realizat de Rodica Dumitrescu

„Sînt impresionat de spiritul de unitate al poporului român"

Tan Sri Datuk Hagi Omar Yoke Lin Ong

președintele Senatului din Malayezia

Între 13 și 19 octombrie, la invitația Marii Adunări Naționale, Tan Sri Datuk Haji Omar Yoke Lin Ong, președintele Senatului din Malayezia, a efectuat o vizită în țara noastră. Oaspetele s-a întîlnit cu mai multe persoane oficiale din conducerea M.A.N., a Ministerului Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale și a Ministerului Afacerilor Externe. După vizitarea unor obiective economice din capitală, oaspetele malayezian a făcut o călătorie în județul Cluj, unde, printre altele, a vizitat întreprinderea producătoare de utilaj textil „Unirea", Întreprinderea de prelucrare a lemnului, fabrica de porțelan „I.R.I.S.", Universitatea „Babeș-Bolyai", Muzeul de istorie a Transilvaniei.

La întoarcerea în Capitală, președintele Senatului din Malayezia a fost primit de președintele NICOLAE CEAUȘESCU, prilej cu care a transmis șefului statului român un mesaj de prietenie din partea suveranului și a primului ministru al Malayeziei, precum și urări de succes, progres și prosperitate poporului român.

Înainte de toate — **a declarat oaspetele la începutul interviului pe care ni l-a acordat** — aș menționa că am fost primit cu multă amabilitate de Excelența Sa, președintele Nicolae Ceaușescu. Noi, în Malayezia, nutrim cea mai înaltă considerație pentru președintele României, pentru anii îndelungați de nobile eforturi depuse de Domnia-sa pentru promovarea păcii în lume, pentru înfăptuirea dezarmării, a prieteniei și cooperării între națiuni, pe baza respectului independenței și suveranității, neamestecului în problemele interne, nefolosirii forței sau a amenințării cu forța în relațiile dintre state. La rîndul său, președintele Nicolae Ceaușescu a transmis cele mai sincere urări de bine suveranilor și prim-ministrului Malayeziei și, de asemenea, urări călduroase de pace, progres și fericire pentru poporul malayezian. Am transmis, de asemenea, cele mai calde salutări din partea Parlamentului nostru pentru președintele Nicolae Ceaușescu.

Am discutat cu președintele României probleme de interes comun, am abordat o serie de aspecte ale cooperării dintre cele două țări în cadrul diferitelor foruri internaționale.

București — Helsinki: relații de amplă colaborare

Teuvo Aura

primarul general al orașului Helsinki

La invitația Comitetului Executiv al Consiliului popular al municipiului București, recent, ne-a vizitat țara o delegație a municipalității Helsinki, condusă de Teuvo Aura, primarul general al orașului. Personalitate proeminentă a vieții politice finlandeze, Teuvo Aura, primar al orașului Helsinki din 1968, a îndeplinit numeroase funcții importante, printre care : ministrul comerțului și industriei în 1950—1951, ministrul justiției în 1951, ministrul afacerilor interne, ministrul comerțului și industriei și ministrul finanțelor în 1957, prim-ministru în 1970 și 1971—1972.

Înaintea plecării din București, Teuvo Aura a acordat un interviu revistei „Lumea".

— În luna mai a anului 1971 ați efectuat prima vizită în România. Acum, ați fost pentru a doua oară oaspetele orașului București. Cum apreciați dezvoltarea Capitalei noastre ?

— Delegația noastră a sosit la București pentru a participa la vernisajul expoziției „Helsinki — fiica Mării Baltice" care a avut loc în sălile Muzeului de artă al orașului, manifestare ce constituie un răspuns la expoziția municipiului București deschisă anterior în capitala Finlandei. Cu acest prilej, am avut ocazia să constat cu satisfacție ritmul foarte rapid al dezvoltării Bucureștiului, de la ultima mea vizită și pînă în prezent. În primul rînd, este uimitor cît de multe clădiri au fost ridicate. Este foarte interesant, de asemenea, modul cum ați proiectat dezvoltarea străzilor pentru traficul rutier. Am fost în multe orașe, în numeroase capitale ale lumii, dar, vă mărturisesc că nicăieri nu am constatat o proiectare urbanistică atît de interesantă, cu atît de multe spații verzi. De exemplu, în cartierele pe care le-am văzut, „jocul" între clădiri de 11și 5 etaje, precum și plantarea între acestea a arborilor și a unei mulțimi de flori dau o impresie deosebită, iar variația culorilor este foarte plăcută privirii. Dar cea mai puternică impresie este cea pe care am avut-o și în ultima mea vizită în România, și anume faptul că noi, finlandezii, sîntem aici între adevărați prieteni.

— Ce a mai cuprins programul vizitei dumneavoastră în București ?

— Am avut posibilitatea să cunosc cîteva din realizările economiei românești prin intermediul pavilioanelor Tîrgului internațional București, iar, la Institutul Politehnic, am admirat modul de organizare al învățămîntului tehnic superior din țara dumneavoastră. Am vizitat, de asemenea, Muzeul colecțiilor de artă, monumente istorice, culturale, numeroase obiective ale activității municipale. În concluzie, impresiile tuturor membrilor delegației au fost foarte bune și sînt convins că această vizită va contribui la strîngerea legăturilor de prietenie dintre cele două capitale, dintre popoarele noastre, va sluji eforturilor comune ale României și Finlandei de menținere a păcii în Europa și în lume.

— Cum apreciați relațiile româno-finlandeze în cadrul preocupărilor pentru rezolvarea problemelor ce frămîntă continentul, întreaga lume ?

— Buna colaborare dintre țările noastre este de mare importanță. În problemele majore avem aceeași opinie și mai ales în ceea ce avem de făcut pe linia transpunerii în viață a celor hotărîte de Conferința pentru securitate și cooperare în Europa. Semnarea Acordului de la Helsinki a fost de mare însemnătate ; importantă acum este traducerea în viață a prevederilor documentului de toate țările semnatare. În această ordine de idei, un rol deosebit de important îl are contribuția personală a președintelui Nicolae Ceaușescu, unul dintre cei mai mari oameni de stat, pentru eforturile pe care le depune pe plan mondial pentru menținerea păcii, pentru instituirea unor relații mai bune între națiuni și popoare. Domnia-sa este foarte cunoscut și apreciat în Finlanda, mai ales în urma vizitelor pe care le-a întreprins în țara noastră.

Interviu realizat de Aristotel Bunescu